

รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน
ในจังหวัดเชียงใหม่

นางสาวสัทสชา เหมยบัว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2563

A Model of Community Books House for Promoting Reading Habit of
People in Chiang Mai Province

Miss Sahascha Moeibua

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Nonformal and Informal Educational

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อวิทยานิพนธ์ รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน
ในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อและนามสกุล นางสาวสหัสชา เหมยบัว

แขนงวิชา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สุมาลี สังข์ศรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สารีพันธ์ุ ศุภวรรณ

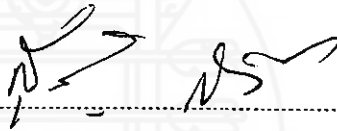
วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

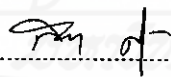
..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.ชลทิตย์ เอี่ยมสำอางค์)

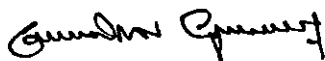
..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สุมาลี สังข์ศรี)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สารีพันธ์ุ ศุภวรรณ)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย นางสาวสหัสชา เหมยบัว **รหัสนักศึกษา** 2582900029

ปริญญา ศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สุมาลี สังข์ศรี (2) รองศาสตราจารย์ ดร.สาริพันธ์

ศุภวรรณ **ปีการศึกษา** 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาในการอ่านและความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชนของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ และ 3) เสนอรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย 1) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 420 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย 2) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน จำนวน 15 คน 3) บุคลากร กศน. จำนวน 24 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เพื่อใช้ในการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน กลุ่มที่ 2) ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจงเพื่อทำการประเมินรูปแบบบ้านหนังสือชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพ ปัญหา ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน 2) แนวทางการสนทนากลุ่ม เพื่อประเมินรูปแบบบ้านหนังสือชุมชน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ประชาชนมีความสนใจในการอ่านหนังสือในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่เป็นหนังสือประเภทศาสนา ใช้เวลาอ่านวันละประมาณ 1 ชั่วโมง ปัญหาที่พบ ได้แก่ ห้องสมุดอยู่ไกลชุมชน หนังสือมีราคาแพง และมีประชาชนไปใช้บริการบ้านหนังสือชุมชนจำนวนน้อย ความต้องการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน พบว่า ควรมีการวางแผนการดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบ ควรมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน ควรจัดให้มีหนังสือประเภทศาสนา เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์ และ ศิลปกรรมและนันทนาการ ควรจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ ควรจัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ และห้องน้ำให้เพียงพอ และควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำบ้านหนังสือชุมชน 3) รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนมีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกิจกรรมและสื่อ ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผล ด้านที่ตั้งและบริการ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

คำสำคัญ รูปแบบ บ้านหนังสือชุมชน การส่งเสริมนิสัยรักการ

Thesis title: A Model of Community Books House for Promoting Reading Habit of People in Chiang Mai Province

Researcher: Miss. Sahascha Moeibua; **ID:** 2582900029;

Degree: Master of Education (Nonformal and Informal Education);

Thesis advisor: (1) (1) Dr. Sumalee Sungsi, Honorary Professor; (2) Dr. Sareepan Supawan, Associate Professor; **Academic year:** 2020

Abstract

This research aimed to 1) Examine the people in Chiang Mai province's reading states and problems, and the need for reading habit promotion by community book houses, 2) Investigate guidelines for developing the community book houses for encouraging reading habits among the people in Chiang Mai province, and 3) Propose a model of the community book houses for promoting reading habits among people in Chiang Mai province.

The sample group was divided into two groups. The first group consisted of 420 people living in Chiang Mai province selected by using a simple random sampling, 15 owners of the community book houses, and 24 personnel of the Office of the Non-Formal and Informal Education selected by using a purposive sampling to explore the states, problems, needs and guidelines for the development of community book houses. The second group, furthermore, comprised 10 senior experts selected by using a purposive sampling to evaluate community book houses model. The research tools were questionnaires regarding the states, problems, needs, and guidelines for the community book houses development, and the guidelines for focus group discussion to evaluate the model of community book houses. Statistics used for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research results revealed that 1) The people had moderate interest in reading. The type of book they had mostly read was religious books with one hour per day of reading. The problems found, additionally, consisted of libraries far away from the community, costly books, and a small number of people using the community book houses services. The need to promote reading habits was found at a high level. 2) As for the guidelines to develop the community book houses, the implementation plans should be conducted and persons in charge should create activities to promote reading habits with a variety of books, namely religion, technology, applied science, and arts and recreation. They should, besides, provide enough computers, tables, chairs, and bathrooms, and allow the community to participate in organizing the community book houses. 3) The community book houses model proposed composed of five components: administration; activities and media; supervision; monitoring and evaluation; locations and services; and the participation of communities and networks.

Keywords: Model, Community Book Houses, Reading Habit Promotion

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สุมาลี สังข์ศรี และรองศาสตราจารย์ ดร.สารีพันธ์ุ ศุภวรรณ ที่เมตตาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ชี้แนะเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ได้ทำวิทยานิพนธ์จนประสบผลสำเร็จ

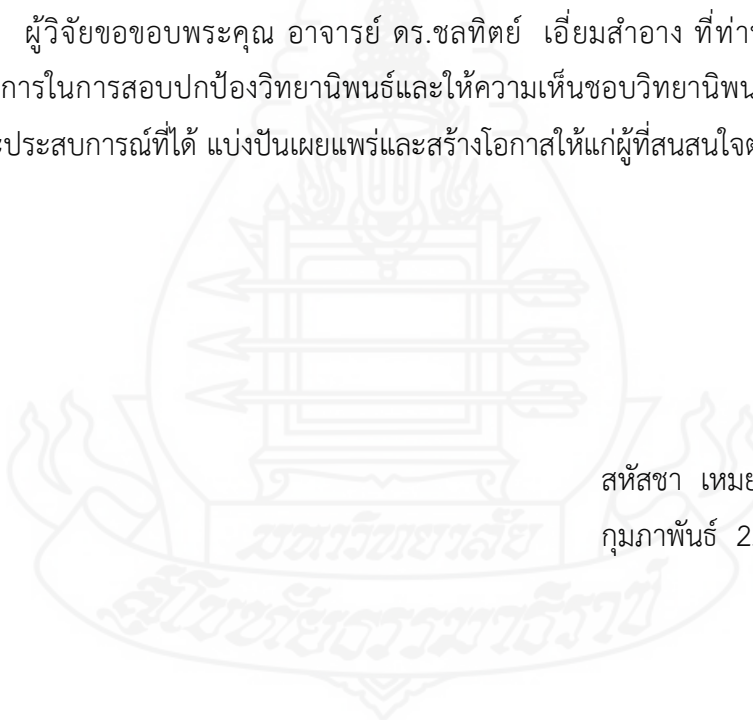
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ท่านได้เมตตาสละเวลาสนทนากลุ่มเพื่อร่วมวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเขียนวิพากษ์งานวิจัยเพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอบพระคุณหน่วยงานที่ให้ความสะดวกในการทดลองเครื่องมือ เก็บข้อมูล ผู้ให้ข้อมูล รวมถึงบุคลากรทุกฝ่ายของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชาที่ได้ให้คำชี้แนะและเอื้ออำนวยให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างราบรื่นเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ชลทิพย์ เอี่ยมสำอาง ที่ท่านกรุณาเป็นประธานคณะกรรมการในการสอบปกป้องวิทยานิพนธ์และให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ แบ่งปันเผยแพร่และสร้างโอกาสให้แก่ผู้ที่สนใจต่อ ๆ ไปด้วยคุณธรรมจริยธรรม

สหัสชา เหมยบัว

กุมภาพันธ์ 2564

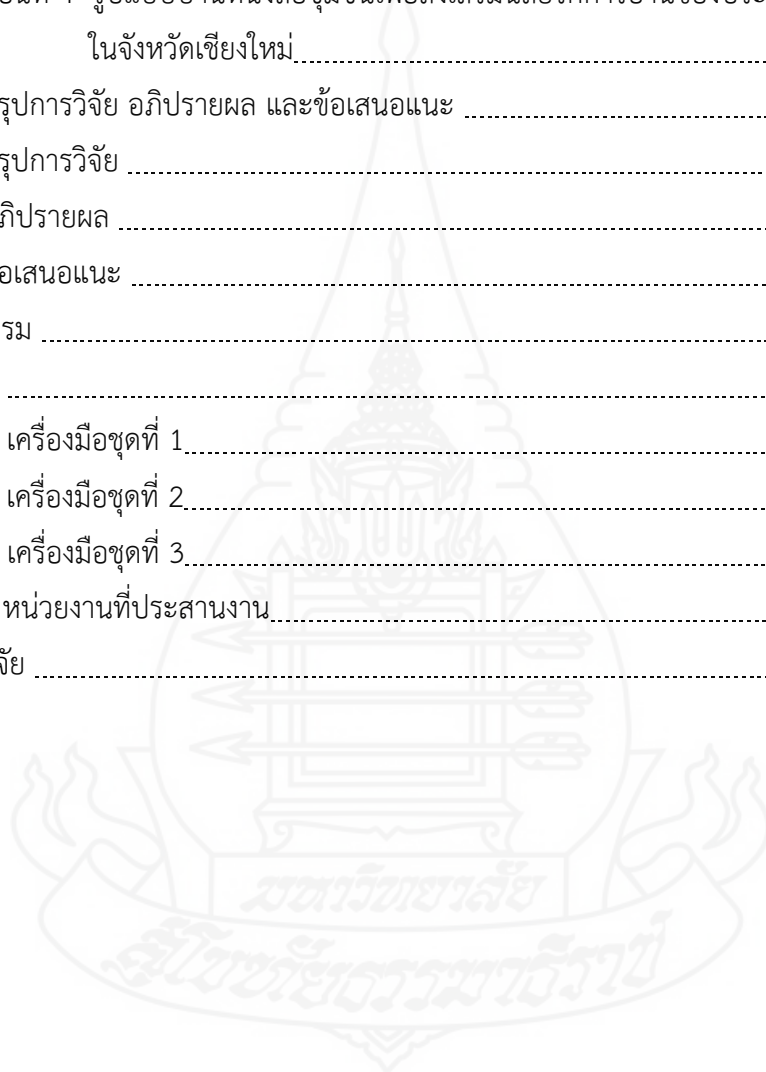

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ถ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน	8
แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	13
แนวคิดเกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน	20
บริบทของจังหวัดเชียงใหม่	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
เกณฑ์การแปลผลข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	44
ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการอ่านและความต้องการการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาการดำเนินงานและแนวทางพัฒนารูปแบบการส่งเสริม การอ่านนิสัยรักของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่.....	63
ตอนที่ 4 รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่.....	124
บทที่ 5 สรุปรการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	139
สรุปรการวิจัย	139
อภิปรายผล	149
ข้อเสนอแนะ	154
บรรณานุกรม	156
ภาคผนวก	160
ก เครื่องมือชุดที่ 1.....	161
ข เครื่องมือชุดที่ 2.....	169
ค เครื่องมือชุดที่ 3.....	180
ง หน่วยงานที่ประสานงาน.....	191
ประวัติผู้วิจัย	193

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างของประชาชนทั่วไปที่ทำการสุ่ม โดยใช้หลักการตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%.....	36
ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ที่ทำการสุ่มโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง	37
ตารางที่ 3.3 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างของบุคลากร กศน. ที่ทำการสุ่ม โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง	37
ตารางที่ 4.1 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนทั่วไป ในจังหวัดเชียงใหม่	44
ตารางที่ 4.2 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปจากกลุ่มตัวอย่างเจ้าของบ้านหนังสือ ชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่.....	47
ตารางที่ 4.3 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปจากกลุ่มตัวอย่าง บุคลากร กศน. ในจังหวัดเชียงใหม่	48
ตารางที่ 4.4 จำนวนความถี่และร้อยละของระดับการอ่านหนังสือในชีวิตประจำวัน ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่	50
ตารางที่ 4.5 จำนวนความถี่และร้อยละของระดับความสนใจในการอ่านหนังสือของ ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่.....	50
ตารางที่ 4.6 จำนวนความถี่และร้อยละของหนังสือที่ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่สนใจอ่าน	51
ตารางที่ 4.7 จำนวนความถี่และร้อยละของช่วงเวลาที่ประชาชนอ่านหนังสือมากที่สุด	52
ตารางที่ 4.8 จำนวนความถี่และร้อยละของสถานที่ที่ประชาชนอ่านหนังสือมากที่สุด	52
ตารางที่ 4.9 จำนวนความถี่และร้อยละของเพื่อนอ่านหนังสือของประชาชน	53
ตารางที่ 4.10 จำนวนความถี่และร้อยละของสื่อที่ประชาชนใช้ในการอ่าน.....	53
ตารางที่ 4.11 จำนวนความถี่และร้อยละของช่วงเวลาที่ประชาชนอ่านหนังสือที่เป็น เล่มกระดาษ	54
ตารางที่ 4.12 จำนวนความถี่และร้อยละ ของช่วงเวลาที่ประชาชนอ่านหนังสือด้วยสื่อ อิเล็กทรอนิกส์.	54
ตารางที่ 4.13 ค่าจำนวนความถี่ และร้อยละของประชาชนที่เคยไปอ่านหนังสือที่บ้าน หนังสือชุมชน.....	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.14 ค่าจำนวนความถี่ และร้อยละของประเภทหนังสือที่ประชาชนเคยไปอ่านที่บ้านหนังสือชุมชน.....	55
ตารางที่ 4.15 ค่าจำนวนความถี่ และร้อยละของประเภทสื่อที่ประชาชนเคยใช้ในบ้านหนังสือชุมชน.....	56
ตารางที่ 4.16 ค่าจำนวนความถี่ และร้อยละของระยะเวลาที่อ่านหนังสือของประชาชนที่เคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชน.....	56
ตารางที่ 4.17 ค่าจำนวนความถี่ และร้อยละของความคิดเห็นถึงบ้านหนังสือชุมชนในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัด เชียงใหม่.....	57
ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลของระดับปัญหาการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป.....	57
ตารางที่ 4.19 จำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน.....	58
ตารางที่ 4.20 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมและสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน.....	59
ตารางที่ 4.21 ตารางที่ 4.21 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป.....	60
ตารางที่ 4.22 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน.....	60
ตารางที่ 4.23 ค่าจำนวนความถี่ และร้อยละของสภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน.....	61
ตารางที่ 4.24 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของความต้องการให้ผู้ผู้นำ กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชน.....	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.25 จำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	63
ตารางที่ 4.26 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมและสื่อของบ้านหนังสือชุมชนจากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	65
ตารางที่ 4.27 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	67
ตารางที่ 4.28 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	68
ตารางที่ 4.29 ค่าจำนวนความถี่ และร้อยละของสภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	70
ตารางที่ 4.30 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ	72
ตารางที่ 4.31 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล	73
ตารางที่ 4.32 ค่าจำนวนความถี่ และร้อยละของสภาพการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	74
ตารางที่ 4.33 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จาก ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.34 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล.....	77
ตารางที่ 4.35 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน.....	79
ตารางที่ 4.36 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัด เชียงใหม่จาก ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ.....	80
ตารางที่ 4.37 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนใน จังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล.....	82
ตารางที่ 4.38 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนใน จังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน.....	83
ตารางที่ 4.39 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือ ชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ	84
ตารางที่ 4.40 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือ ชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จาก ความคิดเห็นของครูกศน. ตำบล.....	86
ตารางที่ 4.41 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือ ชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน.....	88
ตารางที่ 4.42 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและ เครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จาก ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ.....	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.43 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและ เครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จาก ความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล	90
ตารางที่ 4.44 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของสภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและ เครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	92
ตารางที่ 4.45 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับปัญหาการบริหาร จัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	93
ตารางที่ 4.46 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับปัญหาการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านและสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือ ชุมชน	94
ตารางที่ 4.47 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	94
ตารางที่ 4.48 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับปัญหาที่ตั้งและบริการเพื่อ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	95
ตารางที่ 4.49 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับปัญหาการมีส่วนร่วม ของชุมชนและเครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	95
ตารางที่ 4.50 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับปัญหาการบริหาร จัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ	96
ตารางที่ 4.51 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับปัญหาการบริหาร จัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.52 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับปัญหาการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน.....	97
ตารางที่ 4.53 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ	98
ตารางที่ 4.54 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล.....	99
ตารางที่ 4.55 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนเพื่อแสดงระดับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน.....	100
ตารางที่ 4.56 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับปัญหาการนิเทศติดตาม และประเมินผล เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ	101
ตารางที่ 4.57 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับปัญหาการนิเทศติดตาม และประเมินผลเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล	102
ตารางที่ 4.58 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน.....	102
ตารางที่ 4.59 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของความถี่ความต้องการหนังสือและสื่อที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป	103
ตารางที่ 4.60 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละความคิดเห็นความต้องการกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.61 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของความถี่ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป	104
ตารางที่ 4.62 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของความถี่ความต้องการผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนมากที่สุดเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป	105
ตารางที่ 6.63 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของความถี่ความต้องการช่วงเวลาเปิดบริการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป	105
ตารางที่ 4.64 ค่าจำนวนความถี่และร้อยละของความถี่ต้องการการมีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป	106
ตารางที่ 4.65 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แผลผลความความต้องการการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	107
ตารางที่ 4.66 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความต้องการของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อรู้ส่งเสริมนิสัยการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน.....	107
ตารางที่ 4.67 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความต้องการของการนิเทศติดตามและประเมินผลของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน.....	108
ตารางที่ 4.68 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงระดับความสำคัญของที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.69 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลความต้องการของการมีส่วนร่วม ของชุมชนและ เครือข่ายของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการ อ่านของประชาชนในจังหวัด เชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้าน หนังสือชุมชน.....	109
ตารางที่ 4.70 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของแนว ทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมนิสัยรัก การอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ.....	110
ตารางที่ 4.71 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของ แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมนิสัย รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของ ครู กศน. ตำบล.....	111
ตารางที่ 4.72 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของ แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมนิสัย รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน.....	112
ตารางที่ 4.73 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของ แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อเพื่อ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็น ของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ.....	113
ตารางที่ 4.74 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของ แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสื่อเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล.....	114
ตารางที่ 4.75 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของ แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน.....	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.76 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของแนวทาง พัฒนาชุมชนหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเพื่อส่งเสริม นิสัยรักการอ่าน ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ.....	116
ตารางที่ 4.77 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของแนวทาง พัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเพื่อส่งเสริม นิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล.....	117
ตารางที่ 4.78 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของแนวทาง พัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเพื่อส่งเสริม นิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน.....	118
ตารางที่ 4.79 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของแนวทาง พัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของ ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ.....	119
ตารางที่ 4.80 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของแนวทาง พัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของ ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล.....	120
ตารางที่ 4.81 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญแนวทางพัฒนา บ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัด เชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	120
ตารางที่ 4.82 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของแนวทาง การพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายเพื่อ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ.....	121

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.83 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล.....	122
ตารางที่ 4.84 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัย รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชน.....	123

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับ ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่.....	4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์มีวิธีการหลากหลายในการทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว เช่น สิ่งแวดล้อม โลก ธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม ภัยพิบัติ โรคระบาด ฯลฯ เพื่อที่จะหาทางพัฒนาแล้วยกระดับวิถีชีวิตของตนให้ดีขึ้น ซึ่งในปัจจุบันนั้นข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เคลื่อนผ่านเข้ามาในชีวิตของคนเราให้เลือกศึกษาเรียนรู้อย่างมากมายและหลากหลาย ในการศึกษาหาความรู้ประชาชนสามารถรับการศึกษทั้งแบบการศึกษาในระบบซึ่งได้แก่ การเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ สามารถรับการศึกษจากการศึกษานอกระบบซึ่งได้แก่ การรับความรู้หรือการเข้าฝึกอบรมกับหน่วยงานต่าง ๆ นอกระบบ และสามารถรับการศึกษจากการศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งเป็นการเรียนรู้จากการประกอบอาชีพจากสิ่งแวดล้อมจากวิถีชีวิตและการรับความรู้จากสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

การเรียนรู้สิ่งเหล่านั้นต้องอาศัยทักษะสำคัญและทักษะที่ต้องใช้อันดับแรก คือ ทักษะการอ่าน อย่างน้อยก็เพื่อที่จะสืบค้นหาข้อมูลสิ่งที่เราต้องการศึกษาเรียนรู้ หากว่าอ่านไม่ออกย่อมจะส่งผลให้การใช้ทักษะการฟัง การเขียน และการพูดบกพร่องได้ และอาจต้องเสียโอกาสที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารไปอย่างน่าเสียดาย ดังนั้นทักษะการอ่านจึงเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการฟังเนื้อหาที่ต้องการทราบ และเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพูดและการเขียนเนื้อหาที่ต้องการสื่อสารด้วย ดังนั้นการอ่าน จึงเป็นการรับรู้เรื่องราวเพื่อที่จะทำความเข้าใจความรู้สึกนึกคิดตามจุดประสงค์ของผู้เขียน ผ่านภาษา สัญลักษณ์ คำ วลี หรือข้อความในรูปแบบต่าง ๆ การอ่านของแต่ละบุคคลมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน เช่น อ่านเพื่อผ่อนคลาย อ่านเพื่อหาความรู้สร้างแรงบันดาลใจ อ่านเพื่อศึกษาแนวคิดของผู้เขียน เป็นต้น ซึ่งความรู้จากการอ่านจะทำให้เรามีความฉลาดขึ้น มีความสุขขึ้นจากการนำเอาความรู้ที่ได้นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ การอ่านเป็นการหาความรู้ที่เกิดขึ้นได้ง่ายที่สุดและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายจนสามารถแยกแยะจริงเท็จได้เร็วได้อย่างแตกฉาน ซึ่งการอ่านที่นำพาเราไปสู่ความสำเร็จในการอ่านอย่างแท้จริงนั้น ก็คือ นิสัยรักการอ่าน

นิสัยรักการอ่านเป็นนิสัยขั้นพื้นฐานข้อหนึ่งที่ต้องมีในตัวมนุษย์ ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ ทุกคนควรได้รับการฝึกฝนนิสัยรักการอ่าน ควรปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เป็นวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในครอบครัว สังคม และประเทศชาติ นิสัยรักการอ่านทำให้มีความรู้สะสมในสมอง มีความรู้สะสมในความรู้สึกนึกคิดของเราได้อย่างต่อเนื่องจนส่งผลให้เป็นคนที่มีโลกทัศน์ มีวิสัยทัศน์ มีทัศนคติเชิงบวก

ทำให้ใจกว้างยอมรับความแตกต่างได้ง่าย ทำให้เราสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข เพราะสมองได้มีการฝึกฝนความจำ การคิด การวิเคราะห์เรื่องใหม่ ๆ อยู่เสมอ ข้อมูลที่ได้รับอย่างเป็นระบบจะสะสมเป็นต้นทุนในการคิดต่อเนื่องเพื่อนำไปกำหนดเป้าหมายของชีวิตได้อย่างชัดเจน ซึ่งข้อมูลบางอย่างจากผู้เขียนหนังสือที่ประสบความสำเร็จในชีวิตนั้นจะกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากทำตาม เมื่ออ่านมาก รู้มาก ก็เริ่มสร้างความมั่นใจให้ผู้อ่านได้มากขึ้น แม้จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นหรืออยู่ลำพังก็จะมั่นใจได้ว่าเราคือผู้หนึ่งที่มีความคิดความอ่านมีความสามารถในการพัฒนาชีวิต นิสัยรักการอ่านเป็นการอ่านด้วยความเคยชินซึ่งอ่านอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัยที่ไม่ต้องได้รับแรงกระตุ้นใด ๆ อ่านเป็นปกติจนกลายเป็นกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ส่วนพัฒนาการในด้านการอ่านนั้นขึ้นอยู่กับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะครอบครัวจะมีฐานะร่ำรวยปานกลางหรือยากจนก็สามารถพัฒนานิสัยรักการอ่านขึ้นมาได้ เด็กยากจนมากมายมีนิสัยรักการอ่านจนสามารถแสวงหาหนังสือและสิ่งอื่น ๆ ที่อยู่รอบตัวมาอ่านอย่างกระตือรือร้นได้ ในขณะที่เด็กจากครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวยแม้ผู้ปกครองจะซื้อหาหนังสือมาให้มากมายเพียงใดก็อาจจะไม่สนใจหนังสือเท่าใดนักซึ่งกลุ่มครอบครัวลักษณะเช่นนี้มีอยู่ไม่น้อย

วิธีหนึ่งในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านก็คือการจัดให้มีหนังสืออยู่ในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพราะศูนย์เหล่านี้ที่อยู่ใกล้ตัวประชาชนและเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ แหล่งข้อมูลเหล่านี้จะสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการอ่านตามอัธยาศัยได้อย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และบ่มเพาะนิสัยรักการอ่านได้ ในการดำเนินงานเรื่องศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและแหล่งเรียนรู้ดังกล่าว มีแหล่งเรียนรู้ประเภทหนึ่ง คือ “บ้านหนังสือชุมชน” ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมการอ่านโดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่เกิดขึ้น บ้านหนังสือชุมชนมีที่มาจากภารกิจประมาณบ้านหนังสืออัจฉริยะถูกยกเลิกไป แต่สำนักงานกศน. ยังดำเนินการส่งเสริมการอ่านต่อไปภายใต้ชื่อบ้านหนังสือชุมชน ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้มีจิตอาสาดำเนินงานภายใต้ศักยภาพของคนที่มียุ่ตามความสมัครใจโดยหน่วยงานสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้การสนับสนุนและให้คำปรึกษาเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการตอบสนองนโยบายและสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐ

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่จัดการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ได้จัดให้มีบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ภายใต้กรอบแนวคิดที่ว่า ถ้ามีแหล่งการอ่านในชุมชนใกล้บ้านเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและป้องกันการลืมนิสัยรักการอ่านรวมถึงประชาชนในชุมชนให้ความสำคัญและเห็นประโยชน์สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจึงได้สานต่อโครงการดังกล่าวโดยการปรับเปลี่ยนชื่อ “บ้านหนังสืออัจฉริยะ” เป็น “บ้านหนังสือชุมชน” เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้มีจิตอาสาดำเนินงานภายใต้ศักยภาพของคนที่มียุ่ตามความสมัครใจโดยให้การส่งเสริมสนับสนุน ให้คำปรึกษา หรือช่วยเหลือ

ตามที่มีผู้มีจิตอาสาร้องขอ ยกเว้นการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน จำนวนบ้านหนังสือชุมชน จากข้อมูลประจำปี 2562 ของสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามทั่วประเทศมีทั้งหมด 19,374 แห่ง (สืบค้นจาก <http://cbh.nfe.go.th/book/>.เมื่อวันที่28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564.) และเป็นบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัด เชียงใหม่ 552 แห่ง สภาพทั่วไปของบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่พบว่า มี 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) เป็นบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน 2) เป็นบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนแต่เป็นร้านค้า 3) เป็นสถานที่สาธารณะในชุมชน ซึ่งบ้านหนังสือชุมชนแต่ละแห่ง จะมีครู กศน. ตำบล บริการนำหนังสือไปจัดวางและ หมุนเวียนเปลี่ยนให้เป็นระยะ บ้านหนังสือชุมชนแต่ละแห่งจะมีผู้ดูแล อาจเป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนดูแลเอง หรือ อาสาสมัครช่วยดูแล ในกรณีที่ เป็นสถานที่สาธารณะจะมีครู กศน.ตำบลรับผิดชอบมีการบันทึกจำนวนผู้มาใช้บริการ บ้านหนังสือชุมชนแต่ละแห่งมีที่มาแตกต่างกัน เช่น แรกเริ่มจัดเป็นชั้นหนังสือให้ ลูกค้าอ่านในร้าน ต่อมา กศน. มาสนับสนุนหนังสืออ่านเพิ่มมาก ทำให้คนในชุมชนบ้านเรือนใกล้เคียงก็มา อ่านกันมากขึ้น เป็นต้น

จากการที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สำรวจเบื้องต้นโดยการพูดคุย สอบถาม สัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า บ้านหนังสือชุมชน ยังขาดการวางแผนดำเนินงานที่ชัดเจน ขาดงบประมาณสนับสนุน ขาดแผนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การประชาสัมพันธ์น้อย และมีเครือข่ายที่มาช่วยสนับสนุนน้อย ทำให้บ้านหนังสือชุมชนยังไม่มีการบริหารจัดการที่เหมาะสม จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาและพัฒนารูปแบบบ้านหนังสือชุมชน เพื่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้ประชาชนทั่วไป โดยคาดหวังว่า เมื่อได้รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่ที่เหมาะสมจะสามารถช่วยสร้างแรงกระตุ้นให้ประชาชนหันมาให้ความสำคัญกับการอ่าน และมาหาความรู้ด้วยตนเองหรือเข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่บ้านหนังสือชุมชนจัดขึ้น จะทำให้บ้านหนังสือชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ประชาชนเข้ามาใช้บริการและเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้ประชาชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังจะเป็นแนวทางในการบริหารจัดการให้เป็นไปตามสภาพชุมชนและส่งผลให้ประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

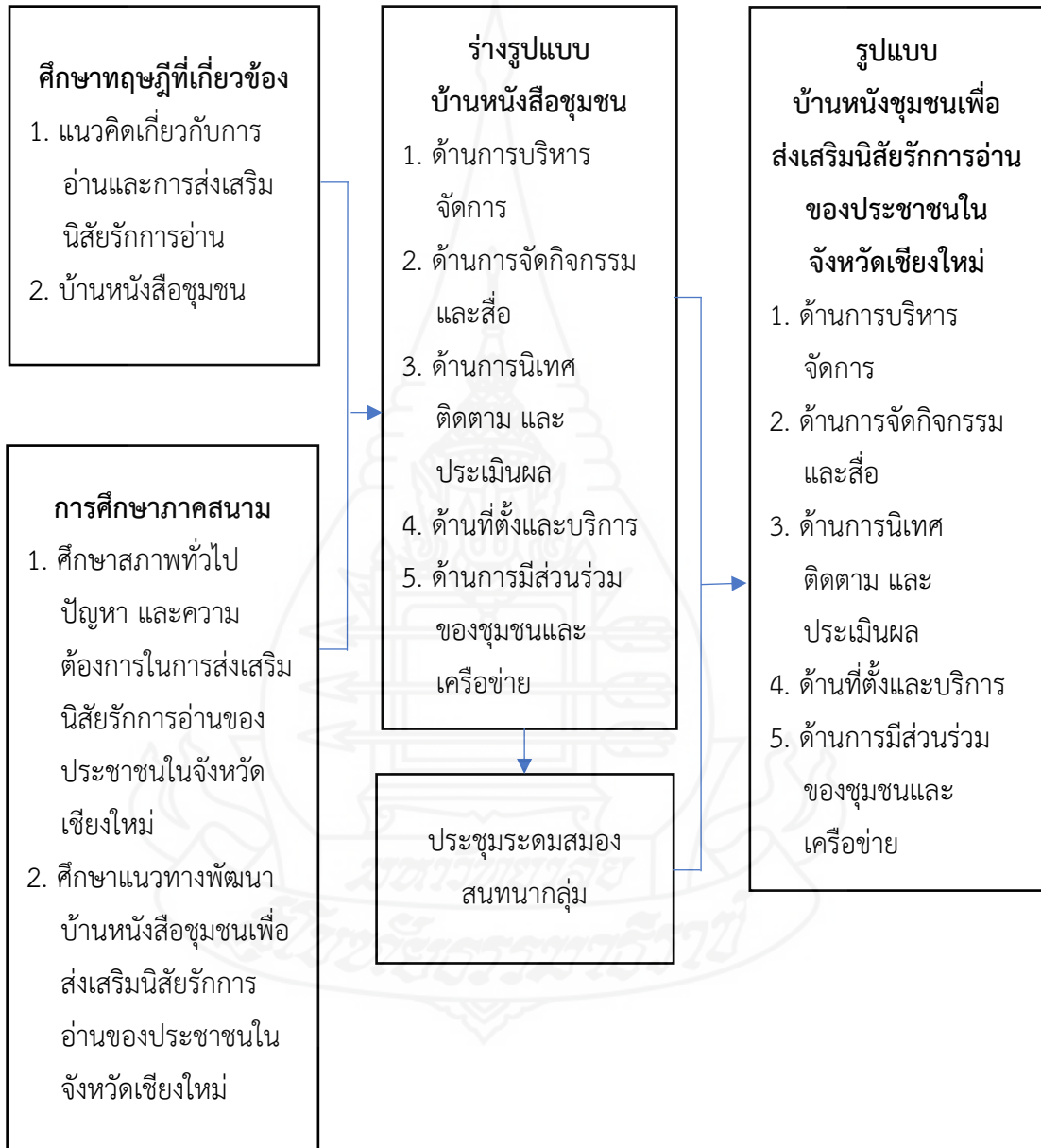
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการอ่านและความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยบ้านหนังสือชุมชนของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

2.3 เพื่อเสนอรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ศึกษา การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในพื้นที่ของจังหวัดเชียงใหม่

4.2 ขอบเขตด้านประเด็นที่ศึกษา ผู้วิจัยศึกษารูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ กำหนดประเด็นเพื่อศึกษา เป็น 5 ด้าน ได้แก่

4.2.1 ด้านการบริหารจัดการ

4.2.2 ด้านการจัดกิจกรรมและสื่อ

4.2.3 ด้านที่ตั้งและบริการ

4.2.4 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

4.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

4.3 ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ศึกษา

4.3.1 ประชากรมี 3 กลุ่มได้แก่

1) ประชาชนทั่วไปอายุ 15-60 ปีในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมี 25 อำเภอ 204 ตำบล 2,066 หมู่บ้าน มีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,044,454 คน

2) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ 552 คน

3) บุคลากร กศน. ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ จำนวน 25 คน ครู กศน.ตำบล จำนวน 205 คน และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน จำนวน 25 คน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 บ้านหนังสือชุมชน หมายถึง แหล่งการอ่านและการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ในชุมชน เป็นสถานที่พบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สามารถเข้าใช้บริการได้สะดวก มีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และชุมชน โดยมีเจ้าของบ้าน หรืออาสาสมัครทำหน้าที่ดูแลให้บริการ และจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

5.2 รูปแบบบ้านหนังสือชุมชน หมายถึง ลักษณะของบ้านหนังสือชุมชนที่ทำการศึกษางานวิจัยนี้มีองค์ประกอบที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกิจกรรมและสื่อ ด้านที่ตั้งและบริการ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

5.3 ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง ประชาชนทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 15 – 60 ปี ในจังหวัดเชียงใหม่

5.4 เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน หมายถึง ประชาชนที่เป็นเจ้าของบ้าน หรือ บุคคลที่ได้รับ การแต่งตั้งจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีจิตอาสาเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบหลักของบ้านหรือสถานที่ที่ถูกกำหนดก่อตั้งให้เป็นบ้านหนังสือชุมชน

5.5 บุคลากร กศน. หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ ครู กศน.ตำบล และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

5.6 การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง การส่งเสริมให้เกิดการอ่านด้วยการจัดกิจกรรม และใช้สื่อต่าง ๆ ให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดการอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านจนเป็นนิสัย อ่านเป็นปกติจน กลายเป็นกิจกรรมในชีวิตประจำวัน โดยที่ไม่ต้องได้รับแรงกระตุ้นใด ๆ

5.7 แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน หมายถึง ความคิดเห็น หรือความต้องการของ ประชาชน เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และบุคลากร กศน. ต่อทิศทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนในด้าน ต่าง ๆ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้แนวทางการจัดรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับ ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน

6.2 ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบบ้านหนังสือชุมชนที่มีอยู่ใน จังหวัดอื่น ๆ ได้

6.3 เป็นการส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับบ้านหนังสือชุมชนสามารถนำแนวทางไป ประยุกต์และคิดหารูปแบบใหม่ ๆ ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้อย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ของ ประชาชนต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมาย แนวคิด ประโยชน์และความสำคัญของการอ่าน
 - 1.1 ความหมายของการอ่าน
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน
 - 1.3 ประโยชน์และความสำคัญของการอ่าน
 2. การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
 - 2.1 ความหมายของนิสัยรักการอ่าน
 - 2.2 แนวทางการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
 - 2.3 กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
 3. บ้านหนังสือชุมชน
 - 3.1 แนวคิดของบ้านหนังสือชุมชน
 - 3.2 วัตถุประสงค์ของบ้านหนังสือชุมชน
 - 3.3 องค์ประกอบของบ้านหนังสือชุมชน
 - 3.4 ตัวอย่างบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่
 4. บริบทของจังหวัดเชียงใหม่
 - 4.1 สภาพพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
 - 4.2 อาณาเขตติดต่อของจังหวัดเชียงใหม่
 - 4.3 การปกครองและประชากรของจังหวัดเชียงใหม่
 - 4.4 อาชีพและรายได้ในจังหวัดเชียงใหม่
 - 4.5 การศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่
 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน

1.1 ความหมายของการอ่าน

เปลื้อง ณ นคร (สืบค้นจาก : <https://dictionary.sanook.com/search/> เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2561) ได้ให้ความหมายว่า อ่าน หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ

พจนานุกรม ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (สืบค้นจาก: <https://dictionary.orst.go.th/>, เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2561) คำว่า อ่าน หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วยเรียกว่า อ่านออกเสียง ถ้าไม่ออกเสียง เรียกว่า อ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ เช่น อ่านสีหน้า อ่านริมฝีปาก อ่านใจ ตีความเช่น อ่านรหัส อ่านลายแทง คิด นับ สังเกต หรือพิจารณา ดูเพื่อให้เข้าใจ คิด นับ

พจนานุกรมแปลไทย-อังกฤษ (สืบค้นจาก : <https://dictionary.sanook.com/search/>, เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2561) คำว่า อ่าน หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ อ่านออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความจากตัวหนังสือ

ณัฐธินิภา เณรทรัพย์ (2548 : 16; อ้างอิงจาก Leu and Kinzer, 1993) ให้ความหมายของการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านเป็นการตอบสนองต่อตัวอักษรทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ เข้าใจข้อความที่อ่านซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล การอ่าน จึงหมายถึง กระบวนการทำความเข้าใจความหมายของข้อความที่ได้อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เดิมและความสามารถของผู้อ่าน

สุรติ วิภักดิ์ (2559: 17) ได้สรุปความหมายของการอ่านว่า การอ่าน เป็นกระบวนการสำคัญในการค้นหาความรู้ส่งเสริมให้เกิดปฏิกิริยาการเรียนรู้ทางสติปัญญาและทางภาษาของมนุษย์

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) (สืบค้นจาก : <https://www.tkpark.or.th/stocks/extra/00046e.pdf>, เมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2561.) ได้สรุปความหมายของการอ่านว่า การอ่านคือกระบวนการทางความคิดที่สามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และ สร้างความเข้าใจถึงความหมายของสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องตลอดจนสามารถจับใจความสำคัญและรายละเอียดต่าง ๆ ได้ รวมทั้งสามารถจำเรื่องได้ตามความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของตนเอง

บุญโชค พลตาหาร (2556:16; อ้างอิงจาก https://e-learning.mfu.ac.th/mflw/1001103/chapter5/chapter5_4.htm) ให้ความหมายของการอ่านสรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง การเข้าใจและรับรู้ความหมายของสารจากตัวอักษรโดยผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ ตีความ และประเมินค่าซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน

วิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์ (2559: 19) ได้ให้ความหมายของการอ่านสรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการที่รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับตัวหนังสือ คำ ถ้อยคำ เรื่องราว เนื้อหา เหตุการณ์ต่าง ๆ

แล้วแปลเป็นความเข้าใจของตนเองผ่านกระบวนการคิด ประสบการณ์ และความเชื่อเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน

ณัฐนิภา เณรทรัพย์ (2548:16; อ้างอิงจาก ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2545) ได้กล่าวถึงความสนใจและความต้องการในการอ่านของผู้อ่านแต่ละวัย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. เด็กวัย 0-3 ขวบ จะชอบอ่านหนังสือภาพ หนังสือที่ออกแบบเป็นรูปต่าง ๆ และตุ๊กตาของเล่น
 2. เด็กวัย 3 – 6 ขวบ ชอบดูหนังสือภาพภาพสี ตัวหนังสือสั้นๆ ภาพมาก จำนวนหน้าไม่มาก ชอบฟังคำคล้องจอง นิทานสั้นๆ
 3. เด็กวัย 6 – 8 ขวบ ชอบอ่านหนังสือที่มีรูปมาก แต่ควรเพิ่มสาระ คำศัพท์ สำนวน ถ้อยคำมากขึ้น อ่านหนังสือแตกฉานขึ้น เล่าเรื่องได้ ชอบวาดรูป ระบายสี
 4. เด็กวัย 8 – 12 ขวบ ชอบเรื่องที่มีหนังสือและรูปเท่า ๆ กัน รูปและสีอาจจะลดลง เนื้อเรื่องยาวขึ้น สามารถอ่านเรื่องสารคดี เรื่องตลก ความรู้ต่าง ๆ วรรณคดีง่าย ๆ
 5. เด็กวัย 12 – 14 ขวบ ความสนใจในการอ่านกว้างขวางมากขึ้น เช่นวิทยาศาสตร์ ชีวิตประวัติ เด็กวัยเดียวกัน เรื่องโรงเรียน กีฬา งานอดิเรก สัตว์ แมลงต่าง ๆ เรื่องท้องถิ่น ประเพณีพื้นบ้าน
 6. วัย 15 – 20 ปี วัยรุ่นผู้ชายจะชอบเน้นทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กีฬา การผจญภัย และดนตรี วัยรุ่นทั้งหญิงและชาย ชอบอ่านวารสาร นิตยสารและหนังสือการ์ตูน
 7. วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (21 – 40 ปี) ทั้งหญิงและชายจะมีความสนใจแตกต่างกัน สนใจด้านธุรกิจ การบริหาร ตลาดหุ้น การเมือง ปัญหาสังคม การท่องเที่ยว ศิลปะ โฆษณาการ ฯลฯ
 8. วัยกลางคน (41 – 60ปี) ชอบอ่านเกี่ยวกับการออกกำลังกาย การเมือง การปกครอง กีฬา ศาสนา การท่องเที่ยว วรรณคดี ปรัชญา กฎหมาย การบริหาร การเงิน การธนาคาร ตลาดหุ้น และเรื่องที่อยู่ในความสนใจโดยเฉพาะของแต่ละคน
 9. วัยชราหรือวัยผู้ใหญ่ (61 ปีขึ้นไป) ชอบอ่านเกี่ยวกับเรื่อง ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม การรักษาสุขภาพ อาหารที่เหมาะสมกับวัยและสุขภาพ
- สุรดี วิภักดิ์ (2559:29; อ้างอิงจาก ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์, 2525) ได้กล่าวถึงแนวคิดของนักจิตวิทยาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กันของกระบวนการอ่าน สามารถสรุปได้ดังนี้
1. การมองเห็น ผู้อ่านจะมองเห็นสิ่งที่ตนอ่านแล้วเกิดการตีความหมายนำไปสู่ศูนย์การมองเห็นที่สมอง และออกมาในรูปของการรับรู้
 2. การรับรู้ การรับรู้เกิดจากการแปลเอาการสัมผัสออกมาเป็นความหมายซึ่งแต่ละคนจะแตกต่างกัน การรับรู้อาจจะหรือผิดก็ได้เนื่องจากสิ่งแวดล้อมและสิ่งเร้าสามารถทำให้การรับรู้เปลี่ยนไป

3. ความคิดรวบยอด เมื่อรับรู้แล้วนำไปเก็บที่คลังสมอง เมื่อต้องการนำมาใช้ต้องการใช้สมองจะสั่งการโดยการสำรวจดูในคลัง แล้วจึงทำการสรุปเป็นข้อมูลเพื่อนำออกมาใช้การสรุปข้อมูลของสมองเรียกว่า ความคิดรวบยอด

4. สร้างสัมพันธ์ในระดับสูง เป็นการจำและนำความรู้ออกมาใช้ได้ตามความต้องการ
 วิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์ (2559:19; อ้างอิงจาก นัยนา อรรถนатар, 2544) ได้นำเสนอ
 ทฤษฎีกระบวนการการอ่านไว้ 2 ทฤษฎี สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ทฤษฎีของ William S. Gray จัดกระบวนการการอ่านออกเป็น 4 ขั้นตอน
 - 1.1 ขั้นตอนการรู้จักคำ จำคำศัพท์ได้ ถ่ายทอดเสียงและความหมายของคำในเรื่องนั้น ๆ ได้
 - 1.2 ขั้นเข้าใจความหมายของคำ วลีและประโยค โดยใช้ประสบการณ์เดิมมาช่วยตีความหมายและพิจารณาจุดประสงค์ของผู้เขียน ตลอดจนความคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อแก่ผู้อ่าน
 - 1.3 ขั้นปฏิกิริยา เป็นขั้นที่อ่านโดยมีสติปัญญาและความรู้สึกที่สามารถประเมินได้ว่าผู้เขียนหมายถึงอะไร
 - 1.4 ขั้นบูรณาการ เป็นการนำความรู้ ความคิดและความหมายที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์

2. ทฤษฎีของ SQ3R แบ่งกระบวนการการอ่านเป็น 5 ขั้นตอน คือ
 - 2.1 ขั้นสำรวจ (Survey) การสำรวจดูผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สำนักพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า จุดมุ่งหมายและแนวคิดของหนังสือเล่มนั้น
 - 2.2 ขั้นตั้งคำถาม (Question) ว่าต้องการรู้อะไรจากหนังสือเล่มนั้น
 - 2.3 ขั้นอ่าน (Read) คือ อ่านเพื่อโดยพยายามมุ่งหารายละเอียด เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเจน
 - 2.4 ขั้นจดจำ (Recity) คือ จดจำคำตอบและจดบันทึกเอาไว้ เพื่อเตือนความจำหรือเพื่อตรวจสอบว่าได้ความคิดอะไรใหม่ ๆ จากการอ่านนั้น
 - 2.5 ขั้นทบทวน (Review) เป็นการอ่านเพื่อทบทวนความรู้ความคิดที่ได้จากการอ่านนั้นว่าถูกต้องเพียงใด รวมทั้งการพยายามนำความรู้ความคิดที่ได้ออกมาใช้

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) (สืบค้นจาก : <https://www.tkpark.or.th/stocks/extra/00046e.pdf>, เมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2561) กล่าวถึงกรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการอ่านและความสามารถในการอ่านของบุคคล ระบุว่าบุคคลจะอ่านได้ดีเพียงใดนั้นมีความเกี่ยวข้องกับความพร้อมด้านร่างกาย สติปัญญา ประสบการณ์การเรียนรู้ สิ่งเร้าที่กระตุ้นให้เกิดการอ่าน ส่วนความสามารถในการอ่านหรือทักษะในการอ่านของบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับความรู้อื่น ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการอ่าน อธิบายว่า ความ

เชื่อที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านของบุคคล คือถ้าบุคคลเชื่อว่าการอ่านมีประโยชน์ ก็จะเกิดการอ่านมากเพิ่มขึ้น ส่วนทฤษฎีจูงใจในการอ่าน อธิบายเกี่ยวกับความต้องการทางจิตวิทยาของบุคคลที่กระตุ้นให้บุคคลเกิดการอ่าน ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความปรารถนาภายในตัวบุคคลเอง หรือมาจากแรงกระตุ้นจากปัจจัยภายนอก นอกจากนั้นยังมีแนวคิดอื่นๆที่เกี่ยวกับการอ่าน ได้แก่ ทฤษฎีการทำหน้าที่ของการอ่าน ทฤษฎีนิสัยการอ่าน ทฤษฎีรูปแบบการอ่านและอิทธิพลแมทธิว เป็นต้น

เมื่อพิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับการอ่านข้างต้นแล้วผู้วิจัย สามารถสรุปได้ว่า คนเราในแต่ละวัยมีความสนใจในการอ่านที่แตกต่างกัน แต่มีกระบวนการที่เหมือนกันคือ ผ่านการมองเห็น การรับรู้ การจดจำ ประเมินด้วยสติปัญญา เกิดความคิดรวบยอดจนสามารถบูรณาการนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ ซึ่งระหว่างการอ่านนั้นก็มี การสำรวจ การตั้งคำถาม การหาคำตอบ การจดจำ และการทบทวน ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการอ่านขึ้นอยู่กับ ความพร้อมของร่างกาย สติปัญญา ประสบการณ์ สิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกที่ก่อให้เกิดการอ่าน ทักษะการอ่าน ทศนคติความเชื่อที่มีต่อการอ่าน และ จุดประสงค์ในการอ่าน เป็นต้น

1.3 ประโยชน์และความสำคัญของการอ่าน

ณัฐนิภา เณรทรัพย์ (2548:17; อ้างอิงจาก Thomas, 1986) ได้ให้ความสำคัญของการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญมากแม้ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ มากมาย แต่ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านจะประสบความสำเร็จในการอ่านมากกว่า เนื่องจากในชีวิตประจำวันของคนเรานั้น จะเกี่ยวข้องกับการอ่านเอกสารและหนังสืออื่น ๆ ทุกด้าน

สุรติ วิภักดิ์ (2559:18-19; อ้างอิงจาก ไพพวรรณ อินทนิล, 2546) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน สรุปได้ว่า

1. การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบันเพราะผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกมักจะเสียเปรียบ กลายเป็นคนล้าหลังไม่ทันโลก ไม่ทันเหตุการณ์
2. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ เป็นรากฐานสำคัญของการศึกษา ทำให้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว กว้างขวาง เพราะไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ล้วนแต่อาศัยการอ่านเป็นสื่อในการเรียนรู้ทั้งสิ้น
3. การอ่านเป็นสื่อสำคัญในการพัฒนาและแก้ปัญหาสังคม เพราะการอ่านหนังสือจะทำให้เกิดการพัฒนาความคิด สติปัญญา จริยธรรม ศีลธรรม และเชาว์ปัญญา สามารถนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาตนเอง ผลที่ตามมาคือสามารถกระทำคนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมแก่ส่วนรวม

การอ่านจึงเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ในการสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต การใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม และส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ

วิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์ (2559:19; อ้างอิงจาก แม้นมาศ ขวลิขิต 2544) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน สามารถสรุปได้ว่า การอ่านทำให้เกิดแรงบันดาลใจ เกิดกำลังใจเข้มแข็งในการต่อสู้

ชีวิตและตนเอง มองเห็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง มองเห็นแนวทางที่จะสร้างสรรค์ความคิดออกมา เป็นรูปธรรมให้ได้เห็นและฟังได้ แม้แต่หนังสือสารบันเทิง ก็สามารถเพิ่มพูนปัญญา กลุ่มเกลาอารมณ์ จำเป็นต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย เช่น ทำให้จิตใจปลอดโปร่ง สบาย เพลิดเพลิน คลายเครียด เรื่องขบขัน ทำให้หัวเราะได้ มองเห็นแง่ขบขันของชีวิต ยอมรับความพ่ายแพ้ ได้คิด สุขภาพจิตดีขึ้น ก่อให้เกิดจินตนาการสร้างสรรค์ นวนิยายบางเรื่องทำให้เข้าใจตนเองได้ดีขึ้น ดังนั้น การอ่าน จึงมีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน เป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญา การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ในการพัฒนาตนเองให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด การอ่านโดยมีจุดมุ่งหมายจึงเป็นเครื่องมือสำหรับการศึกษาหาความรู้ การทำงานและพัฒนาผลงานให้เจริญก้าวหน้า ความรู้เท่าทันเหตุการณ์ตลอดจนการพักผ่อนหย่อนใจ

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) (สืบค้นจาก:<https://www.tkpark.or.th/stocks/extra/000951.pdf>, เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562) ได้กล่าวไว้ในคำนำของหนังสือชื่ออ่านข้ามชาติสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนว่าด้วยการอ่าน สามารถสรุปได้ว่า “ความเข้าใจซึ่งกันและกัน” เป็นเงื่อนไขใจกลางของความร่วมมือกันอย่างยั่งยืน “การอ่านและการเรียนรู้” คือ กลไกสำคัญของการรู้จักตนเอง เข้าใจผู้อื่น นำไปสู่ความเข้าใจระหว่างประชาชนในอาเซียน ซึ่งจะเป็นกลไกที่หนุนเสริมให้ความร่วมมือระหว่าง 10 ประเทศมีความแน่นแฟ้นสัมพันธ์อันดี ความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ ยังส่งผลต่อการเรียนรู้สร้างสรรค์และการเพิ่มประสิทธิภาพของประเทศ การยกระดับสังคมอาเซียนให้ เป็นสังคมความรู้อย่างแท้จริงเกิดจากการรวมตัวกันประสิทธิภาพมวลรวมที่เพิ่มขึ้นของประเทศหนึ่ง ๆ ก็คือ การเพิ่มประสิทธิภาพมวลรวมของประชาคมด้วย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยเฉพาะเรื่องการอ่านจะทำให้เกิดการปรับตัวเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาคุณภาพประชากรของประเทศให้สอดคล้องกับโอกาสใหม่ ๆ จากเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

วิทยากร เชียงกุล(สืบค้นจาก:<https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/639944>, สืบค้นเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562) ได้เขียนบทความในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ หัวข้อ “ไทยแลนด์ 4.0 ที่เน้นความรู้ การสร้างสรรค์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ” ซึ่งนำมาสรุปในส่วนที่เกี่ยวกับประโยชน์ของนิสัยรักการอ่านได้ว่า “ประชาชนฉลาดและตื่นตัวขึ้นจากการได้อ่านหนังสือ การฟังปาฐกถาของนักคิดนักเขียน และการรู้จักคิดวิเคราะห์ ญี่ปุ่นปฏิรูปประเทศไปเป็นทุนนิยมอุตสาหกรรมไล่ทันตะวันตกได้ เพราะพวกเขาสนใจเรียนรู้จากตะวันตกอย่างเอาจริงเอาจัง ทั้งส่งคนไปเรียนในวิชาสำคัญทุกวิชาและระดมแปลหนังสือดีจากตะวันตก และพิมพ์เผยแพร่ให้ประชาชนอ่านกันอย่างขนานใหญ่ ขณะที่ไทยปฏิรูปประเทศในสมัยเดียวกัน มีเพียงคนกลุ่มน้อยไปเรียนตะวันตกเฉพาะบางสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อชนชั้นผู้ปกครองและภาครัฐ ไม่ได้พัฒนาการศึกษาเพื่อคนส่วนใหญ่ ไม่ได้ระดมการแปลหนังสือดีและการเผยแพร่ให้ประชาชนไทยรักการอ่านหนังสือดีเพื่อให้ฉลาดขึ้นอย่างจริงจังเหมือนญี่ปุ่น การจะพัฒนาประเทศไทยตามแนวทางไทยแลนด์ 4.0 คงจะไม่ได้ผล ถ้าไม่เข้าใจปัญหาพื้นฐานที่ว่าต้องปฏิรูป

การศึกษา ทำให้ประชาชนฉลาดและผลิตแรงงานคุณภาพสูงขึ้นก่อน วิธีการปฏิรูปพลเมืองที่สำคัญที่สุดที่ประเทศอื่นเขาทำกันได้ผลมาแล้ว คือการทำให้ประชาชนรักการอ่าน และมีโอกาสได้อ่านหนังสือดี ทำให้พวกเขาฉลาด ตื่นตัว ช่วยกันปฏิรูปประเทศให้เจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดีกว่าที่เป็นอยู่”

เมื่อพิจารณาข้อมูลข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยสรุปประโยชน์และความสำคัญของการอ่านได้ว่าการอ่าน มีประโยชน์และความสำคัญอยู่เสมอแม้ว่าปัจจุบันจะมีเทคโนโลยีและสื่อสังคมต่าง ๆ มากมาย แต่ทักษะการอ่านก็ยังคงการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้สำหรับการพัฒนาสติปัญญาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การอ่านทำให้สามารถพัฒนาประชากรของประเทศให้มีคุณภาพ ทำให้ได้ประชากรที่มีความเฉลียวฉลาด ตื่นตัว มีความตระหนักรู้ที่ดีและช่วยกันพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2.1 ความหมายของนิสัยรักการอ่าน

พจนานุกรม ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (สืบค้นจาก: <https://dictionary.orst.go.th/>, เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2561) ได้ให้ความหมายไว้ว่า นิสัย หมายถึง ความประพฤติที่เคยชิน เช่น ทำงานเป็นนิสัย

วิไลลักษณ์ โจรนาศรีรัตน์ (2559:26; อ้างอิงจาก ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์, 2536) ได้กล่าวถึงความหมายของนิสัยรักการอ่าน สามารถสรุปว่า หมายถึงการฝึกใฝ่หมั่นต่อการอ่านหนังสือจนเคยชิน อ่านจนเป็นนิสัย แม้บางครั้งมีปัญหาและอุปสรรคในการอ่านก็ไม่ย่อท้อ คนที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมอ่านทุกอย่างที่เป็นวัสดุสำหรับการอ่าน อ่านได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา ทุกโอกาส โดยไม่ปล่อยเวลาวางไปกับกิจกรรมอื่นนอกจากการอ่าน เป็นนิสัยที่อ่านอย่างสม่ำเสมอโดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ รูปแบบ และเนื้อหาของสิ่งที่อ่าน

สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ (2557 :7) ได้กล่าวถึงการอ่านไว้ในหนังสือคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านห้องสมุดประชาชนไว้สรุปได้ดังนี้ การอ่านเป็นทักษะอย่างหนึ่งของมนุษย์เราที่ต้องนำไปใช้ในการดำรงชีวิต สามารถพัฒนาหรือฝึกฝนไปได้เรื่อย ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด การอ่านนั้นอาจจะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความสนใจหรือสนุกสนานไปกับการอ่านได้ การอ่านเป็นพฤติกรรมการรับสารที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการฟังและการพูด ปัจจุบันมีผู้รู้ นักวิชาการ และนักเขียนนำเสนอความรู้ในหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มาก เพื่อรักษาไว้เป็นหลักฐานแก่ผู้อ่านในรุ่นหลังๆ ความสามารถในการอ่านจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งต่อการเป็นคนที่มีคุณภาพในสังคมปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า องค์การระดับนานาชาติ เช่น องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) จะใช้ความสามารถในการรู้หนังสือของประชากรประเทศต่างๆ เป็นดัชนีวัดระดับการพัฒนาของประเทศนั้น ๆ

เกี่ยวกับการอ่าน มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายของการอ่านที่คล้ายคลึงกันพอสรุปได้ว่า

1. การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในสิ่งที่เราได้อ่าน
2. การอ่านเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ
3. การอ่านเป็นกระบวนการจับใจความจากสิ่งที่เราได้อ่าน
4. การอ่านเป็นกระบวนการที่จะทำให้เราเข้าใจภาษาเขียน
5. การอ่านเป็นกระบวนการถอดความจากตัวอักษรออกมาเป็นความคิดเพื่อนำไปใช้ประโยชน์
6. การอ่านเป็นทักษะที่รวมทักษะต่างๆเข้าด้วยกัน ได้แก่ ทักษะในการคิดและทักษะทางไวยากรณ์
7. การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในสิ่งพิมพ์หรือข้อเขียนตีความเพื่อพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

บุญโชค พลดาหาร (2556:17) ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านว่า นิสัยรักการอ่าน หมายถึง การที่เด็กมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความสนใจและต้องการจะอ่านหรือชอบที่จะอ่านหนังสือหรือใช้หนังสือเพื่อความบันเทิง และแสดงออกให้เห็นทางพฤติกรรม ได้แก่ การใช้เวลาว่างในการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่าน พุดหรือเล่าเรื่องตามหนังสือได้ มีสมาธิในการอ่าน เป็นต้น ซึ่งนิสัยรักการอ่านเป็นสิ่งที่ดีงามและเป็นที่ยิ่งปรารถนาของสังคม

ณัฐนิภา เณรทรัพย์ (2548:18) ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านว่า นิสัยรักการอ่าน เป็นการอ่านอย่างสม่ำเสมอด้วยความพึงพอใจและการเห็นความสำคัญของการอ่าน ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมที่บ่งชี้ ได้แก่ การอ่านหนังสือหลากหลายประเภท อ่านหนังสือยามว่าง การค้นหาความรู้จากการอ่าน การอ่านหนังสือในห้องสมุด การเลือกอ่านหนังสือที่ชอบและสนใจด้วยความเพลิดเพลินเป็นประจำ พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเห็นความสำคัญของการอ่าน ได้แก่ นำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้เพื่อนฟัง ชักชวนและโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นประโยชน์ของการอ่าน ติดตามสถานการณ์ปัจจุบันด้วยการอ่าน และเลือกอ่านหนังสือที่มีคุณค่า เมื่อรวมกับคำว่า อ่าน หรือ การอ่าน นิสัยรักการอ่าน จึงหมายถึง การอ่านเป็นประจำจนเกิดความเคยชิน หรือเรียกได้ว่า อ่านจนเป็นนิสัย

จากการให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า นิสัยรักการอ่าน หมายถึง การอ่านด้วยความเคยชิน ซึ่งอ่านอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัยที่ไม่ต้องได้รับแรงกระตุ้นใด ๆ อ่านเป็นปกติจนกลายเป็นกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

2.2 แนวทางการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ณัฐนิภา เณรทรัพย์ (2548:23-24; อ้างอิงจาก ไพพรรณ อินทนิล,2546) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเด็กอ่านหนังสือออกแล้วควรมีขั้นตอนการส่งเสริมต่อไปอย่างต่อเนื่อง สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 มุ่งมั่นตั้งใจ พ่อแม่ ครู บรรณารักษ์ ตั้งใจหาความรู้เพื่อ เป็นผู้ให้ความรู้ที่ดีแก่เด็ก

ขั้นตอนที่ 2 เตรียมลูกให้อ่านหนังสือ โดยการพูดอธิบายภาพในหนังสือให้เด็กฟัง

ขั้นตอนที่ 3 สถานที่อ่านหนังสือ ครูเป็นผู้ทำมุมหนังสือไว้ในห้องเรียนบรรณารักษ์ทำให้อ่านหนังสือสำหรับเด็ก ให้มีบรรยากาศสวยงามสบาย ๆ

ขั้นตอนที่ 4 บรรณารักษ์ควรซื้อหนังสือใหม่อย่างสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นความสนใจของเด็ก

ขั้นตอนที่ 5 อธิบายความรู้ บรรณารักษ์ควรนำสิ่งที่เห็นว่าน่าสนใจมาจัดแสดงพร้อมคำอธิบาย

ขั้นตอนที่ 6 ทบทวน สานฝัน ครูและบรรณารักษ์ จัดกิจกรรมที่สนุกสนานเช่นนำภาพจากหนังสือให้เด็กเขียนบรรยาย ทายภาพหรือแข่งขันอาจจะคัดเลือกรูปภาพจากหนังสือต่าง มาถ่ายเอกสารมาติดไว้ให้เด็กเขียนคำบรรยาย

ขั้นตอนที่ 7 ให้รางวัลเป็นหนังสือ พ่อแม่ ครู และบรรณารักษ์ควรให้รางวัลเด็ก ๆ เป็นหนังสือดีกว่าขนม เช่น วันเกิด รางวัลชนะการประกวด รางวัลเรียนดี ทำให้เด็กรักหนังสือ รักการอ่าน

วิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์ (2559:27; อ้างอิงจาก ศิริพร พงษ์ปัญญา,2547) ได้กล่าวถึง การสร้างนิสัยรักการอ่านที่สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

1. ฝึกการอ่านให้เป็นชีวิตจิตใจโดยสร้างความรู้สึกว่าหนังสือเป็นเพื่อนที่ดีและมีคุณค่า
2. ฝึกสร้างนิสัยใฝ่รู้ เมื่อมีความรู้สึที่ดีต่อการอ่านจะเกิดความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้อยู่เสมอ
3. ผู้ปกครองเป็นผู้มีส่วนร่วมในการสร้างนิสัยให้เด็ก ๆ รักการอ่าน เช่น พาเข้าร้านหนังสือและซื้อหนังสือเป็นของขวัญให้
4. พ่อและแม่หมั่นสำรวจเสมอว่าลูกน้อยชอบอ่านหนังสืออะไรแล้วจัดหาหนังสือประเภทนั้นให้
5. เลือกหนังสือที่ส่งเสริมความรู้ที่มีเนื้อหาสาระหลากหลายไว้ประจำบ้านเพื่อให้ลูกได้อ่านเมื่อเขาต้องการอ่าน
6. หาเวลาว่างพาลูก ๆ ไปร้านหนังสือแทนการไปศูนย์การค้า
7. พ่อแม่และลูกช่วยกันจัดบรรยากาศภายในบ้านให้เหมาะสมแก่การอ่าน
8. หากพาลูกไปห้องสมุดบ่อย ๆ จะเป็นการส่งเสริมให้ลูกมีนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้า
9. พ่อแม่ควรอ่านหนังสือเล่มเดียวกับลูกจะช่วยให้คุยกับลูกได้สนุก และเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดี

วิลัยลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์ (2559:28-29; อ้างอิงจาก Clyde,1998) อธิบายถึงแนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรอินเทอร์เน็ตเพื่อการส่งเสริมการอ่านไว้ สามารถสรุปได้ว่า จากการทำนายอนาคตของลักษณะหนังสือและการอ่านในยุคแห่งไอทีไม่มีหลักฐานใดบ่งบอกว่าอินเทอร์เน็ตจะเข้ามาแทนที่หนังสือและการอ่านได้ทั้งหมด เพราะการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารยังจะต้องอาศัยทักษะการอ่าน นอกจากนี้งานวิจัยจำนวนหนึ่งพบว่าเยาวชนที่ใช้อินเทอร์เน็ตก็มีลักษณะของนักอ่านอยู่เช่นเดียวกันและการที่อินเทอร์เน็ตช่วยให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่ายจะสามารถใช้ในการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การอ่านได้ ซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศสำหรับ สำหรับครู ครูบรรณารักษ์ และผู้ปกครอง เยาวชน เนื้อหาที่ส่งเสริมการอ่านได้ถูกเขียนขึ้นโดยองค์กรที่มีชื่อเสียงด้านการอ่าน ห้องสมุดประชาชน และสำนักพิมพ์ต่าง ๆ มากมาย เด็กเรียนรู้ที่จะอ่านสารสนเทศจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ และใช้โปรแกรมประมวลผลคำนวณการทำงาน สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการอ่านเช่นเดียวกัน

จากแนวทางการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า พัฒนาการในด้านการอ่าน ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะครอบครัวจะมีฐานะร่ำรวยปานกลางหรือยากจนก็สามารถพัฒนานิสัยรักการอ่านขึ้นมาได้ (ยกเว้นในกรณีที่ครอบครัวมีฐานะยากจนในขณะที่เด็กขาดพัฒนาการในขั้นพื้นฐานทางร่างกายและสติปัญญา) ถึงแม้ว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีฐานะย่อมสามารถสนับสนุนเด็กได้มากกว่าผู้ปกครองที่มีฐานะยากจน แต่ปรากฏว่าเด็กยากจนที่รักการอ่านจะสามารถแสวงหาหนังสือและสิ่งอื่นที่อยู่รอบตัวมาอ่านอย่างกระตือรือร้นได้ ในขณะที่เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย แม้ผู้ปกครองจะซื้อหาหนังสือมาให้มากมายเพียงใด ก็อาจจะไม่สนใจหนังสือเท่าใดนักซึ่งกลุ่มครอบครัวลักษณะเช่นนี้มีอยู่น้อยทีเดียว

2.3 กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

สุรตี วิภักดิ์ (2559:25-27; อ้างอิงจาก สุขุม เฉลยทรัพย์, 2531) ได้กล่าวถึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ 15 รูปแบบ สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การเล่านิทาน เป็นกิจกรรมสำหรับเด็กเพราะธรรมชาติของเด็กชอบฟังนิทาน
2. การเล่าเรื่องหนังสือ เป็นการนำหนังสือที่อ่านมาแสดงมาเล่าให้ผู้ฟัง เพื่อให้เกิดความสนใจในการติดตามอ่าน อาจจัดเป็นกลุ่มหรือตัวต่อตัวก็ได้
3. การวิจารณ์หนังสือ เป็นการฝึกวิจารณ์หนังสือจากประสบการณ์การอ่านจะช่วยให้เป็นผู้ที่มีความรู้และเป็นบุคคลที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น
4. การแสดงหุ่น เป็นกิจกรรมที่จัดแสดงโดยใช้เรื่องราวจากหนังสือในห้องสมุดให้เด็กเพื่อดึงดูดใจให้เด็กสนใจหนังสือในห้องสมุดมากขึ้น
5. การเล่นเกมและการทายปัญหาต่างๆจากหนังสือ การแข่งขันตอบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความรู้อื่นๆ ที่ได้จากหนังสือจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะเชิญชวนให้มีผู้มาใช้ห้องสมุดมากขึ้น

6. โครงการอ่านหนังสือในภาคฤดูร้อน เป็นกิจกรรมที่บรรณารักษ์จะแนะนำให้อ่านหนังสือนวนิยาย ประวัติศาสตร์ในตอนปิดเทอมซึ่งสามารถอ่านเรื่องยาวได้
 7. ตั้งชมรม เช่น ชมรมห้องสมุด ชมรมนักอ่านจะช่วยให้เด็กมีความรู้สึกว่าตนเป็นเจ้าของห้องสมุด
 8. การแสดงละคร กิจกรรมแสดงละครมีจุดมุ่งหมายในการจัดเพื่อความเพลิดเพลินและส่งเสริมการใช้ห้องสมุดและการอ่านหนังสือไปในตัว
 9. การวาดภาพระบายสี มีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และได้สร้างเสริมจินตนาการการวาดภาพระบายสี อาจจัดควบคู่ไปกับการจัดชั่วโมงนิทาน หรือจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนวาดภาพมีครูประจำชั้นสอนตามเวลาที่กำหนดไว้
 10. การจัดฉายภาพยนตร์ เป็นกิจกรรมที่เรียกร้องความสนใจจากเด็กได้มากและมีประโยชน์มากในการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด เป็นวัสดุการสอนที่ให้ทั้งความเพลิดเพลิน และเป็นกิจกรรมที่ยกระดับการใช้บริการของห้องสมุดได้เป็นอย่างดี
 11. การจัดนิทรรศการ จัดเพื่อแสดงให้ผู้ใช้บริการและวัสดุอุปกรณ์ในห้องสมุด เพื่อชักจูงให้ผู้สนใจในการอ่านหนังสือในห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น
 12. งานสัปดาห์หนังสือสำหรับเด็ก เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเสนอหนังสือสำหรับเด็ก กิจกรรมที่จัดเกี่ยวข้องกับการอ่านของเด็ก งานอดิเรก การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 13. การสอนวิธีใช้ห้องสมุด ควรจัดให้เด็กรู้จักกับงานด้านบริการตอบคำถาม รู้จักสารานุกรม หนังสือคู่มือสาขาวิชาต่าง ๆ การจัดหมู่ การเรียงหนังสือ การใช้บัตรรายการ วิธีรักษาหนังสือ การใช้หนังสือเพื่อการอ่านทั่ว ๆ ไป
 14. การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กในการเข้าใช้ห้องสมุด เพราะการผลิตเป็นกิจกรรมที่เด็กทำขึ้นเป็นส่วนใหญ่ เช่น หนังสือที่เขียนโดยเด็ก หรือเป็นวารสาร จุลสารของท้องถิ่น
 15. ความร่วมมือกันของห้องสมุดโรงเรียนกับห้องสมุดประชาชน เพื่อประโยชน์ทางด้านการศึกษา วัฒนธรรมและการพัฒนาทางสังคมของเด็ก
- วิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์ (2559:30-31; อ้างอิงจาก ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจัดได้หลายรูปแบบ สามารถสรุปได้ดังนี้
1. การเล่านิทาน คือ การเล่าเรื่องที่มีผู้เล่าสลับกันมา หรือเล่าเรื่องจากหนังสือนิทานที่มีผู้แต่งขึ้นมา ได้แก่ 1) การเล่านิทานในห้องสมุด 2) การแข่งขันการเล่านิทาน
 2. การเสนอหนังสือและสื่อการอ่านต่างๆ คือการแนะนำทรัพยากรสารสนเทศที่น่าสนใจให้กับผู้อ่านเพื่อดึงดูดความสนใจให้อยากอ่านนั่นเอง ได้แก่ 1) การเล่าเรื่องหนังสือ 2) การแนะนำหนังสือ 3) การอ่านหนังสือให้ฟัง 4) การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือ 5) การอภิปรายเกี่ยวกับหนังสือ 6) การบรรยาย

เกี่ยวกับหนังสือ 7) การโต้วาทีเกี่ยวกับหนังสือ 8) การจัดทำรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศ และการทำบรรณนิทัศน์ 9) การจัดนิทรรศการ

3. การแสดงนาฏกรรมและอื่นๆ เช่น 1) การแสดงละคร 2) การแสดงจินตลีลา 3) การร้องเพลง 4) การแสดงละครใบ้ 5) การแสดงละครหุ่น

4. การทำกฤตภาค คือ การตัดปะ ข่าว บทความ รูปภาพ หรือทั้งรูปภาพและเรื่องที่น่าสนใจ เพื่อให้บริการผู้อ่านได้แก่ 1) การจัดทำกฤตภาคเป็นเล่ม 2) การทำกฤตภาคข่าวติดที่ป้ายนิทรรศการด้านหลังห้องเรียนทุกวัน

5. การแข่งขันต่าง ๆ จากการอ่าน คือ การแสดงความสามารถในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ แข่งขันเปิดพจนานุกรม แข่งขันตอบปัญหาจากหนังสือ การแข่งขันโต้วาที การแข่งขันตอบปัญหาทั่ว ๆ ไป การแข่งขันตอบปัญหาสาขาวิชา เป็นต้น

6. การประกวดเกี่ยวกับการอ่าน ได้แก่ การประกวดการอ่านร้อยกรองและร้อยแก้ว ประกวดการอ่านทำนองเสนาะ ประกวดการอ่านบทสนทนา ประกวดการอ่านบทละคร ประกวดการอ่านข่าว เป็นต้น

7. การเล่นเกมที่นำไปสู่การอ่าน ได้แก่ เกมของเล่น เกมคอมพิวเตอร์ เกมการวาดภาพ เกมเติมคำศัพท์ เกมค้นหาคำตอบ เกมทายปัญหา เกมคำพังเพย เกมการละเล่นต่าง ๆ เกมพับกระดาษ เกมประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ เป็นต้น

8. การจัดทำโครงการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ โครงการสัปดาห์ห้องสมุด โครงการยอตนกอ่าน โครงการอ่านหนังสือให้ฟัง โครงการแนะนำหนังสือ เป็นต้น

กระทรวงวัฒนธรรม (สืบค้นจาก : https://www.m-culture.go.th/th/article_view.php?nid=7778,เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2562) ได้กำหนดแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สามารถสรุปได้ว่า กระทรวงวัฒนธรรมตั้งเป้าหมายในระยะ 5 ปี ให้คนไทยใช้เวลาในการอ่านเฉลี่ย 90 นาทีต่อวัน กระตุ้นส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สร้างสังคมไทยสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ สามารถสรุปเนื้อหาได้ดังนี้ ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบร่างแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. 2560-2564 เนื่องจากปัจจุบันสภาพสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างมากทุกประเทศต้องปรับตัวด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ดังนั้นการอ่านและการเรียนรู้จึงเป็นกลไกหนึ่งในกระบวนการจัดการความรู้ หรือพัฒนาการของความรู้ที่จะเกิดขึ้นภายในหน่วยงาน ชุมชน สังคมและประเทศ การพัฒนาคุณภาพประชากรผ่านการอ่านและการเรียนรู้ในการส่งเสริมให้ประชาชนรักการอ่าน แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องและเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ โดยการปลูกฝังผ่านมิติทางวัฒนธรรม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ที่กำหนดให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คนทุกวัยในสังคมไทยมีวัฒนธรรมการ

อ่านที่เข้มแข็ง และวางเป้าหมายภายใน 5 ปี คนไทยใช้เวลาในการอ่านที่มีคุณภาพมากขึ้นเฉลี่ย 90 นาทีต่อวัน จากเดิม 66 นาทีต่อวัน รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมในระดับชุมชนและสังคม ที่สนับสนุนให้คนไทยทุกช่วงวัยมีพฤติกรรมรักการอ่านและการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง และมีทักษะการอ่านที่มีคุณภาพสามารถนำความรู้มาใช้ประโยชน์ได้ รวมถึงทำให้เกิดการบูรณาการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อดำเนินการร่วมกันอย่างต่อเนื่องให้เกิดวัฒนธรรมการอ่านขึ้นกับคนไทยทุกช่วงวัยและนำสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ในท้ายที่สุด โดยการดำเนินงานจะใช้ 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ปลุกสร้างพฤติกรรมรักการอ่านที่เข้มแข็งให้กับคนทุกช่วงวัย ซึ่งมีหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนคือ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และมีหน่วยงานสนับสนุน อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และภาคีเครือข่ายภาคเอกชน

2. อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสื่อการอ่านของประชาชนทั้งในชุมชนเมืองและภูมิภาค ด้วยหน่วยงานร่วมขับเคลื่อน หน่วยงานสนับสนุน

3. ยกระดับคุณภาพแหล่งเรียนรู้และสื่อการอ่านเพื่อการเรียนรู้ มีหน่วยงานร่วมขับเคลื่อน หน่วยงานสนับสนุน และภาคีเครือข่ายภาคเอกชน เป็นต้น

4. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
อย่างไรก็ตามการดำเนินเรื่องดังกล่าว ไม่สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ได้เพียงลำพัง ต้องทำงานบูรณาการร่วมกับทุกกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนร่างแผนแม่บทระยะ 5 ปี ที่สำคัญร่างแผนดังกล่าวกำหนดให้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับนโยบายเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. 2560-2564

จากกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านรูปแบบต่าง ๆ ในข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้ว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านควรมีการวางแผนการดำเนินงานและกำหนดเป้าหมายให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ

2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านควรมีความหลากหลาย และมีความต่อเนื่อง

3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านควรมีลักษณะที่เร้าใจให้เกิดความอยากอ่านหนังสือ

4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านควรกระตุ้นให้เกิดความพยายามที่จะอ่านและเสริมแรงให้อยากรู้เรื่องราวที่มีอยู่ในหนังสือ

5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านควรก่อให้เกิดความอยากรู้ อยากเห็นเรื่องน่ารู้ต่าง ๆ เกิดความรอบรู้ คิดกว้าง มีการอ่านต่อเนื่องจนเป็นนิสัย

6. สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านควรมีบรรยากาศที่น่าอ่าน รวมทั้งควรจัดให้มีวัสดุการอ่านที่ดี มีแหล่งการอ่านที่เหมาะสมเพียงพอ

3. แนวคิดเกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน ประกอบด้วยประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

3.1 ความเป็นมาของบ้านหนังสือชุมชน

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้กล่าวถึงมีความเป็นมาของบ้านหนังสือชุมชน (สืบค้นจาก : file:///C:/Users/Admin/Downloads/Documents/ComunityBookHouse.pdf,เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2562.) สามารถสรุปได้ดังนี้ จากการที่รัฐบาลได้ประกาศให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ และกำหนดให้ปี 2552 –2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน ซึ่งกำหนดให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปี เป็นวันรักการอ่าน กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ผ่านแหล่งการเรียนรู้ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนจังหวัด ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และห้องสมุดประชาชนอำเภอ แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ จึงได้มีแนวคิดที่จะให้มีแหล่งการเรียนรู้อยู่ใกล้บ้านให้มากที่สุดในรูปแบบของบ้านหนังสือชุมชน ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนชื่อและรูปแบบการดำเนินงานมาจากในอดีตที่สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเคยมีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน ให้บริการหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร จนถึงสมัยหนึ่งได้มีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. 2542 สำนักงาน กศน.ได้โอนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการแทน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีความจำเป็นต้องใช้งบเพื่อแก้ไขพัฒนางานด้านอื่นทำให้การดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง แต่บทบาทและความรับผิดชอบด้านการอ่านออกเขียนได้ของประชาชนซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาที่ยังคงอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงไม่อาจจะเพิกเฉยได้เพราะสถิติการไม่รู้หนังสือของคนไทยกลับกลายเป็นเพิ่มขึ้น จึงได้คิดพลิกพื้นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดที่ว่า ถ้ามีแหล่งการอ่านในชุมชนที่อยู่ใกล้บ้านอย่างน้อยก็มีแหล่งการอ่านและเป็นฐานการพบปะกันระหว่างคนในชุมชนบวกกับการส่งเสริมการอ่านป้องกันการลืมหนังสือ ภายใต้โครงการบ้านหนังสืออัจฉริยะจำนวน 41,800 แห่ง ในปีงบประมาณ 2556 ต่อมาในปีงบประมาณ 2559 รัฐบาลได้ตัดงบประมาณจัดซื้อหนังสือพิมพ์ และนิตยสารของบ้านหนังสืออัจฉริยะ เนื่องจากภารกิจและการใช้งบประมาณซ้ำซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถึงแม้การจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลได้ถูกยกเลิกไป แต่ชุมชนยังเห็นความสำคัญและประโยชน์ของบ้านหนังสืออัจฉริยะอยู่ สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม

อัยาศัยจึงได้สานต่อโครงการดังกล่าวโดยการปรับเปลี่ยนชื่อ “บ้านหนังสืออัจฉริยะ” เป็น “บ้านหนังสือชุมชน” เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้มีจิตอาสาดำเนินงานภายใต้ศักยภาพของคนที่มืออยู่ตามความสมัครใจ จำนวนกว่า 18,000 แห่ง โดยสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้เข้าไปส่งเสริมสนับสนุน ให้คำปรึกษา หรือช่วยเหลือตามที่ผู้มีจิตอาสาร้องขอ ยกเว้นการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน ซึ่งได้จัดให้มีบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในทุกจังหวัดทั่วประเทศ

3.2 ความหมายของบ้านหนังสือชุมชน

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ได้ให้ความหมายของ บ้านหนังสือชุมชน ไว้ (สืบค้นจาก : file:///C:/Users/Admin/Downloads/Documents/ComunityBookHouse.pdf, เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2562) ในหนังสือเรื่องแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน บ้านหนังสือชุมชน มีความหมายว่า เป็นแหล่งการอ่าน การจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชุมชน เป็นสถานที่พบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สามารถเข้าใช้บริการได้สะดวก มีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และชุมชน โดยมีเจ้าของบ้าน หรืออาสาสมัครทำหน้าที่ดูแล ให้บริการ และจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

3.3 วัตถุประสงค์ของบ้านหนังสือชุมชน

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สืบค้นจาก : file:///C:/Users/Admin/Downloads/Documents/ComunityBookHouse.pdf, เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2562) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของบ้านหนังสือชุมชนไว้ดังนี้

1. เพื่อเป็นแหล่งการอ่านที่ใกล้ชิดในชุมชน
2. เพื่อสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน ป้องกันการลืมนหนังสือ และเกิดการเรียนรู้สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนแบบมีส่วนร่วมซึ่งจะมีสำนักงานกศน.แต่ละระดับเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 รูปแบบบ้านหนังสือชุมชน

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สืบค้นจาก : file:///C:/Users/Admin/Downloads/Documents/ComunityBookHouse.pdf, เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2562) ได้กำหนดองค์ประกอบของบ้านหนังสือชุมชนซึ่งเป็นรูปแบบบ้านหนังสือชุมชน ไว้ดังนี้

1. การบริหารจัดการ ได้แก่ การจัดทำแผน การจัดหางบประมาณ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านของบ้านหนังสือชุมชน

2. สื่อสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ ได้แก่ สื่อที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน การจัดหาสื่อสำหรับให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน

3. การจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมที่จูงใจให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน กิจกรรมที่จัดขึ้นตามสภาพวิถีชีวิตชุมชนจากการอ่านและการปฏิบัติ เช่น กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมส่งเสริมดูแลสุขภาพ เป็นต้น

4. การบริการและการอำนวยความสะดวก ได้แก่ บริการการอ่าน การยืมการคืน การแนะนำหนังสือ การหมุนเวียนสื่อ การอำนวยความสะดวก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ น้ำดื่ม ห้องน้ำ การติดป้ายหมวดหนังสือ เป็นต้น

5. การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ได้แก่ การบริหารจัดการ การรับบริจาคสื่อ การหมุนเวียนสื่อ การร่วมคิดร่วมทำร่วมเสนอแนะ การระดมทรัพยากรและการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

6. การนิเทศ ได้แก่ การที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ที่บ้านหนังสือชุมชนตั้งอยู่ เช่น ครูอาสาสมัครหรือ ครู กศน. ได้รับมอบหมายให้ทำการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน โดยทำการนิเทศเกี่ยวกับ ที่มา ลักษณะทางกายภาพ การบริหารจัดการ ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์แล้วจะสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

3.5 สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนในปัจจุบัน

ในปัจจุบันสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีการจัดทำเว็บไซต์บ้านหนังสือชุมชนสำหรับเผยแพร่ความเคลื่อนไหวของบ้านหนังสือชุมชนทั่วประเทศ (สืบค้นจาก : <http://cbh.nfe.go.th/book/>, เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564) ซึ่งมีข้อมูลระบุว่า บ้านหนังสือชุมชนทั่วประเทศมีประมาณ 21,045 แห่ง เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่อยู่ใกล้บ้านสำหรับบริการการอ่าน จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นสถานที่พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีความสะดวกเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ โดยมีเจ้าของบ้านหรืออาสาสมัครทำหน้าที่ดูแลด้วยจิตสาธารณะโดยที่ไม่ได้รับผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น ในเว็บไซต์ดังกล่าว สามารถเข้าไปอ่านเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน ซึ่งได้มีการจัดทำข่าวประชาสัมพันธ์บ้านหนังสือชุมชน ตัวอย่างเช่น รายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน มีการเผยแพร่วิดีโอให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน ภาพตัวอย่างบ้านหนังสือชุมชนทั่วประเทศ ประกาศบ้านหนังสือชุมชนต้นแบบอย่างเช่น ในปี พ.ศ. 2559 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ทำการคัดเลือกบ้านหนังสือชุมชนเป็นบ้านหนังสือชุมชนต้นแบบระดับประเทศจากทั่วประเทศได้จำนวน 10 แห่ง เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติของเจ้าของบ้านและเพื่อเป็นการให้กำลังใจในการทำความดีเพื่อผู้อื่น จึงได้ประกาศเกียรติคุณ ผ่านเว็บไซต์บ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ 1) บ้านห้วยปลิง ตำบลเปลี่ยน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) บ้านสบฟ้า ตำบลแจ้ห่ม อำเภोज้า้ห่ม จังหวัดลำปาง 3) บ้านหนองใหญ่ ตำบลทุ่งพระยา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา 4) บ้านท่าหมื่นราม ตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก 5) บ้านพืงตัน ตำบลควนชะลิก อำเภอนิวไพร จังหวัด

นครศรีธรรมราช 6) บ้านท่าเขียด ตำบลคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง 7) บ้านโพธิ์ทอง ตำบลนาโนนสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ 8) บ้านรอดันบาต ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 9) บ้านอำเภอ ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี 10) รพ.สต. ท้ายน้ำ ตำบลท้ายน้ำ อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร นอกจากนี้ยังมีบ้านหนังสือชุมชนที่เป็นต้นแบบในระดับ กลุ่มสำนักงาน กศน. จังหวัด อีกจำนวน 91 แห่ง และเป็นบ้านหนังสือชุมชนต้นแบบระดับจังหวัด 1,845 แห่ง และ ยังมีเพจเฟซบุ๊ก บ้านหนังสือชุมชน กศน. สร้างเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2559 เพื่อเป็นพื้นที่กลางที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ บ้านหนังสือชุมชน มีการแบ่งปันข่าวสารข้อมูล รูปภาพ วิดีโอ เพื่อให้ความรู้และส่งเสริมนิสัยรักการอ่านซึ่งเป็นการใช้สื่อสังคมให้เป็นประโยชน์ สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ นั้น มีบ้านหนังสือชุมชน ปัจจุบัน (กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564) จากข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจำนวน 575 แห่ง

3.6 ตัวอย่างบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่

บ้านหนังสือชุมชน กรณีตัวอย่างในอ.ไชยปราการ และ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ ที่ผู้วิจัยได้ไปศึกษาเบื้องต้นสามารถนำมายกตัวอย่างได้ดังต่อไปนี้

1. บ้านหนังสือชุมชน บ้านดง ตำบลแม่ทะลบ อ.ไชยปราการ เปิดให้บริการทุกวัน เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน คือ นายคำมูล เมืองใจ ครู กศน. ตำบล ที่รับผิดชอบ คือ นางสาวอรพรรณ ธรรมบัณฑิต มีลักษณะเป็นชั้นหนังสือจัดวางให้ประชาชนสามารถไปหยิบอ่านได้ตามอัธยาศัย ประกอบด้วยหนังสือเรียน นวนิยาย และศาสนา ได้เคยดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ กิจกรรม ความรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2559 มีทั้ง นักศึกษา และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 35 คน

2. บ้านหนังสือชุมชน บ้านท่า ตำบลปลงดำ อ.ไชยปราการ เปิดให้บริการทุกวัน เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน คือ นายพินัย ไชยธง ครู กศน. ตำบลที่รับผิดชอบ คือ นางกมลพร ทวีราช กิจกรรมที่จัดเป็นการนำหนังสือวารสารและหนังสือพิมพ์มาจัดวางไว้ ขอรับบริจาคหนังสือจากคนในชุมชน และประชาชนทั่วไปเพิ่มเติม เช่น หนังสือศาสนา นวนิยาย หนังสือเรียน นิตยสาร เป็นต้น ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี และมีประชาชนเข้ามาใช้บริการอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ

3. บ้านหนังสือชุมชน บ้านห้วยนา ต. ม่อนปิ่น อ.ฝาง เปิดให้บริการทุกวัน เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน คือ นางสาวแสงคำ ลุงกอ ครู กศน. ตำบลที่รับผิดชอบ คือ นายภพธรรม โปษัณ ลักษณะเป็นร้านค้าที่จัดชั้นหนังสือให้ลูกค้าอ่านในร้าน ประกอบด้วยหนังสือพิมพ์ นวนิยาย นิตยสาร ศาสนา และอื่น ๆ ได้เคยดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ กิจกรรมแม่บ้านยุคใหม่รักการอ่าน เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 มีทั้งเยาวชน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 100 คน

4. บริบทของจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ได้บรรยาย ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่ (สืบค้นจาก : <https://www.chiangmai.go.th/managing/public/D8/8D01Feb2017150134.pdf>, เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2564) ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

4.1 สภาพพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

สภาพพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของประเทศไทยมีพื้นที่ 20,107.057 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 12,566,911 ไร่ มีพื้นที่กว้างใหญ่เป็นอันดับที่ 1 ของภาคเหนือ และเป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ รองจากจังหวัดนครราชสีมา ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปไม่มีสภาพพื้นที่เป็นภูเขาและป่าไม้ มีที่ราบอยู่ตอนกลางตามสองฟากฝั่งแม่น้ำปิง มีภูเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทยคือดอยอินทนนท์ ดอยอื่นที่มีความสูงรองลงมาอีกหลายแห่ง เช่น ดอยผ้าห่มปก ดอยหลวงเชียงดาว ดอยสุเทพ สภาพพื้นที่แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ (1) พื้นที่ภูเขา ส่วนใหญ่อยู่ทางทิศเหนือ และทิศตะวันตกของจังหวัด คิดเป็นพื้นที่ประมาณร้อยละ 80 ของพื้นที่จังหวัด มีลักษณะเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก (2) พื้นที่ราบลุ่มและที่ราบเชิงเขา กระจายอยู่ทั่วไประหว่างหุบเขาทอดตัวในแนวเหนือ-ใต้ ได้แก่ ที่ราบน้ำปิง ลุ่มน้ำฝาง ลุ่มน้ำแม่งัด เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการเกษตร

4.2 การปกครองและประชากรของจังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 25 อำเภอ 204 ตำบล 2,066 หมู่บ้านมีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,763,742 คน แยกเป็นชาย 841,916 คน หญิง 890,798 คน (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2559) อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 13.57 ของประชากรทั้งหมด รองลงมาได้แก่ อำเภอฝาง คิดเป็นร้อยละ 6.81 และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอกัลยาณิวัฒนา คิดเป็นร้อยละ 0.7

อาณาเขตติดต่อ ทิศเหนือรัฐฐานของสหภาพเมียนมาร์โดยมีสันปันน้ำของดอยคำ ดอยปกเกล้า ดอยหลักแตง ดอยถ้ำป่อง ดอยถั่ว ดอยผาวอก และดอยอ่างขางอันเป็นส่วนหนึ่งของทิวเขาแดนลาว เป็นเส้นกั้นอาณาเขต ทิศใต้อำเภอสามเงา อำเภอแม่ระมาด และอำเภอท่าสองยาง (จังหวัดตาก) ทิศตะวันออกอำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า (จังหวัดเชียงราย) อำเภอเมืองปาน อำเภอเมืองลำปาง(จังหวัดลำปาง) อำเภอบ้านธิ อำเภอเมืองลำพูน อำเภอป่าซาง อำเภอเวียงหนองล่อง อำเภอบ้านโฮ้ง และอำเภอเถิน(จังหวัดลำพูน) ทิศตะวันตกอำเภอปาย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอขุนยวม อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย(จังหวัดแม่ฮ่องสอน)

4.3 อาชีพและรายได้ในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่. (สืบค้นจาก : <https://www.chiangmai.go.th/managing/public/D8/8D01Feb2017150134.pdf>, เมื่อวันที่ 28

กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564.) ได้กล่าวถึงอาชีพซึ่งเป็นที่มาของรายได้หลักของประชากรในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มาจากการเกษตรกรรม การท่องเที่ยว และ อื่น ๆ ดังนี้

1. เกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา การปลูกพืชไร่ การทำสวนผลไม้ การเลี้ยงสัตว์ และการประมงน้ำจืด
2. อุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ เป็นโรงงานขนาดย่อม และอุตสาหกรรมในครัวเรือน เกี่ยวกับผลผลิตทางการเกษตร เช่น โรงสีข้าว โรงแปงไบยาสูบ โรงแว็กซ์ส้ม โรงอบลำไย การทำร่ม แกะสลัก ตัดเย็บเสื้อผ้า เครื่องเงิน เครื่องเงิน เป็นต้น
3. การค้าขายและบริการ ได้แก่ การขนส่งสินค้าทางการเกษตร สินค้าพื้นเมือง สินค้าในท้องถิ่นแต่ละพื้นที่ การท่องเที่ยว การโรงแรม การขนส่งทั้งทางรถไฟ เครื่องบิน รถยนต์ มีภัตตาคาร ร้านอาหาร ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศอย่างพอเพียง
4. การท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของจังหวัดภาคเหนือตอนบน เพราะมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านทรัพยากรและการท่องเที่ยว ที่เป็นแหล่งธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวัฒนธรรมประเพณี

4.4 การศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่รองรับระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา มีจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 1,574 แห่ง ในจำนวนนี้มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนรวม 12 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา สถาบันการพลศึกษาวิทยาลัยเขตเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยพาร์อีส-เทอร์น วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยเขตล้านนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตเชียงใหม่ ยังมีสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ 8 แห่ง สถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน 9 แห่ง และโรงเรียนนานาชาติ 7 แห่ง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุนันทา กิ่งบุตร (2554) ได้ศึกษา เรื่องแนวทางการพัฒนามุมบ้านหนังสือเพื่อบริการแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาตลอดชีวิตในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการพัฒนามุมบ้านหนังสือเพื่อการศึกษาตลอดชีวิตในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องถึงแนวทางการพัฒนามุมบ้านหนังสือเพื่อการศึกษาตลอดชีวิตในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ

การศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนามุมบ้านหนังสือเพื่อการศึกษาตลอดชีวิตในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย คือ สัมภาษณ์ สอบถาม สังเกต แจกและจัดเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง แยกตามสภาพ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ต่อเดือน ที่อยู่ สถานที่ใช้บริการ และขนาดของกลุ่มผู้ใช้บริการ จากกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่มุมบ้านหนังสือและผู้ใช้บริการมุมบ้านหนังสือ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม แบบสังเกต

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า มุมบ้านหนังสือแต่ละที่มีผู้ให้บริการประจำ 1 คน เปิดให้บริการวันอาทิตย์-ศุกร์ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่ตั้งอยู่ในชุมชนเข้าถึงได้ หนังสือที่ได้รับความนิยมคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ สภาพหนังสือค่อนข้างดีแต่นิตยสารไม่เป็นปัจจุบัน ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของชุมชนอยู่เสมอ และมุมบ้านหนังสือมีคนในชุมชนเป็นกรรมการห้องสมุด ข้อเสนอแนะในการพัฒนา คือ ควรพัฒนามุมบ้านหนังสือให้เป็นแหล่งเรียนรู้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่มีอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น ควรส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตโดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในแต่ละชุมชน ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องในเด็กและเยาวชน ควรมีการจัดนิทรรศการ หรือบริการหนังสือนอกสถานที่ สร้างเครือข่ายและพันธมิตรการเรียนรู้ ควรจัดทำมาตรฐานมุมบ้านหนังสือและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมุมบ้านหนังสือ

ฉัญยพร สิทธิราช (2555) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การส่งเสริมการอ่านของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการอ่านของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคามโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ

วิธีดำเนินการ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการวางแผน เชิญกลุ่มผู้ร่วมวิจัยประชุม เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาของบุคลากร เพื่อกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์การพัฒนาและวางแผนการส่งเสริมการอ่านของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม 2) ขั้นตอนการดำเนินการตามแผน มีการประชุมปฏิบัติการ การดำเนินการและการนิเทศ 3) ขั้นตอนการสังเกตและเก็บข้อมูล ใช้หลักสามเส้า คือ หลักสามเส้าด้านข้อมูล หลักสามเส้าด้านผู้วิจัย และหลักสามเส้าด้านวิธีการ 4) ขั้นตอนการสะท้อนผล มีแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการประชุมเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลพิจารณาสรุปผลการประชุม รายงานผลการวิเคราะห์นำไปสู่การตัดสินใจร่วมกันในการปรับแผนใหม่จากกิจกรรมสำรวจยอดนักอ่าน กิจกรรมจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่าน กิจกรรมห้องสมุดเชิงรุก กิจกรรมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำแผนที่ปรับแล้วไปสู่การปฏิบัติ สังเกตและสะท้อนผลในรอบที่ 2 โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินการอ่านและบันทึกการประชุม เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

สรุปผลการวิจัยได้ว่า 1) ผลการประชุมปฏิบัติการ พบว่า การส่งเสริมการอ่านของบุคลากร มี 3 กิจกรรม โดย กิจกรรมที่ 1 คือ กิจกรรมสำรวจยอดนักอ่านรายสัปดาห์ ทำให้บุคลากรเกิดความรู้เกี่ยวกับการอ่าน เห็นความสำคัญของการอ่าน อ่านหนังสือมากขึ้น ส่งผลให้มีความรู้ใหม่ ๆ กิจกรรมที่ 2 คือ กิจกรรมการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่าน ทำให้บุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการจัดสถานที่ รู้สึกผ่อนคลายผ่อนคลาย อยากอ่านหนังสือมากขึ้น กิจกรรมที่ 3 คือ กิจกรรมห้องสมุดเชิงรุก ส่งเสริมให้บุคลากรศูนย์การศึกษาครอบครัวและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีการอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น จากกิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้บุคลากรมีการอ่านเพิ่มขึ้น 2) ผลการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านของบุคลากร พบว่า การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายเป็นอย่างดี ทำให้บุคลากรเป้าหมายมีพฤติกรรมการอ่านอย่างต่อเนื่อง เกิดนิสัยรักการอ่าน เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างเต็มที่ เพราะการอ่านทำให้เกิดความรู้ เกิดความเข้าใจสิ่งที่ไม่เข้าใจมาก่อน และมีบุคลากรเป้าหมายบางส่วนนำกิจกรรมต่าง ๆ ไปใช้ส่งเสริมการอ่านในครอบครัวด้วย

สุประณีต ยศกลาง (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. จังหวัดสกลนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปัจจุบันการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดสกลนคร 2) ปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดสกลนคร 3) แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัด

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านปัจจัยป้อน (Input) นโยบายการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดสกลนคร มีความสอดคล้องกันในทุกพื้นที่ พื้นที่ดำเนินการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม บุคลากรที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีอย่างหลากหลายคุณวุฒิ หลากหลายทักษะความสามารถ และพร้อมที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการ สื่อมวัสดุ และอุปกรณ์ มีหลากหลายรูปแบบ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดสกลนคร ได้ให้ความสำคัญและร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ตั้งแต่การวางแผนร่วมกัน การจัดกิจกรรมร่วมกัน ด้านกระบวนการ (Process) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยห้องสมุดประชาชน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดย กศน.ตำบล มีการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายเพื่อให้การจัดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการโดยแท้จริง เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ ด้านผลลัพธ์ (Output) การดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่หน่วยงาน และ การดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่งผลกระทบต่อผู้รับบริการ 2) ปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมการอ่าน คือ กิจกรรมต่างๆต้องใช้บุคลากรจำนวนมาก และงบประมาณค่อนข้างมาก แต่งบประมาณที่ได้รับเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอ ทำให้ขาดความต่อเนื่อง 3) แนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดสกลนคร ควรจัดทำแผนการจัดกิจกรรมให้ต่อเนื่อง และครอบคลุมทุกพื้นที่ ควรมีการวางกรอบ

กิจกรรมเพื่อพัฒนารูปแบบให้สอดคล้องกับสภาพของกลุ่มเป้าหมาย ควรจัดกิจกรรมให้มีความต่อเนื่อง น่าสนใจ และผู้รับบริการได้ประโยชน์ ควรจัดให้มีอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านและอบรมพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบต่าง ๆ ควรจัดให้มีการอบรม บุคลากร เครือข่าย ให้มีทักษะในการส่งเสริมการอ่าน

สุมาลี สังข์ศรี (2555) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานนโยบายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสู่การปฏิบัติระดับประถมศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน การประเมินผลครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินกระบวนการดำเนินงานนโยบายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไปสู่การปฏิบัติในระดับประถมศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน 2) ศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ระดับประถมศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน 3) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และ 4) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารระดับนโยบาย ระดับเขตพื้นที่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้เรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน จาก 16 จังหวัด 4 ภาค ทั่วประเทศ รวม 10,628 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามสำหรับกลุ่มเป้าหมาย 14 กลุ่มรวม 14 ชุด ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การจัดอันดับ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยในประเด็นสำคัญ คือ 1) กระบวนการดำเนินงานนโยบายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไปสู่การปฏิบัติระดับประถมศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้รับนโยบายและแผนงานของกระทรวงศึกษาธิการไปปฏิบัติโดยการมอบหมายแล้วคิดโครงการและกิจกรรมเสนองานเพื่อให้มีการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไปสู่การปฏิบัติ การดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีการมอบหมายนโยบาย วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ แผนการและโครงการในภาพรวมผ่านหัวหน้าส่วนราชการ ระดับกรม ขอความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อสนองต่อนโยบายส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีการจัดทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งดำเนินการได้เป็นอย่างดีสามารถนำไปประยุกต์ได้อย่างเป็นรูปธรรม 2) สภาพและผลการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในระบบโรงเรียน ดำเนินการตามความคิดเห็นของครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษา ซึ่งส่งผลการปฏิบัติอยู่ในระดับที่มาก 3) สภาพและผลการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านนอกระบบโรงเรียน มีการดำเนินงานสู่การปฏิบัติโดย ดำเนินการตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ กศน. อำเภอ ครู กศน. ผู้เรียน กศน. และผู้แทนหรือผู้นำชุมชนภาคีเครือข่าย พบว่า ผลการปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ กศน. อำเภอ และครู กศน. อยู่ในระดับที่มาก และผลการปฏิบัติในความคิดเห็นของผู้เรียน กศน. และผู้แทนหรือผู้นำชุมชนภาคีเครือข่าย อยู่ในระดับที่ค่อนข้างดี 4) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของระบบในโรงเรียน เกิดจากปัจจัยหลายด้านที่ต้องร่วมดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน ทั้งนโยบาย การบริหารจัดการ ครู ตัวผู้เรียน ผู้ปกครองกรรมการสถานศึกษา และผู้สนับสนุนอื่น 5) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการส่งเสริมนิสัยรัก

การอ่านของระบบนอกระบบโรงเรียนประกอบด้วยปัจจัยหลายด้านเช่น สถานศึกษา นโยบาย และปัจจัยด้านการสนับสนุนชุมชนและภาคีเครือข่าย ข้อเสนอแนะนโยบายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สรุปได้ดังนี้ (5.1) ข้อเสนอในระดับบริหาร ตัวอย่างเช่น ควรมีนโยบายและแผนระยะยาวที่มีความต่อเนื่อง ควรมีงบประมาณดำเนินการโดยตรง ควรส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หน่วยงานต้นสังกัดทุกหน่วยงานต้องชี้แจงต่อหน่วยปฏิบัติทุกระดับอย่างชัดเจน หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดตั้งให้มีคณะกรรมการรับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในระดับกรม/สำนักงาน เป็นต้น (5.2) ข้อเสนอในระดับปฏิบัติการ ตัวอย่างเช่น ผู้บริหารในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนต้องทำความเข้าใจนโยบายส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างชัดเจนแล้วประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรที่รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแผนที่กำหนด ผู้ปกครอง/สมาชิกในครัวเรือน/ครอบครัว ควรจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่านหนังสือที่บ้าน และกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนชุมชน ผู้นำและภาคีเครือข่าย ควรให้การส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ เพื่อจัดแหล่งการอ่านและการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา และชุมชน เป็นต้น

บุญโชค พลดาหาร (2556) ได้ทำการศึกษา เรื่องการส่งเสริมการอ่านหนังสือของคุณัย การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษา ระดับความสนใจการอ่านหนังสือของประชาชน 2) ศึกษา ระดับการอ่านหนังสือของประชาชน 3) เปรียบเทียบระดับความสนใจการอ่านหนังสือของประชาชน 4) เปรียบเทียบระดับการอ่านหนังสือของประชาชน 5) นำผลที่ได้จากการศึกษาไปกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการอ่านหนังสือ มีวิธีดำเนินการ วิจัยโดยการมอบหมายให้ ครู กศน.ตำบล/ครูศูนย์การเรียนชุมชน ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสุ่มอย่างง่ายในหมู่บ้านที่มีโครงการบ้านหนังสืออัจฉริยะ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ผลการวิจัยได้ผลดังนี้ 1) ก่อนที่ กศน.อำเภอเมืองเลย จะเข้ามาส่งเสริมการอ่านหนังสือ พบว่า ประชาชนมีระดับความสนใจการอ่านหนังสือส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย หลังจากเข้ามาส่งเสริมการอ่านหนังสือพบว่าประชาชนมีระดับความสนใจการอ่านหนังสือส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก 2) ก่อนที่ กศน.อำเภอเมืองเลยจะเข้ามาส่งเสริมการอ่านหนังสือประชาชนมีระดับการอ่านหนังสือส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย หลังเข้ามาส่งเสริมการอ่านหนังสือประชาชนมีระดับการอ่านหนังสือมากที่สุด 3) ก่อนที่ กศน.อำเภอเมืองเลย จะเข้ามาส่งเสริมการอ่านหนังสือประชาชนมีการอ่านหนังสือจำนวนเล่มที่อ่านหนังสือต่อปีส่วนใหญ่ 2-3 เล่ม หลังเข้ามาส่งเสริมการอ่านหนังสือ ประชาชนมีการอ่านหนังสือจำนวนเล่มที่อ่านต่อปีส่วนใหญ่คือ 8 เล่มขึ้นไป 4) ก่อนที่ กศน.อำเภอเมืองเลย จะเข้ามาส่งเสริมการอ่านหนังสือประชาชนมีการอ่านหนังสือเฉลี่ยต่อวัน 30 นาที หลังเข้ามาส่งเสริมการอ่านหนังสือประชาชนอำเภอเมืองเลยมีจำนวนเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือเฉลี่ยต่อวัน 1-1.30 ชั่วโมง 5) ผลการเปรียบเทียบระดับความสนใจการอ่านหนังสือของ

ประชาชนจากการส่งเสริมการอ่านหนังสือของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย พบว่า ระดับความสนใจการอ่านหนังสือของประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพ มีระดับความสนใจการอ่านหนังสือ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6) ผลการเปรียบเทียบ ระดับการอ่านหนังสือของประชาชน จากการส่งเสริมการอ่านหนังสือของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย พบว่า ระดับการอ่านหนังสือของประชาชน จากการจำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพ มีระดับการอ่านหนังสือ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สถิต ทองเหลา (2556) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินการที่เป็นเลิศของบ้านหนังสืออัจฉริยะของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอำนาจเจริญ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านบ้านหนังสืออัจฉริยะของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอำนาจเจริญ และ 2) พัฒนาแนวทางการดำเนินการที่เป็นเลิศของบ้านหนังสืออัจฉริยะของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอำนาจเจริญ

ผลการวิจัยศึกษา พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานในภาพรวมของการดำเนินงานจัดทำบ้านหนังสืออัจฉริยะในชุมชนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอำนาจเจริญ อยู่ในระดับปานกลาง 2) แนวทางการดำเนินงานที่เป็นเลิศของบ้านหนังสืออัจฉริยะของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอำนาจเจริญ ได้แก่ การกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของกลุ่มเป้าหมายจากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ และการนำผลการจัดกิจกรรมมาเป็นข้อมูลในการพัฒนา มีการดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง มีการทำบันทึกข้อตกลงกับเจ้าของสถานที่ในการพัฒนาและปรับปรุง และกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกอาคารสถานที่อย่างชัดเจน มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และกำหนดให้เจ้าของสถานที่จะต้องเป็นคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม และต้องประชุมชี้แจงประเมินผลร่วมกัน

วิไลลักษณ์ โรจนศรีรัตน์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักศึกษาการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ในการส่งเสริมการอ่านของนักศึกษาการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา 2) พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักศึกษาการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนสูงจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างมี 3 กลุ่มได้แก่ 1) นักศึกษาการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู ศึกษานิเทศก์ บรรณารักษ์

ครู กศน. สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่านของนักศึกษาการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู บรรณารักษ์ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) สภาพ ปัญหา และความต้องการ ในการส่งเสริมการอ่าน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ เพื่อค้นคว้าหาความรู้ อ่านทุกโอกาสที่มีเวลาว่าง จะอ่านเฉพาะตอนที่สนใจ ส่วนใหญ่อ่านที่บ้าน ปัญหาการอ่านคือชอบใช้สื่อเทคโนโลยีมากกว่าการอ่านหนังสือ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับชุมชนรักการอ่านเห็นว่า การอ่านหนังสือจากบ้านหนังสือชุมชนเป็นการส่งเสริมการรักการอ่าน ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน บ้านหนังสือชุมชน เห็นว่าห้องสมุด กศน.ตำบล ควรมีหนังสือที่หลากหลาย ควรมีการจัดประกวดยอดนักอ่านประจำอำเภอ 2) การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มี 3 ด้าน คือ (1) ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ประกอบด้วย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (2) ด้านกระบวนการ (process) ประกอบด้วย กิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักถึงประโยชน์ และความสำคัญของการอ่าน (3) ด้านผลผลิต (output) ประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งมาจากกิจกรรมหลักทั้ง 4 กิจกรรม คือ ประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมประกวดการอ่าน ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ และประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลชุมชน 3) ผลการประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่ารูปแบบมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความถูกต้องชัดเจน และเป็นประโยชน์นำไปใช้ได้จริง

สุรตี วิภักดิ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนตามแนวนโยบายประชารัฐของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมุกดาหาร โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านบ้านหนังสือชุมชนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมุกดาหาร 2) เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมุกดาหาร

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ มีปัญหาการกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของกลุ่มเป้าหมาย ปัญหาการพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตามแนวทางที่สถานศึกษากำหนด ปัญหาวัสดุที่ใช้ในการจัดกิจกรรมชำรุดหรือเก่าเกินไป ปัญหาการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา และปัญหางบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรม 2) แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ จัดสรรงบประมาณส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม การทำประชาคมสำหรับตรวจสอบความต้องการของประชาชน การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสม และตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การจัดหาวัสดุที่ใช้ในการ

จัดกิจกรรมเพียงพอและทันสมัย ทำตำราคู่มือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การประชาสัมพันธ์ และให้ความช่วยเหลือในการเผยแพร่กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชน การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สถานที่อยู่กลางของชุมชนผู้รับบริการสามารถเดินทางอย่างสะดวก ชั้นวางหนังสือที่หลากหลาย โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางเอกสารที่เป็นระเบียบ การมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายในการกำหนดกิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน กระตุ้นและดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้(TK park) (2562) ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการวิจัยการอ่านของประชากร ประจำปี2561 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การอ่านของประชากร ประจำปี2561 ผลการวิจัยในประเด็นสำคัญ พบว่า 1) เหตุผลของการไม่อ่าน ได้แก่ การดูทีวี ไม่มีเวลา อ่านไม่ออก ไม่ชอบ ไม่สนใจการอ่าน ชอบเล่นเกม รวมทั้งไม่มีเงินซื้อหนังสือ 2) ส่วนที่ตอบว่าไม่ชอบและไม่สนใจอ่านมีร้อยละ 25 ขณะที่เด็กอายุ 6-14 ปี มีแนวโน้มการอ่านเพิ่มขึ้น ส่วนอายุ 15-24 ปี กลับพบว่าไม่ชอบอ่านหนังสือถึงร้อยละ 34.90 ขณะที่วัยผู้ใหญ่ 25-50 ปี ที่ไม่ชอบอ่านหนังสือร้อยละ 32.80 3) หลังการศึกษาช่วงมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงทำงานและเกษียณอายุ คนกลุ่มนี้ยังขาดนิสัยรักการอ่าน และยังคงแสดงให้เห็นว่าการปลูกฝังเรื่องรักการอ่านของคนไทยยังไม่ประสบความสำเร็จ 4) กลุ่มเด็กเล็ก พบว่าพ่อแม่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ63.80 ยังขาดความเข้าใจในเรื่องการอ่านหนังสือของเด็กเล็ก โดยให้เหตุผลว่าเด็กยังมีอายุน้อยเกินไป ทำให้เด็กกลุ่มนี้ ไม่ได้รับการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านเพราะความเข้าใจผิดของผู้ปกครอง 5) การอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพียงอย่างเดียวในเด็กวัยต่ำกว่า 6 ปี มีจำนวนร้อยละ 5.40 เพิ่มขึ้นถึง 3 เท่า

Md. Salim Mia (2020 Abstract) ได้ศึกษาบทบาทของห้องสมุดชุมชนในการบรรเทาทุกข์ ข้อมูลความยากจนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ประเทศบังคลาเทศ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของห้องสมุดชุมชนในชนบทยากจนที่มีขนาดเล็ก ซึ่งกล่าวถึงความขาดแคลนความล้ำหลังของข้อมูล ความยากจน ศักยภาพของห้องสมุดชุมชนในชนบทในการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน และยังมีภารกิจถึงความจำเป็นของข้อมูล การบรรเทาความยากจนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จากการศึกษา พบว่า ห้องสมุดชุมชนไม่ได้เป็นเพียงห้องสมุด หรือชั้นวางหนังสือไม่กี่ชั้นเท่านั้น แต่ยังเป็นศูนย์กลางของชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะในชนบทและชุมชนที่ด้อยโอกาส การเสนอแหล่งข้อมูลสำหรับชุมชนอย่างต่อเนื่องสามารถช่วยให้บุคคลและชุมชน มีความสามารถที่บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาได้ ซึ่งมันเป็นการวางแผนและรากฐานการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน

Sylvester O. Anie (2014 article) ได้ศึกษาเรื่องการปรับปรุงบริการห้องสมุดสาธารณะเพื่อการพัฒนาชุมชนในชนบท(ประเทศไนจีเรีย) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอบทบาทของห้องสมุดสาธารณะในชุมชนต่างๆ และปัญหาของห้องสมุดสาธารณะในชนบท ซึ่งสรุปได้ว่า 1) ห้องสมุดสาธารณะในชนบทควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากรัฐบาลกลางและรัฐเพื่อบรรเทาความทุกข์ยากของชาวชนบทและยังช่วยลดการย้ายถิ่นฐานของประชากรในชนบทไปยังใจกลางเมืองใหญ่ ดังนั้นทั้งสองส่วน (รัฐบาลกลางและรัฐ)

จึงจำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในการพัฒนาผ่านห้องสมุดสาธารณะให้ใช้งานได้ในชุมชน
 ชนบทสำหรับชนบท 2) ศักยภาพของโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลและการถ่ายโอนข้อมูลในไนจีเรียควรได้รับการ
 การสนับสนุนอย่างเต็มที่ ควรได้รับการควบคุมและพัฒนาเพื่อเอาชนะอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน
 การพัฒนาผ่านบริการห้องสมุดสาธารณะในชนบท 3) ห้องสมุดสาธารณะในชนบทควรเป็นการเชื่อมต่อ
 ระหว่างข้อมูลกับข้อมูลตามภูมิภาคและในพื้นที่เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลที่จะส่งเสริมการพัฒนา
 ตนเองและชุมชน 4) ควรมีการแปลเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นภาษาท้องถิ่นที่สามารถอ่านและทำความเข้าใจได้
 5) ควรกำหนดนโยบายข้อมูลเพื่อใช้เป็นข้อกำหนดเบื้องต้นสำหรับทุกรัฐและท้องถิ่นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 กับการให้ข้อมูลในไนจีเรีย หากมีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรอยู่แล้วควรพยายาม เร่งรัดการดำเนินการใน
 ตามนโยบายข้อมูลดังกล่าว 6) ควรมีทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัยจัดเตรียมไว้สำหรับห้องสมุดสาธารณะ
 ในชนบทเพื่อลดช่องว่างระหว่างความเป็นจริงกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ 7) ห้องสมุดสาธารณะในชนบทที่มี
 ศักยภาพส่วนใหญ่ควรดำเนินการกำหนดนโยบายข้อมูลเพื่อใช้เป็นข้อกำหนดเบื้องต้นสำหรับทุกรัฐและ
 ท้องถิ่น 8) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลในไนจีเรีย หากมีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรอยู่แล้ว
 ควรใช้เร่งรัดการดำเนินการให้ได้ตามนโยบายดังกล่าว 9) ควรมีทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัยให้ห้องสมุด
 สาธารณะในชนบทเพื่อให้สามารถดำเนินการและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ 10) ควรมีการจัดสรรงบประมาณที่
 เพียงพอสำหรับห้องสมุดสาธารณะในชนบท เพื่อให้สามารถใช้งานได้และสร้างความน่าสนใจในการเข้าใช้
 บริการแก่ผู้ที่ขาดโอกาสและคนที่มีความต้องการข้อมูลสำหรับพัฒนาขีดความสามารถของมนุษย์

เมื่อพิจารณาการวิจัยต่างๆแล้ว ผู้วิจัยจึงสรุปเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ว่า การศึกษาวิจัย
 ส่วนใหญ่ พบว่า ความสนใจอ่านหนังสือของประชาชนอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ทางด้านหน่วยงาน
 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้มีความพยายามที่จะจัดทำนโยบายใน
 การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่ประชาชนอย่างเต็มที่ผ่านการบริหารจัดการจากกระบวนการนำนโยบายการ
 ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไปสู่การปฏิบัติเพื่อที่จะหาทางปลูกฝังนิสัยรักการอ่านของประชาชนให้สอดคล้อง
 กับยุคสมัยด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง
 ต่างๆจะเห็นว่าปัญหาที่พบจากผลการวิจัยทุกหัวข้อส่วนใหญ่คือ ปัญหาขาดงบประมาณในการสนับสนุน
 สำหรับจัดซื้อวัสดุและจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
 และมีการวางแผนการดำเนินงานและรวมถึงผลการนิเทศน้อย งานวิจัยที่มีการศึกษาทดลองออกแบบการ
 ส่งเสริมกิจกรรมต่างๆเห็นว่าหลังการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านล้วนได้ผลลัพธ์ในทางเดียวกันคือทำให้
 กลุ่มตัวอย่างมีการอ่านหนังสือที่มากขึ้น แนวทางการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ผู้วิจัย
 แต่ละท่านได้มีการนำเสนอก็มีความสอดคล้องกัน อย่างเช่น การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุในการ
 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การสำรวจความต้องการของประชาชน การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสม
 และตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง การนิเทศ
 ติดตาม และประเมินผล การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

สถานที่ตั้งที่ผู้รับบริการสามารถเดินทางอย่างสะดวก มีชั้นวางหนังสือ โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางเอกสารที่เป็นระเบียบและเพียงพอ และการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายและภาคีเครือข่าย เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่” เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสภาพและปัญหาในการอ่าน การดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำข้อมูลมาประมวล สรุป และสังเคราะห์เป็นรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางวิธีดำเนินการวิจัยด้วย 2 ขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการส่งเสริมนิสัยการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ (ตามวัตถุประสงค์วิจัยข้อ 1 และ ข้อ 2)

ขั้นตอนที่ 2 เสนอรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ (ตามวัตถุประสงค์วิจัยข้อ 3)

ซึ่งในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการส่งเสริมนิสัยการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร มีดังนี้ ได้แก่

1.1.1 ประชาชนทั่วไปอายุ 15-60 ปีในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีอยู่ 25 อำเภอ 204 ตำบล 2,066 หมู่บ้าน มีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,044,454 คน

1.1.2 เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ 552 คน

1.1.3 ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 25 คน ครู กศน.ตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ 205 คน และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ 25 คน

1.1.4 ผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดเชียงใหม่

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จากการแบ่งจังหวัดเชียงใหม่เป็น 3 โซน คือ โซนเหนือ โซนกลาง และโซนใต้ ซึ่งอำเภอในแต่ละโซน คือ

โซนเหนือ ได้แก่ อำเภอแม่เมาะ อำเภอฝาง อำเภอไชยปราการ อำเภอเชียงดาว อำเภอพร้าว อำเภอเวียงแหง

โซนกลาง ได้แก่ อำเภอสะเมิง อำเภอกัลยาณิวัฒนา อำเภอแม่แตง อำเภอแม่ออน อำเภอเมือง อำเภอสารภี อำเภอแม่แจ่ม

โซนใต้ ได้แก่ อำเภอหางดง อำเภอแม่วาง อำเภอสันป่าตอง อำเภอดอยหล่อ อำเภอจอมทอง อำเภอฮอด อำเภอดอยเต่า อำเภออมก๋อย

ผู้วิจัยทำการดังนี้ ทำการสุ่มอย่างง่ายอำเภอมาโซนละ 2 อำเภอ จะได้ 6 อำเภอ ทำการสุ่มอย่างง่ายตำบลใน 6 อำเภอ นั้น อำเภอละ 1 ตำบล จะได้กลุ่มตัวอย่างเป็น 6 ตำบล เพื่อนำมาสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ได้แก่

1) ประชาชนทั่วไปอายุ 15 – 60 ปี สุ่มโดยใช้หลักการตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช : 2554) ขนาดของประชากรที่มากกว่า 100,000 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ต้องมีขนาดของกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 400 คน ผู้วิจัยจึงสุ่มอย่างง่ายประชาชนมาตำบลละ 70 คน เท่า ๆ กันทั้ง 6 ตำบล ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 420 คน (ดังตารางที่ 3.1)

2) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนใน 6 ตำบลที่เป็นพื้นที่ศึกษาใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากประชากรมีขนาดเล็กผู้วิจัยจึงศึกษาจากประชากรทั้งหมด (ดังตารางที่ 3.2)

3) บุคลากร กศน. ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ครู กศน.ตำบล บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ใน 6 ตำบลที่เป็นพื้นที่ศึกษาใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากประชากรมีขนาดเล็กผู้วิจัยจึงศึกษาจากประชากรทั้งหมด (ดังตารางที่ 3.3) ซึ่งเป็นข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2553) (สืบค้นจาก : <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/districtList/S010107/th/29.htm> เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2561)

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชาชนทั่วไปที่ทำการสุ่มโดยใช้หลักการตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

พื้นที่	จำนวนประชากร อายุ	จำนวนกลุ่ม
	15 – 60ปี (คน)	ตัวอย่าง (คน)
ตำบลเวียง อำเภอฝาง	24,698	70
ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว	14,760	70
ตำบลสันทรายน้อย อำเภอสันทราย	16,696	70
ตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี	11,977	70

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

พื้นที่	จำนวนประชากร อายุ	จำนวนกลุ่ม
	15 – 60ปี (คน)	ตัวอย่าง (คน)
ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง	12,551	70
ตำบลฮอด อำเภอฮอด	3,330	70
รวม	84,012	420

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (ศึกษาจากประชากรทั้งหมด เนื่องจากมีจำนวนน้อย)

พื้นที่	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่ม
	(คน)	ตัวอย่าง (คน)
ตำบลเวียง อำเภอฝาง	2	2
ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว	2	2
ตำบลสันทรายน้อย อำเภอสันทราย	3	3
ตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี	2	2
ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง	4	4
ตำบลฮอด อำเภอฮอด	2	2
รวม	15	15

ตารางที่ 3.3 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของบุคลากร กศน. ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (ศึกษาจากประชากรทั้งหมด เนื่องจากมีจำนวนน้อย)

พื้นที่	ผู้อำนวยการกศน.อำเภอ		ครู กศน.ตำบล		บรรณารักษ์ห้องสมุด	
	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม
		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง
ต.เวียง/ อ.ฝาง	1	1	4	4	1	1
ต.เชียงดาว/ อ.เชียงดาว	1	1	2	2	1	1

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

พื้นที่	ผู้อำนวยการกศน.อำเภอ		ครู กศน.ตำบล		บรรณารักษ์ห้องสมุด	
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
ต.สันทรายน้อย/ อ.สันทราย	1	1	1	1	1	1
ต.หนองผึ้ง/ อ.สารภี	1	1	2	2	1	1
ต.สบเตี๊ยะ/ อ.จอมทอง	1	1	1	1	1	1
ต. ฮอด / อ.ฮอด	1	1	2	2	1	1
รวม	6	6	12	12	6	6

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากต้องการในจำนวนที่จำกัด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ศึกษาวิจัย สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ 1 เป็นแบบสอบถามมี 3 ฉบับ ส่วนสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ 2 เป็นแนวทางการสนทนากลุ่ม ซึ่งแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ 1 เป็นดังนี้

2.1 แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับประชาชนทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่ มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ เพื่อสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบตามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการอ่านของประชาชน

ตอนที่ 3 ปัญหาการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ท (สืบทัดจาก <https://greedisgoods.com/likert-scale>, เมื่อวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2562.) แบบ 5 ตัวเลือก แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความต้องการในการส่งเสริมการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต แบบ 5 ตัวเลือก

2.2 แบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สภาพการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบตามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ตอนที่ 3 ปัญหาของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต แบบ 5 ตัวเลือก

ตอนที่ 4 ความต้องการรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต แบบ 5 ตัวเลือก

2.3 แบบสอบถามฉบับที่ 3 สำหรับบุคลากร กศน. (ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ครู กศน. ตำบล และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน) มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบตามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนของบุคลากร กศน.

ตอนที่ 3 ปัญหาของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต แบบ 5 ตัวเลือก

ตอนที่ 4 แนวทางพัฒนาหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต แบบ 5 ตัวเลือก

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และบ้านหนังสือชุมชน

- 2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษาวิจัย
- 3) แบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาเนื้อหา ภาษาและความถูกต้องเหมาะสม
- 4) นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกรอบหนึ่ง
- 5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item of Objectives Congruence: IOC) (สืบค้นจาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/14329>, เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2562.) คำถามที่เหมาะสมจะมีค่า IOC เฉลี่ย 0.50 ขึ้นไป ซึ่งแบบสอบถามฉบับที่ 1 (สำหรับประชาชนทั่วไป) ได้ค่า IOC เฉลี่ย เท่ากับ 0.82 แบบสอบถามฉบับที่ 2 (สำหรับเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน) ได้ค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.92 และแบบสอบถามฉบับที่ 3 (สำหรับบุคลากร กศน.) ได้ค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.88
- 6) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยทดลองใช้กับ 1) ประชาชน 30 คน 2) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน 3 คน 3) บุคลากร กศน. (ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ครู กศน. และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน) จำนวน 5 คน
- 7) นำผลการทดลองใช้แบบสอบถามฉบับที่ 1 (สำหรับประชาชน) มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าแอลฟาของครอนบาค โดยอ้างอิงจาก สุรพงษ์ คงสัตย์ และ ธีรชาติ ธรรมวงศ์. (สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=QeF5A2Floy8>, เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2562.) ได้ค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ย เท่ากับ 0.88 ส่วนแบบสอบถามฉบับที่ 2 (สำหรับเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน) และแบบสอบถามฉบับที่ 3 (สำหรับบุคลากร กศน.) นั้น ได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามมาปรับปรุงให้ชัดเจนยิ่งขึ้นนอกจากนั้นได้แก้ไขแบบสอบถามบางส่วนตามข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม และอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นจึงนำไปเก็บข้อมูลจริงตามกระบวนการศึกษาต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ สำหรับแบบสอบถามทั้งสามฉบับ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือราชการจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เข้าพบผู้อำนวยการ กศน. อำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นพื้นที่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 อำเภอ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากครู กศน. ตำบล ช่วยในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนทั่วไป และ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน โดยกำหนดเวลาในการจัดเก็บเป็นเวลา 1 เดือน

3.2 การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากบุคลากร กศน. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างจากบุคลากร กศน. โดยตรง ในการทำแบบสอบถาม

3.3 ผู้วิจัยติดตาม รวบรวมตรวจนับจำนวนแบบสอบถามจากการเก็บข้อมูลผ่านหน่วยงาน กศน. อำเภอ เมื่อพบว่าจำนวนแบบสอบถามยังไม่ครบตามจำนวน ผู้วิจัยจึงทำการลงพื้นที่ด้วยตนเองและแจกแบบสอบถามเพิ่มเติมเพื่อให้ได้จำนวนครบถ้วนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยกำหนดเวลาการจัดเก็บเพิ่มเติมให้ได้ภายในเวลา 1 เดือน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ทำการวิเคราะห์โดยหา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการจัดอันดับ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำการวิเคราะห์โดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและสังเคราะห์ ประมวลผล

5. เกณฑ์การแปลผลข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยหา ค่าเฉลี่ย เป็นภาพรวมรายด้านแล้ว สามารถนำไปแปลความหมายตามเกณฑ์ ของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว : 2535) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 เสนอรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย คือ

ขั้นตอนที่ 2.1 จัดทำร่างรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิเคราะห์ การตีความ และการอธิบายผลการตอบแบบสอบถาม มาสรุปและสังเคราะห์จัดทำเป็นร่างรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากนั้น นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขตามคำชี้แนะ

ขั้นตอนที่ 2.2 ประเมินรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน
ในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยเลือกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีดังนี้

(1) ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอไชยปราการ	จำนวน 1 คน
(2) ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอแม่สาย	จำนวน 1 คน
(3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	จำนวน 2 คน
(4) ครู กศน. ตำบล	จำนวน 1 คน
(5) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	จำนวน 1 คน
(6) ประชาชนทั่วไป	จำนวน 4 คน

จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อขอเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องทั้ง 10 คนเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม และร่วมวิพากษ์รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

2. ดำเนินการประชุมสนทนากลุ่มเพื่อรับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันที่ 10 สิงหาคม 2563 เป็นเวลา 1 วัน เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการนำเสนอ คือแบบบันทึกการนำเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม โดยการที่ ผู้วิจัยจัดทำเอกสารสรุป ในรูปแบบ พาวเวอร์พอยนต์ แล้วนำเสนอ จากนั้นตอบข้อซักถาม รับฟังข้อเสนอแนะ ของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัด เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน
- 1.2 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน
- 1.3 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากร กศน.

ตอนที่ 2 สภาพการอ่าน ปัญหาการอ่าน และความต้องการการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

- 2.1 สภาพการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่
- 2.2 ปัญหาการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่
- 2.3 ความต้องการการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 สภาพการดำเนินงาน ปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน และแนวทางการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

- 3.1 สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน
- 3.2 สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน.
- 3.3 ปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน
- 3.4 ปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน.
- 3.5 แนวทางการพัฒนารูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน
- 3.6 แนวทางการพัฒนารูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน.

ตอนที่ 4 รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัด เชียงใหม่

- 4.1 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม
 - 4.1.1 สรุปรูปข้อมูลจากประชาชน
 - 4.1.2 สรุปรูปข้อมูลจากเจ้าของบ้านหนังสือประชาชน
 - 4.1.3 สรุปรูปข้อมูลจากบุคลากร กศน.
- 4.2 ร่างรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนใน
จังหวัดเชียงใหม่
- 4.3 ผลการประชุม Focus group
- 4.4 รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัด
เชียงใหม่ที่ปรับจาก Focus group

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน

ในการรวบรวมข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่ มีแบบสอบถามทั้งหมด 420 ฉบับ คิดเป็นความถี่และร้อยละ แสดงดังตารางที่ 4.1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่

	ข้อมูลทั่วไปของประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	178	42.40
	หญิง	242	57.60
	รวม	420	100.00
2. อายุ	15 – 24 ปี	148	35.20
	25 – 34 ปี	129	30.70
	35 – 60 ปี	143	34.00
	รวม	420	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของประชาชน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. สถานภาพสมรส	โสด	236	56.20
	สมรส	157	37.40
	หย่าร้าง	21	5.00
	หม้าย	6	1.40
	รวม	420	100.00
4. อาชีพ	ไม่ตอบ	1	0.20
	รับราชการ	38	9.00
	ค้าขาย	70	16.70
	เจ้าของธุรกิจ	18	4.30
	รับจ้างทั่วไป	305	48.80
	พนักงานบริษัท	32	7.60
	เกษตรกรกรรมของตนเอง	25	6.00
	รับจ้างทำเกษตรกรรม	23	5.50
	นักเรียน นักศึกษา	8	1.90
	รวม	420	100.00
	5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ไม่ตอบ	74
ต่ำกว่า 5,000บาท		194	46.20
5,000 – 10,000 บาท		75	17.87
10,001 – 15,000		44	10.49
15,001 – 20,000		32	7.62
20,001 บาทขึ้นไป		1	0.20
รวม		420	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของประชาชน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	53	12.60
	มัธยมศึกษาตอนต้น	91	21.70
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	169	40.20
	อนุปริญญา	38	9.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	67	16.00
	อื่นๆ (ไปรตระบุ) ปวช.	2	0.50
	รวม	420	100.00
6. เขตที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	อำเภอฝาง	70	16.67
	อำเภอเชียงดาว	70	16.67
	อำเภอสันทราย	70	16.67
	อำเภอสารภี	70	16.67
	อำเภอจอมทอง	70	16.67
	อำเภอฮอด	70	16.67
	รวม	420	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากที่สุด (ร้อยละ 57.60) รองลงมาเป็นเพศชาย (ร้อยละ 42.40)

กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 15 – 24 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 46.20) รองลงมา มีอายุ 35 – 60 ปี (ร้อยละ 34.00) และมีอายุ 25 – 34 ปี น้อยที่สุด (ร้อยละ 30.70)

กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพโสด มากที่สุด (ร้อยละ 56.20) รองลงมา มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 37.40) และมีสถานภาพหม้าย น้อยที่สุด (ร้อยละ 1.40)

กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพรับจ้างทั่วไป มากที่สุด (ร้อยละ 48.80) รองลงมา มีอาชีพค้าขาย (ร้อยละ 16.70) และเป็นนักเรียน นักศึกษา น้อยที่สุด (ร้อยละ 1.90)

กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 5,000 บาท มากที่สุด (ร้อยละ 46.20) รองลงมา มีรายได้ 5,000 – 10,000 บาท (ร้อยละ 17.87) และมี รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด (ร้อยละ 0.20)

กลุ่มตัวอย่าง มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด (ร้อยละ 40.20) รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 21.70) และมีการศึกษา ระดับ ปวช. หรือ ประกาศนียบัตร

วิชาชีพชั้นสูง น้อยที่สุด (ร้อยละ 0.50) กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในเขตอำเภอทั้ง 6 อำเภอที่สุ่มเลือกในสัดส่วนที่เท่ากัน (ร้อยละ 16.67)

1.2 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ในการรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนมีแบบสอบถามทั้งหมด 15 ฉบับ คิดเป็นความถี่และร้อยละ แสดงดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปจากกลุ่มตัวอย่างเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลทั่วไปของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.เพศ	ชาย	6	40.00
	หญิง	9	60.00
	รวม	15	100.00
2.อายุ	26 – 35 ปี	8	53.30
	36 – 60 ปี	7	46.70
	รวม	15	100.00
3.อาชีพ	รับราชการ	6	40
	รับจ้างทั่วไป	7	46.70
	พนักงานบริษัท	2	13.30
	รวม	15	100.00
4. ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	1	6.70
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	5	33.30
	อนุปริญญา	2	13.30
	ปริญญาตรีขึ้นไป	7	46.7
	รวม	15	100
5. ประสบการณ์	น้อยกว่า 1 ปี	4	26.70
	1 – 2 ปี	11	73.30
	รวม	15	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง มากที่สุด (ร้อยละ 60.00) รองลงมาเป็นเพศชาย (ร้อยละ 40.00)

กลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 26 -35 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 53.30) รองลงมาอายุ 36 – 60 ปี (ร้อยละ 46.70)

กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพ รับจ้างทั่วไป มากที่สุด (ร้อยละ 46.70) รองลงมามีอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 40.00) และเป็นพนักงานบริษัท น้อยที่สุด (ร้อยละ 13.30)

กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป (ร้อยละ 46.70) รองลงมามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 33.30) และมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น น้อยที่สุด (ร้อยละ 6.70)

กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์หรือระยะเวลาในการเป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน 1-2 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 73.30) รองลงมาน้อยกว่า 1 ปี (ร้อยละ 26.70)

1.3 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากร กศน.

ในการรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างบุคลากร กศน. ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ครู กศน. ตำบล และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมีแบบสอบถามทั้งหมด 24 ฉบับ คิดเป็นความถี่ และร้อยละ แสดงดังตารางที่ 4.3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 ความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปจากกลุ่มตัวอย่าง บุคลากรกศน. ในจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรกศน.		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ		6	100.00
1.1 เพศ	ชาย	2	33.33
	หญิง	4	66.67
1.2 อายุ	36 – 60 ปี	6	100.00
1.3 ระดับการศึกษา	ปริญญาโท	6	100.00
1.4 ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน	7 – 10 ปี	3	50.00
	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	3	50.00
2. ครูกศน. ตำบล (จำนวน 12 คน)			
2.1 เพศ	ชาย	3	25
	หญิง	9	72
2.2 อายุ	26 – 35 ปี	6	50.00
	36 – 60 ปี	6	50.00
2.3 ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	12	100.00
2.4 ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน	1 – 3 ปี	4	33.00
	4 – 6 ปี	6	50.00
	7 – 10 ปี	2	17.00

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรกศน.	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
3. บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน (จำนวน 6 คน)			
3.1 เพศ	หญิง	6	100.00
3.2 อายุ	26 – 35 ปี	3	50.00
	36 – 60 ปี	3	50.00
3.3 ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	6	10.00
3.4 ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน	4 – 6 ปี	6	60.00
	7 – 10 ปี	4	40.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้อำนวยการกศน. อำเภอ เป็นเพศหญิงมากที่สุด (ร้อยละ 60.00) รองลงมาเป็นเพศชาย (ร้อยละ 40) มีอายุอยู่ระหว่าง 36 – 60 ปีทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) การศึกษาของผู้อำนวยการกศน. อำเภอ อยู่ในระดับปริญญาโททั้งหมด (ร้อยละ 100.00) และประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่ของผู้อำนวยการกศน. อำเภอ คือ 7 – 10 ปี และ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 50.00)

ครู กศน. ตำบล เป็นเพศหญิงมากที่สุด (ร้อยละ 72.00) รองลงมาเป็นเพศชาย (ร้อยละ 25.00) อายุครู กศน. ตำบล อยู่ระหว่าง 26 – 35 ปี และ อายุระหว่าง 36 – 60 ปี มีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 50.00) ระดับการศึกษาของครู กศน. ตำบล อยู่ในระดับปริญญาตรีทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) ประสบการณ์ในการทำงานของครู กศน. ตำบล คือ 4 – 6 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 50.00) รองลงมา คือ 1-3 ปี (ร้อยละ 33.00) และ 7 – 10ปีน้อยที่สุด (ร้อยละ 17.00)

บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน เป็นเพศหญิงทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) อายุบรรณารักษ์ห้องสมุด อยู่ในช่วง 26- 35 ปี และ อายุช่วง 36 -60 ปี จำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 50.00) ระดับการศึกษาของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ปริญญาตรีทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) ประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่ของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน อยู่ในช่วง 7 – 10 ปี (ร้อยละ 67.00) และรองลงมาอยู่ในช่วง 4 – 6 ปี (ร้อยละ 33.00)

ตอนที่ 2 สภาพการอ่าน ปัญหาการอ่าน และความต้องการการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

2.1 สภาพการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ในการสำรวจข้อมูลสภาพการอ่านของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากแบบสอบถาม 420 ฉบับ คิดเป็นจำนวนความถี่และร้อยละ แสดงดังตารางที่ 4.4 ถึง ตารางที่ 4.17 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 ความถี่และร้อยละของระดับการอ่านหนังสือในชีวิตประจำวันของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ระดับการอ่านหนังสือในชีวิตประจำวันของประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ตอบ	1	0.20
ไม่อ่านเลย	22	5.20
อ่านค่อนข้างน้อย	137	32.60
อ่านปานกลาง	201	47.90
อ่านมาก	55	13.10
อ่านมากที่สุด	4	1.00
รวม	420	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ประชาชนอ่านหนังสืออยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด (ร้อยละ 47.90) รองลงมา คือ อ่านหนังสือค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 32.60) และคนที่อ่านมากที่สุด น้อยที่สุด (ร้อยละ 5.20)

ตารางที่ 4.5 ความถี่และร้อยละของระดับความสนใจอ่านหนังสือของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ระดับความสนใจในการอ่านหนังสือของประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ตอบ	7	1.70
มีความสนใจอ่านหนังสือน้อยที่สุด	29	6.90
มีความสนใจอ่านหนังสือน้อย	75	17.90
มีความสนใจอ่านหนังสือปานกลาง	227	54.00

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ระดับความสนใจในการอ่านหนังสือของประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีความสนใจอ่านหนังสือมาก	71	16.90
มีความสนใจอ่านหนังสือมากที่สุด	11	2.90
รวม	420	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ประชาชนสนใจอ่านหนังสือปานกลาง มากที่สุด (ร้อยละ 54.00) รองลงมาสนใจอ่านหนังสือน้อย (ร้อยละ 17.90) และสนใจในการอ่านหนังสือมากที่สุด น้อยที่สุด (ร้อยละ 2.90)

ตารางที่ 4.6 ความถี่และร้อยละของหนังสือที่ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่สนใจอ่าน

ประเภทหนังสือที่ประชาชนสนใจอ่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปรัชญา จิตวิทยา	70	16.70
ศาสนา	119	28.30
สังคมศาสตร์	74	17.60
ภาษาศาสตร์	40	9.50
วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	52	12.40
เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์	104	24.80
ศิลปกรรมและนันทนาการ	103	24.50
วรรณคดี	96	22.90
ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์	62	14.80
รวม	420	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ประชาชนสนใจอ่านหนังสือประเภทศาสนามากที่สุด (ร้อยละ 28.30) รองลงมา เป็นเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์ (ร้อยละ 24.80) และสนใจอ่านหนังสือประเภทภาษาศาสตร์ น้อยที่สุด (ร้อยละ 9.50)

ตารางที่ 4.7 ความถี่และร้อยละของช่วงเวลา que ประชาชนอ่านหนังสือมากที่สุด

ช่วงเวลา que ประชาชนอ่านหนังสือมากที่สุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่วงเช้า	35	8.30
ช่วงกลางวัน	37	8.80
ช่วงบ่าย	28	6.70
ช่วงเย็น	74	17.60
ช่วงกลางคืน	90	21.40
อ่านทุกครั้งที่มีเวลาว่าง	153	36.40
รวม	420	100.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ประชาชนอ่านหนังสือทุกครั้งที่มีเวลาว่าง (ร้อยละ 36.40) รองลงมาอ่านช่วงกลางคืน (ร้อยละ 21.40) และอ่านหนังสือช่วงบ่าย น้อยที่สุด (ร้อยละ 6.70)

ตารางที่ 4.8 ความถี่และร้อยละของสถานที่ที่ประชาชนอ่านหนังสือมากที่สุด

สถานที่ที่ประชาชนอ่านหนังสือมากที่สุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ตอบ	4	1.00
ที่บ้าน	320	76.20
ที่ทำงาน	50	11.90
ที่ห้องสมุด	11	2.60
ที่ร้านหนังสือ	11	2.60
ที่สวนสาธารณะ	7	1.70
ที่บ้านที่ทำงานที่ห้องสมุดที่ร้านหนังสือที่	6	1.40
ที่บ้านหนังสือชุมชน	10	2.40
อื่น ๆ (ไปรถระบุ) ในรถ	1	0.20
รวม	420	100.00

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชนอ่านหนังสือที่บ้าน มากที่สุด (ร้อยละ 76.20) รองลงมาอ่านในที่ทำงาน (ร้อยละ 11.90) และอ่านที่บ้านหนังสือชุมชน น้อยที่สุด (ร้อยละ 2.40)

ตารางที่ 4.9 ความถี่และร้อยละของเพื่อนอ่านหนังสือของประชาชน

เพื่อนอ่านหนังสือของประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อ่านลำพัง	336	80.00
อ่านกับครอบครัว	127	14.30
อ่านกับเพื่อน	47	11.20
รวม	420	100.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนอ่านหนังสือลำพัง มากที่สุด (ร้อยละ 80.00) รองลงมา อ่านกับครอบครัว (ร้อยละ 14.30) และ อ่านกับเพื่อน น้อยที่สุด (ร้อยละ 11.20)

ตารางที่ 4.10 ความถี่และร้อยละของสื่อที่ประชาชนใช้ในการอ่าน

สื่อที่ประชาชนใช้ในการอ่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หนังสือเป็นเล่มกระดาษ	394	44.48
คอมพิวเตอร์ หรือ โน้ตบุ๊ก	127	14.33
ไอแพด หรือ แท็บเล็ต	43	4.85
สมาร์ทโฟน	312	35.21
อื่น ๆ (ไปรตระบุ) ไม่ระบุ	10	1.13
รวม	886	100.00

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประชาชนอ่านหนังสือเป็นเล่มกระดาษ มากที่สุด (ร้อยละ 44.48) รองลงมา อ่านจากสมาร์ทโฟน (ร้อยละ 35.21) และอ่านจากคอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ก น้อยที่สุด (ร้อยละ 14.33)

ตารางที่ 4.11 จำนวนความถี่และร้อยละของช่วงเวลาที่ประชาชนอ่านหนังสือที่เป็นเล่มกระดาษ

ช่วงเวลาที่ประชาชนอ่านหนังสือที่เป็นเล่มกระดาษ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ตอบ	8	1.90
ไม่ถึง 30 นาที	169	40.20
30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง	206	49.00
มากกว่า 1 ชั่วโมง ถึง 2 ชั่วโมง	25	6.00
ไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง	12	2.90
รวม	420	100

จากตารางที่ 4.11 พบว่า อ่านหนังสือ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง มากที่สุด (ร้อยละ 49.00) รองลงมา ประชาชนอ่านหนังสือไม่ถึง 30 นาที (ร้อยละ 40.20) และอ่านหนังสือไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง น้อยที่สุด (ร้อยละ 2.90)

ตารางที่ 4.12 จำนวนความถี่และร้อยละ ของช่วงเวลาที่ประชาชนอ่านหนังสือด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ช่วงเวลาที่ประชาชนอ่านหนังสือด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ตอบ	6	1.40
ไม่ถึง 30 นาที	189	45.00
30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง	159	37.90
มากกว่า 1 ชั่วโมง ถึง 2 ชั่วโมง	45	10.70
ไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง	21	5.00
รวม	420	100.00

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนอ่านหนังสือด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่ถึง 30 นาที มากที่สุด (ร้อยละ 45.00) รองลงมา อ่านหนังสือ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง (ร้อยละ 37.90) และอ่านหนังสือไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง น้อยที่สุด (ร้อยละ 5.00)

ตารางที่ 4.13 ความถี่ และร้อยละของประชาชนที่เคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชน

ประชาชนที่เคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ตอบ	4	1.00
เคย	135	32.10
ไม่เคย	281	66.90
รวม	420	100.00

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชาชนไม่เคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชนมากที่สุด (ร้อยละ 66.90) รองลงมาเคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชน (ร้อยละ 32.10)

ตารางที่ 4.14 ความถี่ และร้อยละของประเภทหนังสือที่ประชาชนเคยไปอ่านที่บ้านหนังสือชุมชน

ประเภทหนังสือที่ประชาชนเคยไปอ่านที่บ้านหนังสือชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปรัชญา จิตวิทยา	32	12.40
ศาสนา	47	18.22
สังคมศาสตร์	22	8.53
ภาษาศาสตร์	12	4.65
วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	12	4.65
เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์	36	13.95
ศิลปกรรมและนันทนาการ	37	14.34
วรรณคดี	38	14.73
ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์	22	8.53
รวม	258	100.00

จากตารางที่ 4.14 พบว่า หนังสือที่ประชาชนเคยอ่านที่บ้านหนังสือชุมชนมากที่สุด คือ หนังสือประเภทศาสนา มากที่สุด (ร้อยละ 18.22) รองลงมาอ่านหนังสือวรรณคดี (ร้อยละ 14.73) และอ่านหนังสือภาษาศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ น้อยที่สุด (ร้อยละ 4.65)

ตารางที่ 4.15 ความถี่ และร้อยละของประเภทสื่อที่ประชาชนเคยใช้ที่บ้านหนังสือชุมชน

ประเภทสื่อที่ประชาชนเคยใช้ที่บ้านหนังสือชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หนังสือที่เป็นเล่มกระดาษ	86	48.59
DVD, VCD	19	10.73
คอมพิวเตอร์	23	13.00
เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวผ่านWiFiอินเทอร์เน็ตที่บ้านหนังสือชุมชน	25	14.12
เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวผ่านWiFiอินเทอร์เน็ตส่วนตัวที่บ้านหนังสือชุมชน	24	13.56
รวม	177	100.00

จากตารางที่ 4.15 พบว่า สื่อที่ประชาชนเคยใช้ที่บ้านหนังสือชุมชน คือหนังสือที่เป็นเล่มกระดาษ มากที่สุด (ร้อยละ 48.59) รองลงมาเป็นเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวผ่านWiFiอินเทอร์เน็ตที่บ้านหนังสือชุมชน (ร้อยละ 14.12) และประชาชนเคยใช้ สื่อ DVD, VCD น้อยที่สุด (ร้อยละ 10.73)

ตารางที่ 4.16 ความถี่ และร้อยละของระยะเวลาการอ่านหนังสือของประชาชนที่เคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชน

ระยะเวลาการอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ตอบ	2	1.48
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	81	60.00
1 – 2 ชั่วโมง	38	28.15
มากกว่า 2 – 3 ชั่วโมง	10	7.41
มากกว่า 3 – 4 ชั่วโมง	3	2.22
ทั้งวัน	1	0.74
รวม	135	100.00

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชาชนที่เคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชนอ่านน้อยกว่า 1 ชั่วโมง มากที่สุด (ร้อยละ 60.00) รองลงมา อ่าน 1 – 2 ชั่วโมง (ร้อยละ 28.15) และอ่านทั้งวัน น้อยที่สุด (ร้อยละ 0.74)

ตารางที่ 4.17 ความถี่ และร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับที่บ้านหนังสือชุมชนสามารถส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ระดับที่บ้านหนังสือชุมชนสามารถส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ตอบ	2	0.50
น้อยที่สุด	12	2.90
น้อย	45	10.70
ปานกลาง	226	53.70
มาก	94	22.40
มากที่สุด	41	9.80
รวม	420	100.00

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชาชนเห็นว่าบ้านหนังสือชุมชนสามารถส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้ปานกลาง มากที่สุด (ร้อยละ 53.70) รองลงมา เห็นว่าสามารถส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้มาก (ร้อยละ 22.40) และเห็นว่าสามารถส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้น้อยที่สุด น้อยที่สุด (ร้อยละ 2.90)

2.2 ปัญหาการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่เกี่ยวกับปัญหาในการอ่าน แสดงดังตารางที่ 4.18 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป

ปัญหาการอ่านของประชาชน	ค่า \bar{X}	ค่า S.D.	ระดับปัญหา
1. อ่านไม่ออก	2.06	1.30	น้อย
2. อ่านไม่คล่อง	2.11	1.21	น้อย
3. สายตาไม่ดี	2.27	1.20	น้อย
4. สุขภาพไม่ดี	2.00	1.11	น้อย
5. ไม่มีหนังสืออ่าน	2.40	1.26	น้อย
6. ไม่มีเวลาอ่าน	2.67	1.20	ปานกลาง
7. หนังสือราคาแพง	2.63	1.29	ปานกลาง

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ปัญหาการอ่านของประชาชน	ค่า \bar{X}	ค่า S.D.	ระดับปัญหา
8. อยู่ไกลห้องสมุด	2.75	1.29	ปานกลาง
9. ไม่มีแหล่งให้บริการหนังสือที่ใกล้เคียง	2.80	1.34	ปานกลาง
10. อ่านหนังสือแล้วง่วงนอน	2.75	1.23	ปานกลาง
11. อยากอ่านแต่ไม่มีแรงจูงใจ	2.59	1.16	ปานกลาง
12. ยังไม่เห็นประโยชน์ของการอ่านหนังสือ	2.28	1.23	น้อย
13. ไม่มีเครื่องสื่อสารเพื่ออ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	2.08	1.21	น้อย
14. มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แต่ใช้ในการอ่านไม่เป็น	2.01	1.17	น้อย
15. คลื่นอินเทอร์เน็ตไม่เอื้ออำนวยในการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	2.24	1.32	น้อย
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.38	1.23	น้อย

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ภาพรวมโดยเฉลี่ยของปัญหาการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) เมื่อพิจารณาปัญหาการอ่านในประเด็นย่อย พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุด คือไม่มีแหล่งให้บริการหนังสือที่ใกล้เคียง ($\bar{X} = 2.80$) รองลงมาเป็นปัญหา อยู่ไกลห้องสมุด และอ่านหนังสือแล้วง่วงนอน ($\bar{X} = 2.75$) และปัญหาสุขภาพไม่ดี น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.00$)

2.3 ความต้องการการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ความต้องการการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอในแต่ละด้าน แสดงดังตารางที่ 4.19 ถึง ตารางที่ 4.24 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.19 ความถี่และร้อยละของความต้องการหนังสือและสื่อที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดของประชาชนทั่วไป

ความต้องการหนังสือและสื่อที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประเภทหนังสือที่ประชาชนต้องการมีบริการในบ้านหนังสือชุมชน		
ปรัชญา จิตวิทยา	91	9.72
ศาสนา	133	14.21
สังคมศาสตร์	81	8.65
ภาษาศาสตร์	72	7.69

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ความต้องการหนังสือและสื่อที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	99	10.58
เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์	130	13.89
ศิลปกรรมและนันทนาการ	126	13.46
วรรณคดี	127	13.57
ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์	77	8.23
รวม	936	100.00
2. สื่อที่ประชาชนต้องการนอกจากสื่อที่เป็นเล่มกระดาษ		
DVD , VCD	138	25.42
คอมพิวเตอร์	246	45.30
สมาร์ทโฟน	77	29.28
รวม	543	100.00

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ประเภทหนังสือที่ประชาชนต้องการให้มีบริการในบ้านหนังสือชุมชนมากที่สุดได้แก่ หนังสือศาสนา (ร้อยละ 14.21) รองลงมาเป็นหนังสือ เทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (ร้อยละ 13.89) และต้องการหนังสือ ภาษาศาสตร์น้อยที่สุด (ร้อยละ 7.69)

สื่อที่ประชาชนต้องการนอกจากสื่อที่เป็นเล่มกระดาษมากที่สุด คือ คอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 45.30) รองลงมา คือ สมาร์ทโฟน (ร้อยละ 29.28) และ สื่อที่ต้องการน้อยที่สุดคือ DVD, VCD (ร้อยละ 29.28)

ตารางที่ 4.20 ความถี่และร้อยละของความต้องการกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน

ในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป

ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเล่านิทาน	145	27.10
การประกวดการอ่าน	127	23.74
การจัดสัปดาห์การอ่าน	211	39.44
การอ่านแบบคาราโอเกะ	41	7.66
อื่น ๆ ได้แก่ จัดหาหนังสือที่น่าสนใจ จัดให้ยืมหนังสือได้นาน ๆ	11	2.06
รวม	535	100.00

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ประชาชนต้องการกิจกรรมการจัดสัปดาห์การอ่านมากที่สุด (ร้อยละ 39.44) รองลงมาเป็นกิจกรรมการเล่านิทาน (ร้อยละ 27.10) และต้องการกิจกรรมการอ่านแบบคาราโอเกะ น้อยที่สุด (ร้อยละ 7.66)

ตารางที่ 4.21 ความถี่และร้อยละของความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป

ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ห้องน้ำ	261	34.66
ร้านค้า	172	22.84
ที่จอดรถ	133	17.66
พัดลม	173	22.98
อื่น ๆ ได้แก่ มุมอ่านหนังสือแบบสวนหย่อม, สัญญาณ WIFI, ร้านกาแฟ	14	1.86
รวม	753	100.00

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ประชาชนต้องการห้องน้ำมากที่สุด (ร้อยละ 34.66) รองลงมาเป็นพัดลม (ร้อยละ 22.84) และต้องการที่จอดรถ น้อยที่สุด (ร้อยละ 17.66)

ตารางที่ 4.22 ความถี่และร้อยละของความต้องการผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป

ความต้องการผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ตอบ	9	2.10
เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	125	19.80
อาสาสมัครโดยชาวบ้าน	114	27.01
บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	169	40.20
อื่น ๆ เช่น คนในชุมชน	3	0.70
รวม	420	100

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ประชาชนต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนเป็นผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 40.20) รองลงมาต้องการอาสาสมัครโดยชาวบ้าน (ร้อยละ 27.01) และต้องการคนในชุมชน น้อยที่สุด (ร้อยละ 0.70)

ตารางที่ 4.23 ความถี่และร้อยละของความต้องการช่วงเวลาเปิดบริการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป

ช่วงเวลาเปิดบริการบ้านหนังสือชุมชนที่ประชาชนต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ทั้งวัน	155	29.30
วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ภาคเช้า	15	2.83
วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ภาคบ่าย	31	5.86
วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ภาคค่ำ	30	5.67
วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ทั้งวัน	150	28.35
วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ภาคเช้า	25	4.72
วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ทั้งวัน	24	4.54
เฉพาะวันเสาร์ ทั้งวัน	32	6.05
เฉพาะวันเสาร์ ภาคเช้า	11	2.08
เฉพาะวันเสาร์ ภาคบ่าย	11	2.08
เฉพาะวันเสาร์ ภาคค่ำ	5	0.95
เฉพาะวันอาทิตย์ ทั้งวัน	22	4.16
เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคเช้า	9	1.70
เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคบ่าย	5	0.95
เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคค่ำ	4	0.76
รวม	529	100.00

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ประชาชนต้องการให้เปิดบริการบ้านหนังสือชุมชนช่วงเวลา วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ทั้งวัน มากที่สุด (ร้อยละ 29.30) รองลงมาต้องการให้เปิดบริการ วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ทั้งวัน (ร้อยละ 28.35) และต้องการให้เปิดบริการ เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคค่ำ น้อยที่สุด (ร้อยละ 0.76)

ตารางที่ 4.24 ความถี่และร้อยละของความต้องการของประชาชนเพื่อให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน และประชาชนมีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชน

ความต้องการเพื่อให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน	117	16.18
2. มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรม	117	16.18
3. ช่วยบริการในบ้านหนังสือชุมชน	160	22.13
4. หาทุนสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน	183	25.31
5. ช่วยหาหนังสือมาไว้ที่บ้านหนังสือชุมชน	140	19.36
6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) ได้แก่ ติดต่อขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการ	6	0.84
รวม	723	100
ความต้องการเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชน		
1. เป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน	108	15.28
2. มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรม	150	21.22
3. ช่วยบริการในบ้านหนังสือชุมชน	194	27.44
4. หาทุนสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน	100	14.14
5. ช่วยหาหนังสือมาไว้ที่บ้านหนังสือชุมชน	147	20.79
6. อื่น ๆ ได้แก่ ให้ประชาชนมาใช้บริการบ้านหนังสือชุมชน, ให้ประชาชนมาร่วมกิจกรรมบ้านหนังสือชุมชน	8	1.13
รวม	707	100.00

จากตารางที่ 4.24 พบว่า สิ่งที่ประชาชนต้องการให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชนมากที่สุดคือ หาทุนสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน (ร้อยละ 25.31) รองลงมาคือ ช่วยบริการในบ้านหนังสือชุมชน (ร้อยละ 22.13) และต้องการให้เป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน และมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมน้อยที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 16.18)

สิ่งที่ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชนมากที่สุด คือ ต้องการช่วยบริการในบ้านหนังสือชุมชน (ร้อยละ 27.44) รองลงมาคือต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรม (ร้อยละ 21.22) และต้องการหาทุนสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน น้อยที่สุด (ร้อยละ 14.14)

ตอนที่ 3 สภาพการดำเนินงาน ปัญหาการดำเนินงาน และแนวทางพัฒนารูปแบบการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

3.1 สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ แสดงดังตารางที่ 4.25 ถึง ตารางที่ 4.29 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.25 ความถี่และร้อยละของสภาพการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

สภาพการบริหารจัดการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. บ้านหนังสือชุมชนได้รับมอบหมายการจัดตั้งจาก กศน.		
ใช่	14	93.30
ไม่ใช่	1	6.70
รวม	15	100.00
2. คณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน		
มี	9	60.00
ไม่มี	6	40.00
รวม	15	100.00
3. แผนการทำงานของบ้านหนังสือชุมชน		
มี	6	40.00
ไม่มี	9	60.00
รวม	15	200.00
4. ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน		
เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	7	46.70
ชาวบ้านมาเป็นอาสาสมัคร	2	13.30
บรรณารักษ์จากห้องสมุด	6	40.00
รวม	15	100.00

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

สภาพการบริหารจัดการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ผู้สนับสนุนงบประมาณบ้านหนังสือชุมชน		
เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	1	6.70
กศน. อำเภอ	14	93.30
อบต.	1	6.70
ชาวบ้านบริจาค	2	13.30
รวม	15	100.00
6. เหตุผลที่เจ้าของบ้านอาสาเป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน		
อยากช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	11	44.00
หน่วยงานกศน. ขอความร่วมมือ	9	36.00
มีความพร้อมในการช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	5	20.00
รวม	25	100.00

จากตารางที่ 4.25 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุว่า บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายการจัดตั้งจาก กศน. (ร้อยละ 93.30) มีคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน (ร้อยละ 60.00) มีแผนการทำงานของบ้านหนังสือชุมชน (ร้อยละ 40.00)

ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน เป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 46.70) รองลงมา เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด (ร้อยละ 40.00) และชาวบ้านมาเป็นอาสาสมัครน้อยที่สุด (ร้อยละ 13.30)

ผู้สนับสนุนงบประมาณบ้านหนังสือชุมชนคือ กศน.อำเภอ มากที่สุด (ร้อยละ 93.30) รองลงมา เป็นชาวบ้านบริจาค (ร้อยละ 13.30) และเป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอบต. น้อยที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 6.70)

เหตุผลที่เจ้าของบ้านอาสาเป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน เนื่องจาก อยากช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มากที่สุด (ร้อยละ 44.00) รองลงมาเพราะหน่วยงาน กศน. ขอความร่วมมือ (ร้อยละ 36.00) และมีความพร้อมในการช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน น้อยที่สุด (ร้อยละ 20.00)

ตารางที่ 4.26 ความถี่และร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมและสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อนิสัย

รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

สภาพการจัดกิจกรรมและสื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประเภทหนังสือในบ้านหนังสือชุมชน		
ปรัชญา จิตวิทยา	11	14.47
ศาสนา	14	18.42
สังคมศาสตร์	12	15.79
ภาษาศาสตร์	5	6.58
วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	7	9.21
เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์	5	6.58
ศิลปกรรมและนันทนาการ	9	11.84
วรรณคดี	10	13.16
ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์	3	3.95
รวม	76	100.00
2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดขึ้นที่บ้านหนังสือชุมชน		
การเล่านิทาน	2	14.29
การประกวดการอ่าน	4	28.57
การจัดสัปดาห์การอ่าน	4	28.57
การอ่านแบบคาราโอเกะ	4	28.57
รวม	16	100.00
3. สื่อที่นอกเหนือจากหนังสือเล่มกระดาษที่ใช้ในบ้านหนังสือชุมชน		
DVD ,VCD	4	25
คอมพิวเตอร์	1	6.25
สมาร์ทโฟน	11	68.75
รวม	16	10.00

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

สภาพการจัดกิจกรรมและสื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ผู้สนับสนุนหนังสือในบ้านหนังสือชุมชน		
กศน. อำเภอ	13	76.47
ห้องสมุดประชาชน	2	11.77
สำนักงาน กศน. จังหวัด	1	5.88
หน่วยงานหรือบุคคลทั่วไป	1	5.88
รวม	17	100.00
5. ผู้สนับสนุนสื่อในบ้านหนังสือชุมชน		
กศน. อำเภอ	11	68.75
ห้องสมุดประชาชน	3	18.75
สำนักงาน กศน. จังหวัด	1	6.25
หน่วยงานหรือบุคคลทั่วไป	1	6.25
รวม	16	100.00

จากตารางที่ 4.26 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุว่า ประเภทหนังสือในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็นหนังสือศาสนา (ร้อยละ 18.42) รองลงมาเป็นสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 15.79) และ หนังสือที่มีน้อยที่สุด คือ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ (ร้อยละ 3.95)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดขึ้นที่บ้านหนังสือชุมชนเป็นกิจกรรมการประกวดการอ่าน กิจกรรมการจัดสัปดาห์การอ่าน และกิจกรรมการอ่านแบบคาราโอเกะ มากที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 28.57) ส่วนการเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่จัดน้อยที่สุด (ร้อยละ 14.29)

สื่อที่นอกเหนือจากหนังสือเล่มกระดาษที่ใช้ในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ใช้สมาร์ตโฟน (ร้อยละ 68.75) รองลงมาใช้ DVD ,VCD (ร้อยละ 25.00) และใช้คอมพิวเตอร์ น้อยที่สุด (ร้อยละ 6.25)

ผู้สนับสนุนหนังสือในบ้านหนังสือชุมชนคือ กศน. อำเภอ มากที่สุด (ร้อยละ 68.75) รองลงมา เป็นห้องสมุดประชาชน (ร้อยละ 18.75) และเป็นสำนักงาน กศน. จังหวัดกับหน่วยงานหรือบุคคลทั่วไป น้อยที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 6.25)

ตารางที่ 4.27 ความถี่และร้อยละของสภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

สภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การได้รับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลบ้านหนังสือชุมชน		
ไม่ตอบ	1	6.70
ได้รับ	5	33.30
ไม่ได้รับ	9	60.00
รวม	15	100.00
2. ผู้นิเทศบ้านหนังสือชุมชน		
บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	1	8.33
ครู กศน. ตำบล	9	75.00
ผู้บริหาร กศน. อำเภอ	2	16.67
รวม	12	100.00
3. ผลจากการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลที่ได้นำมาปรับปรุงบ้านหนังสือชุมชน		
ใช้ปรับปรุงสื่อ	8	61.54
ใช้ปรับปรุงกิจกรรม	1	7.70
ใช้ปรับปรุงการให้บริการ	2	15.38
อื่น ๆ (ไปตระเวน)..ไม่ระบุ..	2	15.38
รวม	12	100.00

จากตารางที่ 4.27 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุว่า บ้านหนังสือชุมชนไม่ได้รับการนิเทศ (ร้อยละ 60.00) รองลงมา คือได้รับการนิเทศ (ร้อยละ 33.30)

ผู้นิเทศบ้านหนังสือชุมชน เป็นครู กศน. ตำบล มากที่สุด (ร้อยละ 75.00) รองลงมา ผู้บริหารกศน. เป็นผู้นิเทศ (ร้อยละ 16.67) และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนเป็นผู้นิเทศน้อยที่สุด (ร้อยละ 8.33)

ผลการนิเทศติดตามและประเมินผลที่ได้นำมาปรับปรุงบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ ใช้ปรับปรุงสื่อ มากที่สุด (ร้อยละ 61.54) รองลงมา คือใช้ปรับปรุงการให้บริการ (ร้อยละ 15.38) และปรับปรุงกิจกรรมน้อยที่สุด (ร้อยละ 7.70)

ตารางที่ 4.28 ความถี่และร้อยละของสภาพที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัย
รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

สภาพที่ตั้งและบริการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ที่ตั้งของบ้านหนังสือชุมชน		
บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	6	40.00
สถานที่สาธารณะประจำหมู่บ้าน	8	53.33
วัด/มัสยิด/โบสถ์	1	6.70
รวม	15	100.00
2. ที่จอดรถของบ้านหนังสือชุมชน		
ในบริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	7	41.18
พื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน	6	35.29
มีลานจอดรถบริการในบริเวณใกล้เคียง	4	23.53
รวม	17	100.00
3. ปริมาณที่นั่งอ่านหนังสือของบ้านหนังสือชุมชน		
ไม่ตอบ	1	6.67
เพียงพอ	12	80.00
ไม่เพียงพอ	2	13.33
รวม	15	100.00
4. มุมพักผ่อนหย่อนใจของบ้านหนังสือชุมชน		
ไม่ตอบ	1	6.67
มี	12	80.00
ไม่มี	2	13.33
รวม	15	100.00
5. ห้องน้ำบริการของบ้านหนังสือชุมชน		
มี	12	80.00
ไม่มี	3	20.00
รวม	15	100.00

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

สภาพที่ตั้งและบริการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
6. ปริมาณแสงสว่างในบ้านหนังสือชุมชน		
ไม่ตอบ	1	6.67
เพียงพอ	12	80.00
ไม่เพียงพอ	2	13.33
รวม	15	100.00
7. ช่วงเวลาเปิดบริการของบ้านหนังสือชุมชน		
วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ทั้งวัน	11	61.11
วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ทั้งวัน	2	11.11
วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ภาคเช้า	2	11.11
เฉพาะวันเสาร์ ทั้งวัน	3	16.67
รวม	18	100.00

จากตารางที่ 4.28 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุว่า บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ตั้งอยู่สถานที่สาธารณะประจำหมู่บ้าน (ร้อยละ 53.30) รองลงมาตั้งอยู่ที่บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน (ร้อยละ 40.00) และตั้งอยู่ที่ วัด/มัสยิด/โบสถ์ น้อยที่สุด (ร้อยละ 6.70)

บริเวณที่จอดรถอยู่ในบริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 41.18) รองลงมาเป็นที่สาธารณะในหมู่บ้าน (ร้อยละ 35.29) และลานจอดรถในบริเวณที่ใกล้เคียงน้อยที่สุด (ร้อยละ 23.53)

ปริมาณที่นั่งอ่านหนังสือของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 80.00) ไม่เพียงพอเป็นส่วนน้อย (ร้อยละ 13.30)

มุมพักผ่อนหย่อนใจของบ้านหนังสือชุมชนมีเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.00) ไม่มีเป็นส่วนน้อย (ร้อยละ 13.30)

ห้องน้ำบริการของบ้านหนังสือชุมชนมีเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.00) ไม่มีเป็นส่วนน้อย (ร้อยละ 20.00)

ปริมาณแสงสว่างในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 80.00) ไม่เพียงพอเป็นส่วนน้อย (ร้อยละ 13.30)

ช่วงเวลาเปิดบริการของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็นวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) ทั้งวัน (ร้อยละ 61.11) รองลงมาเป็นวันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ทั้งวัน กับวันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ภาคเช้า น้อยที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 11.11)

ตารางที่ 4.29 ความถี่ และร้อยละของสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายของบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. การมีส่วนร่วมช่วยจากประชาชนที่มีต่อบ้านหนังสือชุมชน		
เป็นวิทยากร	1	6.25
ให้งบประมาณ	2	12.50
ช่วยประชาสัมพันธ์	1	6.25
บริจาคหนังสือ	4	25.00
ไม่มี	8	50.00
รวม	16	100.00
2. การมีส่วนร่วมของกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนกับบ้านหนังสือชุมชน		
เป็นวิทยากร	3	11.12
ให้งบประมาณ	2	7.41
ช่วยประชาสัมพันธ์	6	22.22
ให้วัสดุ-อุปกรณ์	4	14.81
บริจาคหนังสือ	4	14.81
ไม่มี	8	29.63
รวม	27	100.00

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

สภาพที่ตั้งและบริการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3. หน่วยงานที่ช่วยสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนนอกจากหน่วยงาน กศน.		
อบต.	1	5.26
สาธารณสุข	6	31.58
หน่วยงานเอกชน	2	10.53
พัฒนาชุมชน	1	5.26
วัด/มัสยิด/โบสถ์	1	5.26
ไม่มี	8	42.11
รวม	19	100.00
4. การมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เข้ามาช่วยบ้านหนังสือชุมชน		
เป็นวิทยากร	1	6.67
ช่วยประชาสัมพันธ์	2	13.33
บริจาคหนังสือ	5	33.33
ไม่มี	7	46.67
รวม	15	100.00

จากตารางที่ 4.29 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุว่า ประชาชนไม่ได้ช่วยงานของบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 50.00) รองลงมา คือช่วยบริจาคหนังสือ (ร้อยละ 25.00) และช่วยเป็นวิทยากร กับให้วัสดุ-อุปกรณ์ น้อยที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 6.25)

กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนไม่ได้ช่วยงานบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 29.63) รองลงมา ช่วยประชาสัมพันธ์ (ร้อยละ 22.22) และให้งบประมาณ น้อยที่สุด (ร้อยละ 7.41)

หน่วยงานที่ช่วยสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนนอกจากหน่วยงาน กศน. ในบรรดาหน่วยงานที่เข้ามาช่วย พบว่า เป็นสาธารณสุข มากที่สุด (ร้อยละ 31.58) รองลงมาเป็นหน่วยงานเอกชน (ร้อยละ 10.53) และเป็น อบต. พัฒนาชุมชน กับวัด/มัสยิด/โบสถ์ น้อยที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 5.26)

หน่วยงานที่เข้ามาช่วยบ้านหนังสือชุมชนมีส่วนร่วมในการช่วยบริจาคหนังสือ มากที่สุด (ร้อยละ 33.33) รองลงมา คือ ช่วยประชาสัมพันธ์ (ร้อยละ 13.33) และเป็นวิทยากร น้อยที่สุด (ร้อยละ 6.67)

3.2 สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน.

ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน. เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ จำนวน 6 ฉบับ เป็นแบบสอบถามสำหรับ ครู กศน. ตำบล จำนวน 12 ฉบับ และ แบบสอบถามสำหรับ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน จำนวน 6 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 24 ฉบับ คิดเป็นค่าจำนวนความถี่ และ ร้อยละ แสดงดังตารางที่ 4.30 ถึง ตารางที่ 4.44 ต่อไปนี้

3.2.1 สภาพการบริหารจัดการ

ตารางที่ 4.30 ความถี่และร้อยละของสภาพการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

สภาพการบริหารจัดการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. คณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน		
มี	4	66.70
ไม่มี	2	33.30
รวม	6	100.00
2. การจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน		
มี	5	83.30
ไม่มี	1	16.70
รวม	6	100.00
3. ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน		
เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	5	71.43
อาสาสมัคร	2	28.57
รวม	7	100.00
4. ผู้สนับสนุนงบประมาณบ้านหนังสือชุมชน		
จากเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	2	22.22
จาก กศน. อำเภอ	6	66.67
จากชาวบ้านบริจาค	1	11.11
รวม	9	100.00

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอรอบบ่อว่า บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีคณะกรรมการ (ร้อยละ 66.70) มีแผนการดำเนินงาน (ร้อยละ 83.30) ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนเป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 71.43) รองลงมาเป็นอาสาสมัคร (ร้อยละ 28.57) ผู้สนับสนุนงบประมาณส่วนใหญ่มาจาก กศน. อำเภอ มากที่สุด (ร้อยละ 66.67) รองลงมา มาจากเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน (ร้อยละ 22.22) และมาจากชาวบ้านบริจาค น้อยที่สุด(ร้อยละ 11.11)

ตารางที่ 4.31 ความถี่และร้อยละของสภาพการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

สภาพการบริหารจัดการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.คณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน		
มี	12	100.00
รวม	12	100.00
2. การจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน		
มี	10	66.70
ไม่มี	2	33.30
รวม	12	100.00
3. ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน		
เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	9	52.94
เจ้าหน้าที่ กศน.	1	5.88
อาสาสมัคร	7	4.12
รวม	17	100.00
4. ผู้สนับสนุนงบประมาณบ้านหนังสือชุมชน		
จากเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	3	23.08
จาก กศน. อำเภอ	6	46.17
จากชาวบ้านบริจาค	4	30.77
รวม	13	100.00

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ครู กศน. ตำบล รอบบ่อว่า บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน (ร้อยละ 100.00) และมีแผนการดำเนินงาน (ร้อยละ 66.70) ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนเป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 52.94) รองลงมาเป็น เจ้าหน้าที่ กศน. (ร้อยละ 5.88) และ

เป็นอาสาสมัคร น้อยที่สุด (ร้อยละ 4.12) ผู้สนับสนุนงบประมาณบ้านหนังสือชุมชนมาจาก กศน.อำเภอมากที่สุด (ร้อยละ 46.17) รองลงมา มาจากชาวบ้านบริจาค (ร้อยละ 30.77) และ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน น้อยที่สุด (ร้อยละ 23.08)

ตารางที่ 4.32 ความถี่และร้อยละของสภาพการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชน

สภาพการบริหารจัดการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. คณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน		
มี	5	83.30
ไม่มี	1	16.70
รวม	6	100.00
2. การจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน		
มี	5	83.30
ไม่มี	1	16.70
รวม	6	100.00
3. ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน		
เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	5	38.46
เจ้าหน้าที่ กศน.	6	46.15
อาสาสมัคร	2	15.39
รวม	13	100.00
4. ผู้สนับสนุนงบประมาณบ้านหนังสือชุมชน		
จากเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	2	22.22
จาก กศน. อำเภอ	6	66.67
จากชาวบ้านบริจาค	1	11.11
รวม	9	100.00

จากตารางที่ 4.32 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนระบุว่า บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน (ร้อยละ 83.30) และมีแผนการดำเนินงาน (ร้อยละ 83.30) เจ้าหน้าที่ กศน. เป็นผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 46.15) รองลงมาเป็น เจ้าของบ้านหนังสือ

ชุมชน (ร้อยละ 38.46) และ เป็นอาสาสมัคร น้อยที่สุด (ร้อยละ 15.39) ผู้สนับสนุนงบประมาณบ้านหนังสือชุมชนมาจาก กศน. อำเภอ มากที่สุด (ร้อยละ 66.67) รองลงมา มาจากชาวบ้านบริจาค (ร้อยละ 22.22) และมาจาก เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน น้อยที่สุด (ร้อยละ 11.11)

3.2.2 สภาพการจัดกิจกรรมและสื่อ

ตารางที่ 4.33 ความถี่และร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมและสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

สภาพการจัดกิจกรรมและสื่อ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ประเภทหนังสือในบ้านหนังสือชุมชน		
ปรัชญา จิตวิทยา	2	8.33
ศาสนา	5	20.83
สังคมศาสตร์	3	12.50
ภาษาศาสตร์	1	4.17
วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	1	4.17
เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์	3	12.50
ศิลปกรรมและนันทนาการ	4	16.67
วรรณคดี	3	12.50
ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์	2	8.33
รวม	24	100.00
2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดขึ้นที่บ้านหนังสือชุมชน		
การเล่านิทาน	2	28.57
การประกวดการอ่าน	2	28.57
การจัดสัปดาห์การอ่าน	1	14.29
การอ่านแบบคาราโอเกะ	2	28.57
รวม	7	100.00

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

สภาพการจัดกิจกรรมและสื่อ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3. การสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนจากหน่วยงาน กศน.		
โต๊ะเก้าอี้	4	30.77
ชั้นวางเอกสาร	3	23.08
หนังสือเป็นเล่ม	6	46.15
รวม	13	100.00
4. แนวทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน		
โดยแผ่นพับใบปลิว	2	22.22
โดยป้ายโฆษณา	1	11.11
โดยแจ้งในที่ประชุมหมู่บ้าน	5	55.56
โดยเสียงตามสาย	1	11.11
รวม	9	100.00

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ผู้อำนวยการกศน. อำเภอ ระบุว่า ประเภทหนังสือในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่เป็นหนังสือศาสนา มากที่สุด (ร้อยละ 20.83) รองลงมาเป็นหนังสือศิลปกรรมและนันทนาการ (ร้อยละ 16.67) และ เป็นหนังสือภาษาศาสตร์ กับ วิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ น้อยที่สุด (ร้อยละ 4.17)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดขึ้นที่บ้านหนังสือชุมชน คือ การเล่านิทาน การประกวดการอ่าน และการอ่านแบบคาราโอเกะ มากที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 28.57) รองลงมาเป็น การจัดสัปดาห์การอ่าน (ร้อยละ 14.29)

การสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนจากหน่วยงาน กศน. คือ หนังสือเป็นเล่มมากที่สุด (ร้อยละ 46.15) รองลงมา เป็นโต๊ะเก้าอี้ (ร้อยละ 30.77) และชั้นวางเอกสาร น้อยที่สุด (ร้อยละ 23.08)

แนวทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน คือ แจ้งในที่ประชุมหมู่บ้าน มากที่สุด (ร้อยละ 55.56) รองลงมาเป็นแผ่นพับใบปลิว (ร้อยละ 22.22) และ ประชาสัมพันธ์ โดยป้ายโฆษณา กับเสียงตามสาย น้อยที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 11.11)

ตารางที่ 4.34 ความถี่และร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมและสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัย
รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

สภาพการจัดกิจกรรมและสื่อ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ประเภทหนังสือในบ้านหนังสือชุมชน		
ปรัชญา จิตวิทยา	3	7.14
ศาสนา	8	19.05
สังคมศาสตร์	8	19.05
ภาษาศาสตร์	3	7.14
วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	2	4.76
เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์	5	11.91
ศิลปกรรมและนันทนาการ	5	11.91
วรรณคดี	4	9.52
ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์	4	9.52
รวม	42	100.00
2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดขึ้นที่บ้านหนังสือชุมชน		
การเล่านิทาน	7	50.00
การประกวดการอ่าน	4	28.57
การจัดสัปดาห์การอ่าน	1	7.14
การอ่านแบบคาราโอเกะ	2	14.29
รวม	14	100.00
3. การสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนจากหน่วยงาน กศน.		
โต๊ะเก้าอี้	7	28.00
ชั้นวางเอกสาร	6	24.00
หนังสือเป็นเล่ม	11	44.00
คอมพิวเตอร์	1	4.00
รวม	25	100.00

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

สภาพการจัดกิจกรรมและสื่อ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4. ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน		
โดยแผ่นพับใบปลิว	6	28.57
โดยป้ายโฆษณา	2	9.52
โดยแจ้งในที่ประชุมหมู่บ้าน	7	33.34
โดยเสียงตามสาย	6	28.57
รวม	21	100.00

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ครู กศน. ตำบล ระบุว่า ประเภทหนังสือในบ้านหนังสือชุมชน เป็นหนังสือศาสนา และสังคมศาสตร์ มากที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 19.05) รองลงมาเป็นหนังสือศิลปกรรมและ นันทนาการกับหนังสือเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เท่ากัน (ร้อยละ 11.91) และเป็นหนังสือวรรณคดี กับเทคโนโลยี ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ น้อยที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 9.52)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดขึ้นที่บ้านหนังสือชุมชน เป็นการเล่านิทาน มากที่สุด (ร้อยละ 50.00) รองลงมาเป็นการประกวดการอ่าน (ร้อยละ 28.57) และจัดสัปดาห์การอ่านน้อยที่สุด (ร้อยละ 7.14)

การสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนจากหน่วยงาน กศน. คือ หนังสือเป็นเล่มมากที่สุด (ร้อยละ 44.00) รองลงมาเป็นโต๊ะเก้าอี้ (ร้อยละ 28.00) และคอมพิวเตอร์ น้อยที่สุด (ร้อยละ 4.00)

การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน คือ แจ้งในที่ประชุมหมู่บ้านมากที่สุด (ร้อยละ 33.34) รองลงมาเป็นแผ่นพับใบปลิว กับเสียงตามสาย เท่ากัน (ร้อยละ 28.57) และ ประชาสัมพันธ์โดยป้าย โฆษณา น้อยที่สุด (ร้อยละ 9.52)

ตารางที่ 4.35 ความถี่และร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมและสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

สภาพการจัดกิจกรรมและสื่อ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ประเภทหนังสือในบ้านหนังสือชุมชน		
ปรัชญา จิตวิทยา	1	7.15
ศาสนา	3	21.43
สังคมศาสตร์	2	14.28
ภาษาศาสตร์	3	7.15
เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์	1	21.43
วรรณคดี	2	14.28
ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์	2	14.28
รวม	14	100.00
2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดขึ้นที่บ้านหนังสือชุมชน		
การเล่นิทาน	2	40
การประกวดการอ่าน	1	20
การอ่านแบบคาราโอเกะ	2	40
รวม	5	100.00
3. การสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนจากหน่วยงาน กศน.		
โต๊ะเก้าอี้	3	27.28
ชั้นวางเอกสาร	4	36.36
หนังสือเป็นเล่ม	4	36.36
รวม	11	100.00
4. การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน		
โดยแผ่นพับใบปลิว	5	41.67
โดยป้ายโฆษณา	3	25.00
โดยแจ้งในที่ประชุมหมู่บ้าน	3	25.00
อื่น ๆ (โปสเตอร์บุ) ใช้เฟซบุ๊ก	1	8.33
รวม	12	100.00

จากตารางที่ 4.35 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ระบุว่า ประเภทหนังสือในบ้าน หนังสือชุมชน เป็นหนังสือศาสนา กับ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์ มากที่สุด (ร้อยละ 21.43) รองลงมา เป็นหนังสือสังคมศาสตร์ กับ วรรณคดี ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เท่ากัน (ร้อยละ 14.28) และเป็นหนังสือ ภาษาศาสตร์ น้อยที่สุด (ร้อยละ 7.15)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดขึ้นที่บ้านหนังสือชุมชนที่จัดขึ้นมากที่สุดคือ การเล่านิทานการ กับอ่านแบบคาราโอเกะ มากที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 40.00) รองลงมาเป็น การประกวดการอ่าน (ร้อยละ 20.00)

การสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนจากหน่วยงาน กศน. พบว่า หนังสือเป็นเล่ม กับ ชีวภาพ เอกสาร มากที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 36.36) รองลงมา เห็นโต๊ะเก้าอี้ (ร้อยละ 27.28)

ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน คือ โดยแผ่นพับใบปลิว มากที่สุด (ร้อยละ 41.67) รองลงมาแจ้งในที่ประชุมหมู่บ้าน และโดยป้ายโฆษณา เท่ากัน (ร้อยละ 25.00) และ ประชาสัมพันธ์ โดยใช้ สื่อสังคม เช่น เฟซบุ๊ก น้อยที่สุด (ร้อยละ 8.33)

3.2.3 สภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

ตารางที่ 4.36 ความถี่และร้อยละของสภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

สภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. การจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชนโดยหน่วยงาน กศน.		
มี	5	83.30
ไม่มี	1	16.70
รวม	6	100.00
2. ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นิเทศบ้านหนังสือชุมชน		
บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	3	50.00
ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ	2	33.30
อื่น ๆ (ไปตระเวน) ครูอาสาสมัครพื้นที่ปกติ	1	16.70
รวม	6	100.0

ตารางที่ 4.36 (ต่อ)

สภาพการจัดกิจกรรมและสื่อ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3. ระยะเวลาที่หน่วยงาน กศน.ทำการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน		
ทุกเดือน	1	14.29
ทุก 3 เดือน	4	57.14
ทุก 6 เดือน	2	28.57
รวม	7	100.00
4. การนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน		
ใช้ปรับปรุงสื่อ	4	33.33
ใช้ปรับปรุงกิจกรรม	3	25
ใช้ปรับปรุงการให้บริการ	3	25
ใช้ปรับปรุงสิ่งพิมพ์	2	16.67
รวม	12	100.00

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ระบุว่า บ้านหนังสือชุมชนมีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชนโดยหน่วยงาน กศน. (ร้อยละ 83.30) ผู้นำนิเทศบ้านหนังสือชุมชน คือ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน มากที่สุด (ร้อยละ 50.00) รองลงมา เป็นผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ (ร้อยละ 33.30) และเป็น ครูอาสาสมัครพื้นที่ปกติ น้อยที่สุด(ร้อยละ 16.70)

ระยะเวลาที่หน่วยงาน กศน.ทำการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน คือ นิเทศทุก ๆ 3 เดือน มากที่สุด (ร้อยละ 57.14) รองลงมาคือ ทุก 6 เดือน (ร้อยละ 28.57) และนิเทศทุกเดือน น้อยที่สุด (ร้อยละ 14.29)

การนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน คือใช้ปรับปรุงสื่อ มากที่สุด (ร้อยละ 33.33) รองลงมาใช้ปรับปรุงกิจกรรม ปรับปรุงการให้บริการ เท่ากัน (ร้อยละ 25.00) และปรับปรุงสิ่งพิมพ์ น้อยที่สุด (ร้อยละ 16.70)

ตารางที่ 4.37 ความถี่และร้อยละของสภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดของครู กศน. ตำบล

สภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. การจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชนโดยหน่วยงาน กศน.		
มี	11	91.70
ไม่มี	1	8.30
รวม	12	100.00
2. ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นิเทศบ้านหนังสือชุมชน		
บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	6	35.29
ครู กศน. ตำบล	9	52.94
ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ	2	11.76
รวม	17	100.00
3. ระยะเวลาที่หน่วยงาน กศน. ทำการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน		
ทุกเดือน	4	14.29
ทุก 3 เดือน	5	35.71
ทุก 6 เดือน	3	21.43
ปีละครั้ง	2	14.29
รวม	14	100.00
4. การนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน		
ใช้ปรับปรุงสื่อ	11	42.31
ใช้ปรับปรุงกิจกรรม	5	19.23
ใช้ปรับปรุงการให้บริการ	6	23.03
ใช้ปรับปรุงสิ่งพิมพ์	4	15.38
รวม	26	100.00

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ครู กศน. ตำบล ระบุว่า บ้านหนังสือชุมชนมีการจัดทำแผนการนิเทศ บ้านหนังสือชุมชนโดยหน่วยงาน กศน. (ร้อยละ 91.70) ผู้นิเทศบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่คือครู กศน. ตำบล (ร้อยละ 52.94) รองลงมา เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน (ร้อยละ 35.29) และ ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ น้อยที่สุด (ร้อยละ 11.76)

ระยะเวลาที่หน่วยงาน กศน. ทำการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน คือ นิเทศทุก ๆ 3 เดือน (ร้อยละ 35.71) รองลงมา คือ ทุก 6 เดือน (ร้อยละ 21.43) และ ทุกเดือน กับ ปีละครั้ง น้อยที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 14.29)

การนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน คือ ใช้ปรับปรุงสื่อ มากที่สุด (ร้อยละ 42.31) รองลงมาปรับปรุงการให้บริการ (ร้อยละ 23.08) และ ปรับปรุงสิ่งพิมพ์ น้อยที่สุด (ร้อยละ 15.38)

ตารางที่ 4.38 ความถี่และร้อยละของสภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

สภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. การจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชนโดย กศน.		
มี	5	83.30
ไม่มี	1	16.70
รวม	6	100.00
2. ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นิเทศบ้านหนังสือชุมชน		
บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	4	57.14
ครู กศน. ตำบล	2	28.57
ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ	1	14.19
รวม	7	100.00
3. ระยะเวลาที่ กศน. ทำการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน		
ทุก 3 เดือน	5	83.30
ทุก 6 เดือน	1	16.70
รวม	6	100.00

ตารางที่ 4.38 (ต่อ)

สภาพการณ์เทศ ติดตาม และประเมินผล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4. การนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน		
ใช้ปรับปรุงสื่อ	3	27.27
ใช้ปรับปรุงกิจกรรม	4	36.36
ใช้ปรับปรุงการให้บริการ	1	9.10
ใช้ปรับปรุงสิ่งพิมพ์	3	27.27
รวม	11	100.00

จากตารางที่ 4.38 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ระบุว่า บ้านหนังสือชุมชนมีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชนโดยหน่วยงาน กศน. (ร้อยละ 83.30) ผู้นิเทศบ้านหนังสือชุมชน คือ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน มากที่สุด (ร้อยละ 57.15) รองลงมา เป็น ครูกศน. ตำบล (ร้อยละ 28.57) และ เป็นผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ น้อยที่สุด (ร้อยละ 14.29)

ระยะเวลาที่หน่วยงาน กศน. ทำการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน คือ นิเทศทุก ๆ 3 เดือน (ร้อยละ 83.30) รองลงมา คือ ทุก 6 เดือน (ร้อยละ 16.67)

การนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน คือใช้ปรับปรุงกิจกรรมมากที่สุด (ร้อยละ 36.36) รองลงมาใช้ปรับปรุงสื่อ กับ ใช้ปรับปรุงสิ่งพิมพ์ เท่ากัน (ร้อยละ 27.27) และใช้ปรับปรุงการให้บริการ น้อยที่สุด (ร้อยละ 9.10)

3.2.4 สภาพที่ตั้งและบริการ

ตารางที่ 4.39 ความถี่และร้อยละของสภาพที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัย

รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้สำรวจ กศน. อำเภอ

สภาพที่ตั้งและบริการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ที่ตั้งของบ้านหนังสือชุมชน		
ตั้งอยู่ที่บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	1	16.70
ตั้งอยู่ที่สถานที่สาธารณะในหมู่บ้าน	5	83.30
รวม	6	100.00

ตารางที่ 4.39 (ต่อ)

สภาพที่ตั้งและบริการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
2. ที่จอดรถของบ้านหนังสือชุมชน		
เป็นบริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	3	50.00
เป็นพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน	3	50.00
รวม	6	100.00
3. ปริมาณโต๊ะเก้าอี้ที่บ้านหนังสือชุมชน		
เพียงพอ	4	66.7
ไม่เพียงพอ	2	33.3
รวม	6	100.00
4. ห้องน้ำที่บ้านหนังสือชุมชน		
มี	5	83.30
ไม่มี	1	16.70
รวม	6	100.00
5. แสงสว่างในบ้านหนังสือชุมชน		
ไม่ตอบ	1	16.70
เพียงพอ	4	66.70
ไม่เพียงพอ	1	16.70
รวม	6	100.00
6. เวลา เปิด -ปิด ของบ้านหนังสือชุมชน		
วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ทั้งวัน	6	54.55
วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ทั้งวัน	5	45.45
รวม	11	100.00

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอรอบบ่อว่า บ้านหนังสือชุมชนตั้งอยู่ที่สถานที่สาธารณะในหมู่บ้าน มากที่สุด (ร้อยละ 83.30) รองลงมาตั้งอยู่ที่บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน (ร้อยละ 16.70)

ที่จอดรถของบ้านหนังสือชุมชนเป็นบริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และเป็นพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน เท่ากัน (ร้อยละ 50.00)

ปริมาณโต๊ะ เก้าอี้ที่บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีเพียงพอ (ร้อยละ 66.70) ห้องน้ำของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 83.30) แสงสว่างในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 66.70)

เวลาเปิด-ปิดของบ้านหนังสือชุมชนเป็นวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) ทั้งวัน มากที่สุด (ร้อยละ 54.55) รองลงมาเป็นวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์) ทั้งวัน (ร้อยละ 45.45)

ตารางที่ 4.40 ความถี่และร้อยละของสภาพที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

สภาพที่ตั้งและบริการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ที่ตั้งของบ้านหนังสือชุมชน		
ตั้งอยู่ที่บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	12	57.14
ตั้งอยู่ที่สถานที่สาธารณะในหมู่บ้าน	7	33.34
ตั้งอยู่ที่วัด/มัสยิด/โบสถ์	2	9.52
รวม	21	100.00
2. ที่จอดรถของบ้านหนังสือชุมชน		
เป็นบริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	12	63.16
เป็นพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน	4	21.05
มีลานจอดรถบริการในบริเวณที่ใกล้เคียง	3	15.79
รวม	19	100.00
3. ปริมาณโต๊ะเก้าอี้ที่บ้านหนังสือชุมชน		
เพียงพอ	8	66.70
ไม่เพียงพอ	2	33.30
รวม	12	100.00
4. ห้องน้ำของบ้านหนังสือชุมชน		
มี	12	100.00
รวม	12	10.00

ตารางที่ 4.40 (ต่อ)

สภาพที่ตั้งและบริการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5. แสงสว่างในบ้านหนังสือชุมชน		
ไม่ตอบ	1	8.30
เพียงพอ	11	91.70
รวม	12	100.00
6. เวลา เปิด -ปิด ของบ้านหนังสือชุมชน		
วันธรรมดา (จันทร์ – ศุกร์) ทั้งวัน	11	61.11
วันธรรมดา (จันทร์ – ศุกร์) ภาคบ่าย	1	5.56
วันธรรมดา (จันทร์ – ศุกร์) ภาคค่ำ	1	5.56
วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ทั้งวัน	4	22.21
วันอาทิตย์ ภาคค่ำ	1	5.56
รวม	18	100.00

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ครู กศน. ตำบล ระบุว่า บ้านหนังสือชุมชนตั้งอยู่ที่บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 57.14) รองลงมาตั้งอยู่ในที่สถานที่สาธารณะในหมู่บ้าน (ร้อยละ 33.34) และ ตั้งอยู่ที่ วัด/มัสยิด/โบสถ์ น้อยที่สุด (ร้อยละ 9.52)

ที่จอดรถของบ้านหนังสือชุมชน เป็นบริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 63.16) รองลงมาเป็นที่สาธารณะในหมู่บ้าน (ร้อยละ 21.05) และมีลานจอดรถบริการในบริเวณที่ใกล้เคียง น้อยที่สุด (ร้อยละ 15.79)

ปริมาณโต๊ะเก้าอี้ที่บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีเพียงพอ (ร้อยละ 66.7) ห้องน้ำของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 100.00) แสงสว่างในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 91.70)

เวลาเปิด-ปิดของบ้านหนังสือชุมชน เป็นวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) ทั้งวัน (ร้อยละ 61.11) และวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ทั้งวัน (ร้อยละ 22.21)

ตารางที่ 4.41 ความถี่และร้อยละของสภาพที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชน

สภาพที่ตั้งและบริการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ที่ตั้งของบ้านหนังสือชุมชน		
ตั้งอยู่ที่บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	6	60.00
ตั้งอยู่ที่สถานที่สาธารณะในหมู่บ้าน	4	40.00
รวม	10	100.00
2. ที่จอดรถของบ้านหนังสือชุมชน		
เป็นบริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	6	75.00
เป็นพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน	2	25.00
รวม	8	100.00
3. ปริมาณโต๊ะเก้าอี้ที่บ้านหนังสือชุมชน		
เพียงพอ	4	66.70
ไม่เพียงพอ	2	33.30
รวม	6	100.00
4. ห้องน้ำที่บ้านหนังสือชุมชน		
มี	5	83.30
ไม่มี	1	16.70
รวม	6	100.00
5. แสงสว่างในบ้านหนังสือชุมชน		
เพียงพอ	6	100.00
รวม	6	100.00
6. เวลา เปิด -ปิด ของบ้านหนังสือชุมชน		
วันธรรมดา (จันทร์ – ศุกร์) ทั้งวัน	6	54.55
วันธรรมดา (จันทร์ – ศุกร์) ภาคบ่าย	5	45.45
รวม	11	100.00

จากตารางที่ 4.41 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนระบุว่า บ้านหนังสือชุมชนตั้งอยู่ที่บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 60.00) รองลงมาตั้งอยู่ที่ที่สถานที่สาธารณะในหมู่บ้าน (ร้อยละ 40.00)

ที่จอดรถของบ้านหนังสือชุมชนเป็นบริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 75.00) รองลงมาเป็นพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน (ร้อยละ 25.00)

ปริมาณโต๊ะเก้าอี้ที่บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีเพียงพอ (ร้อยละ 66.70) ห้องน้ำของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 83.30) แสงสว่างในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 100.00)

เวลาเปิด-ปิดของบ้านหนังสือชุมชน เป็นวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) ทั้งวัน (ร้อยละ 54.55) และวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์) ทั้งวัน (ร้อยละ 45.45)

3.2.5 สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

ตารางที่ 4.42 ความถี่และร้อยละของสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัย

รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. การมีส่วนร่วมของประชาชนกับบ้านหนังสือชุมชน		
ช่วยให้บริการยืมหนังสือ	3	30
ช่วยให้บริการแนะนำเรื่องสื่อ	4	40
ช่วยบริการการจัดกิจกรรม	1	10
ช่วยดูแลความสะอาด	2	20
รวม	10	100
2. หน่วยงาน/องค์กร ที่เป็นเครือข่ายบ้านหนังสือชุมชน		
อบต.	3	33.32
สาธารณสุข	3	33.32
พัฒนาชุมชน	1	11.12
อื่น ๆ (โปรดระบุ) เช่น ร้านค้าในชุมชน	1	11.12
ไม่มีเครือข่าย กับหน่วยงาน / องค์กรใด ๆ	1	11.12
รวม	9	100.00

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3. ความช่วยเหลือที่เครือข่าย / องค์กรได้ช่วยบ้านหนังสือชุมชน		
ให้วัสดุ - อุปกรณ์	3	33.33
บริจาคหนังสือ	2	22.23
อื่น ๆ (ไปรตระบุ) เช่น บริจาคสื่อ	3	33.33
ไม่มีความช่วยเหลือจากเครือข่าย หน่วยงาน / องค์กรใด ๆ	1	11.11
รวม	9	100.00

จากตารางที่ 4.42 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ระบุว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนกับบ้านหนังสือชุมชน คือการช่วยบริการแนะนำเรื่องสื่อ มากที่สุด (ร้อยละ 40.00) รองลงมาคือการช่วยให้บริการยืมหนังสือ (ร้อยละ 30.00) และช่วยบริการการจัดกิจกรรม น้อยที่สุด (ร้อยละ 10.00)

หน่วยงาน/องค์กร ที่เป็นเครือข่ายบ้านหนังสือชุมชน คือ อบต. และสาธารณสุข มากที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 33.33) รองลงมา เป็นพัฒนาชุมชน ร้านค้าในชุมชน และบางแห่งไม่มีเครือข่ายกับหน่วยงาน / องค์กรใด ๆ เท่ากัน (ร้อยละ 11.12)

ความช่วยเหลือที่เครือข่าย/องค์กรได้ช่วยบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ให้วัสดุ - อุปกรณ์ และบริจาคสื่อ มากที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 33.33) รองลงมา บริจาคหนังสือ (ร้อยละ 22.23) และ ไม่มีความช่วยเหลือจากเครือข่าย หน่วยงาน / องค์กรใด ๆ น้อยที่สุด (ร้อยละ 11.11)

ตารางที่ 4.43 ความถี่และร้อยละของสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัย

รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของ ครู กศน. ตำบล

สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. การมีส่วนร่วมของประชาชนกับบ้านหนังสือชุมชน		
ช่วยให้บริการยืมหนังสือ	8	32.00
ช่วยให้บริการแนะนำเรื่องสื่อ	6	24.00
ช่วยบริการการจัดกิจกรรม	3	12.00
ช่วยดูแลความสะอาด	8	32.00
รวม	25	100.00

ตารางที่ 4.43 (ต่อ)

สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
2. หน่วยงาน/องค์กร ที่เป็นเครือข่ายบ้านหนังสือชุมชน		
อบต.	5	27.78
สาธารณสุข	4	22.22
พัฒนาชุมชน	3	16.67
วัด/มัสยิด/โบสถ์	4	22.22
ไม่มีเครือข่าย กับหน่วยงาน / องค์กรใด ๆ	2	11.11
รวม	18	100.00
3. ความช่วยเหลือที่เครือข่าย / องค์กรได้ช่วยบ้านหนังสือชุมชน		
ช่วยประชาสัมพันธ์	5	27.78
ให้วัสดุ - อุปกรณ์	3	16.67
บริจาคหนังสือ	8	44.44
ไม่มีความช่วยเหลือจากเครือข่าย หน่วยงาน / องค์กรใด ๆ	2	11.11
รวม	18	100.00

จากตารางที่ 4.43 พบว่า ครู กศน. ตำบล ระบุว่า ประชาชนช่วยให้บริการยืมหนังสือและช่วยดูแลความสะอาด มากที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 32.00) รองลงมาคือ ช่วยให้บริการแนะนำเรื่องสื่อ (ร้อยละ 24.00) และช่วยบริการการจัดกิจกรรม น้อยที่สุด (ร้อยละ 12.00)

หน่วยงาน/องค์กร ที่เป็นเครือข่ายบ้านหนังสือชุมชน เป็น อบต. มากที่สุด (ร้อยละ 27.78) รองลงมาเป็น สาธารณสุข กับ วัด /โบสถ์/ มัสยิด เท่ากัน (ร้อยละ 22.22) และไม่มีเครือข่าย กับหน่วยงาน/องค์กรใด ๆ น้อยที่สุด (ร้อยละ 11.11)

ความช่วยเหลือที่เครือข่าย/องค์กรได้ช่วยบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็นการบริจาคหนังสือมากที่สุด (ร้อยละ 44.44) รองลงมาช่วยประชาสัมพันธ์ (ร้อยละ 27.78) และไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากเครือข่าย/องค์กรใด ๆ น้อยที่สุด (ร้อยละ 11.11)

ตารางที่ 4.44 ความถี่และร้อยละของสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัย
รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้อง
สมุดประชาชน

สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. การมีส่วนร่วมของประชาชนกับบ้านหนังสือชุมชน		
ช่วยให้บริการยืมหนังสือ	5	50.00
ช่วยให้บริการแนะนำเรื่องสื่อ	2	20.00
ช่วยดูแลความสะอาด	3	30.00
รวม	10	100.00
2. หน่วยงาน/องค์กร ที่เป็นเครือข่ายบ้านหนังสือชุมชน		
อบต.	2	22.22
สาธารณสุข	2	22.22
หน่วยงานเอกชน	1	11.11
วัด/มัสยิด/โบสถ์	1	11.11
ไม่มีเครือข่าย กับหน่วยงาน / องค์กรใด ๆ	3	33.34
รวม	9	100.00
3. ความช่วยเหลือที่เครือข่าย / องค์กรได้ช่วยบ้านหนังสือชุมชน		
ช่วยประชาสัมพันธ์	2	25.00
ให้วัสดุ - อุปกรณ์	1	12.50
บริจาคหนังสือ	4	50.00
ไม่มีความช่วยเหลือจากเครือข่าย หน่วยงาน / องค์กรใด ๆ	1	12.50
รวม	8	100.00

จากตารางที่ 4.44 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ระบุว่า ประชาชนช่วยให้บริการยืมหนังสือ มากที่สุด (ร้อยละ 50.00) รองลงมาช่วยดูแลความสะอาด (ร้อยละ 30.00) และช่วยให้บริการแนะนำเรื่องสื่อ น้อยที่สุด (ร้อยละ 20.00)

หน่วยงาน/องค์กรไม่ได้เป็นเครือข่ายบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด (ร้อยละ 33.34) รองลงมา เป็น อบต. กับ สาธารณสุข เท่ากัน (ร้อยละ 22.22) และเป็นหน่วยงานเอกชน กับ วัด /โบสถ์/ มัสยิด น้อยที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 11.11)

ความช่วยเหลือที่เครือข่าย / องค์กรได้ช่วยบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่ ช่วยบริจาคหนังสือมากที่สุด (ร้อยละ 50.00) รองลงมาช่วยประชาสัมพันธ์ (ร้อยละ 25.00) และไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเครือข่าย / องค์กรใด ๆ น้อยที่สุด (ร้อยละ 12.50)

3.3 ปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ผลการสำรวจข้อมูลปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน แสดงดังตารางที่ 4.45 – 4.49 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.45 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ปัญหาการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อหลักการการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	2.40	1.01	น้อย
2. ขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผน	2.80	0.86	ปานกลาง
3. ขาดงบประมาณสนับสนุน	2.93	0.80	ปานกลาง
4. ไม่มีคณะทำงานในการดำเนินงาน	3.13	0.92	ปานกลาง
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.82	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.45 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารจัดการในประเด็นย่อย พบว่า เป็นปัญหาไม่มีคณะทำงานในการดำเนินงาน มากที่สุด ($\bar{X} = 3.13$) รองลงมาคือ ขาดงบประมาณในการสนับสนุน ($\bar{X} = 2.93$) และไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อหลักการการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.40$)

ตารางที่ 4.46 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ประเภทหนังสือไม่หลากหลาย	3.00	0.95	ปานกลาง
2. สื่อไม่หลากหลาย	2.93	1.03	ปานกลาง
3. ไม่ทราบจะจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างไร	2.27	0.80	น้อย
4. วัสดุ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ	2.00	1.13	น้อย
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.55	0.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.46 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.55$) เมื่อพิจารณาปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาหนังสือไม่หลากหลาย มากที่สุด ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมา คือ สื่อไม่หลากหลาย ($\bar{X} = 2.93$) และ วัสดุ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.00$)

ตารางที่ 4.47 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ไม่ได้รับการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	2.60	1.12	ปานกลาง
2. ไม่ได้รับผลการนิเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน	2.33	0.98	น้อย
3. ไม่มีความรู้เรื่องวิธีการติดตามประเมินผล	2.67	1.29	ปานกลาง
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.53	1.13	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.47 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) เมื่อพิจารณาปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนไม่มีความรู้เรื่องวิธีการติดตามประเมินผล มากที่สุด ($\bar{X} = 2.67$) รองลงมาคือ ไม่ได้รับการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 2.60$) และไม่ได้รับผลการนิเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.33$)

ตารางที่ 4.48 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาที่ตั้งและบริการเพื่อส่งเสริมนิสัย
รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ปัญหาที่ตั้งและบริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. บริเวณคับแคบ	2.53	0.83	ปานกลาง
2. ไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ	1.93	0.88	น้อย
3. ขาดห้องน้ำ	2.20	1.15	น้อย
4. โต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ	2.73	0.80	ปานกลาง
5. ไม่มีที่จอดรถ	2.07	0.88	น้อย
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.29	0.91	น้อย

จากตารางที่ 4.48 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$) เมื่อพิจารณาปัญหาที่ตั้งและบริการในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ มากที่สุด ($\bar{X} = 2.73$) รองลงมาคือ บริเวณคับแคบ ($\bar{X} = 2.53$) และไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.93$)

ตารางที่ 4.49 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย
เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของ
บ้านหนังสือชุมชน

ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ประชาชนยังไม่ได้เข้ามาช่วยบ้านหนังสือชุมชน	2.60	0.51	ปานกลาง
2. กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนยังไม่ได้เข้ามาช่วยบ้านหนังสือ ชุมชน	2.80	0.56	ปานกลาง
3. ขาดหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะมาสนับสนุน	2.93	0.59	ปานกลาง
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.78	0.55	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.49 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาการ
ขาดหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะมาสนับสนุน มากที่สุด ($\bar{X} = 2.93$) รองลงมา คือ กรรมการชุมชนยังไม่ได้เข้ามา

ช่วยบ้านหนังสือชุมชน ($\bar{X} = 2.80$) และประชาชนยังไม่ได้เข้ามาช่วยบ้านหนังสือชุมชน น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.60$)

3.4 ปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน.

ผลการสำรวจข้อมูลปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ แสดงดังตารางที่ 4.50 ถึง ตารางที่ 4.64 ต่อไปนี้

3.4.1 ปัญหาการบริหารจัดการ

ตารางที่ 4.50 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

ปัญหาการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ไม่มีการจัดทำแผนงานประจำปี	2.50	1.39	น้อย
2. ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน	2.33	0.82	น้อย
3. ไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อแนวทางการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	2.17	1.67	น้อย
4. ขาดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยตรง	3.00	1.67	ปานกลาง
5. ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	3.17	1.47	ปานกลาง
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.63	1.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.50 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารจัดการในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาที่ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด ($\bar{X} = 3.17$) รองลงมา คือ ขาดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยตรง ($\bar{X} = 3.00$) และ ไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อแนวทางการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.17$)

ตารางที่ 4.51 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

ปัญหาการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ไม่มีการจัดทำแผนงานประจำปี	1.83	0.94	น้อย
2. ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน	1.92	0.90	น้อย
3. ไม่มีความรู้ ความเข้าใจต่อแนวทางการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	1.83	0.84	น้อย
4. ขาดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยตรง	2.00	1.13	น้อย
5. ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	1.75	1.36	น้อย
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	1.87	1.03	น้อย

จากตารางที่ 4.51 พบว่า ครู กศน. ตำบล ระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.87$) เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารจัดการในประเด็นย่อยพบว่า ปัญหาขาดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยตรง มากที่สุด ($\bar{X} = 2.00$) รองลงมา คือ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน ($\bar{X} = 1.92$) และไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.75$)

ตารางที่ 4.52 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

ปัญหาการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ไม่มีการจัดทำแผนงานประจำปี	2.33	1.21	น้อย
2. ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน	2.33	1.03	น้อย
3. ไม่มีความรู้ ความเข้าใจต่อแนวทางการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	2.33	1.03	น้อย

ตารางที่ 4.52 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
4. ขาดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยตรง	2.50	1.05	น้อย
5. ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.33	0.82	มาก
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.76	1.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.52 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารจัดการในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาคือ ขาดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยตรง ($\bar{X} = 2.50$) และ ไม่มีการจัดทำแผนงานประจำปี ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน และ ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ต่อแนวทางการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน น้อยที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 2.330$)

3.4.2 ปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อ

ตารางที่ 4.53 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

ปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ขาดการสำรวจความต้องการของประชาชน	2.50	1.23	น้อย
2. กิจกรรมที่จัดเป็นภาพรวมไม่แยกกลุ่มเป้าหมาย	2.00	0.89	น้อย
3. กิจกรรมที่จัดไม่ดึงดูดความสนใจ	2.83	1.33	ปานกลาง
4. กิจกรรมไม่มีความหลากหลาย	2.83	1.60	ปานกลาง
5. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้การจัดกิจกรรม	2.67	1.21	ปานกลาง
6. ขาดการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	2.83	1.84	ปานกลาง
7. กิจกรรมไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน	2.33	1.03	ปานกลาง

ตารางที่ 4.53 (ต่อ)

ปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
8. ขาดความเข้าใจวิธีการและแนวทางการจัดกิจกรรม ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	2.83	1.33	ปานกลาง
9. หนังสือในบ้านหนังสือชุมชนมีน้อย	2.67	1.51	น้อยที่สุด
10. ขาดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้ บริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	2.83	1.33	ปานกลาง
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.68	1.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.53 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) เมื่อพิจารณาปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหากิจกรรมที่จัดไม่ถึงจุดความสนใจ กิจกรรมไม่มีความหลากหลาย ขาดการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และขาดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มากที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 2.83$) รองลงมา คือ ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้การจัดกิจกรรม กับ หนังสือในบ้านหนังสือชุมชนมีน้อย เท่ากัน ($\bar{X} = 2.00$) และกิจกรรมที่จัดเป็นภาพรวมไม่แยกกลุ่มเป้าหมาย น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.00$)

ตารางที่ 4.54 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

ปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ขาดการสำรวจความต้องการของประชาชน	1.83	1.40	น้อย
2. กิจกรรมที่จัดเป็นภาพรวมไม่แยกกลุ่มเป้าหมาย	1.83	1.12	น้อย
3. กิจกรรมที่จัดไม่ถึงจุดความสนใจ	1.50	0.80	น้อยที่สุด
4. กิจกรรมไม่มีความหลากหลาย	1.75	0.62	น้อย
5. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้การจัดกิจกรรม	1.75	1.22	น้อย
6. ขาดการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	1.67	1.16	น้อย
7. กิจกรรมไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน	1.42	0.67	น้อยที่สุด
8. ขาดความเข้าใจวิธีการและแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริม นิสัยรักการอ่าน	1.42	0.67	น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.54 (ต่อ)

ปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
9. หนังสือในบ้านหนังสือชุมชนมีน้อย	1.42	0.67	น้อยที่สุด
10. ขาดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	1.17	0.39	น้อยที่สุด
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	1.58	0.87	น้อย

จากตารางที่ 4.54 พบว่า ครู กศน. ตำบล ระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.58$) เมื่อพิจารณาปัญหาการจัดกิจกรรมสื่อในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาขาดการสำรวจความต้องการของประชาชน และกิจกรรมที่จัดเป็นภาพรวมไม่แยกกลุ่มเป้าหมาย มากที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 1.83$) รองลงมา คือ กิจกรรมไม่หลากหลาย และขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้การจัดกิจกรรม เท่ากัน ($\bar{X} = 1.75$) และปัญหาขาดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.42$)

ตารางที่ 4.55 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

ปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ขาดการสำรวจความต้องการของประชาชน	3.00	1.55	ปานกลาง
2. กิจกรรมที่จัดเป็นภาพรวมไม่แยกกลุ่มเป้าหมาย	1.83	1.33	น้อย
3. กิจกรรมที่จัดไม่ถึงจุดความสนใจ	3.00	0.89	ปานกลาง
4. กิจกรรมไม่มีความหลากหลาย	2.50	1.38	น้อย
5. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้การจัดกิจกรรม	2.67	1.86	ปานกลาง
6. ขาดการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	3.00	1.67	ปานกลาง
7. กิจกรรมไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน	2.67	1.37	ปานกลาง
8. ขาดความเข้าใจวิธีการและแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	2.17	1.33	น้อย

ตารางที่ 4.55 (ต่อ)

ปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
9. หนังสือในบ้านหนังสือชุมชนมีน้อย	2.83	0.41	ปานกลาง
10. ขาดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	2.83	1.33	ปานกลาง
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.65	1.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.55 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) เมื่อพิจารณาปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาขาดการสำรวจความต้องการของประชาชน กิจกรรมที่จัดไม่ถึงจุดความสนใจ และขาดการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องมากที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมา คือ หนังสือในบ้านหนังสือชุมชนมีน้อย และขาดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เท่ากัน ($\bar{X} = 2.86$) และปัญหากิจกรรมที่จัดเป็นภาพรวมไม่แยกกลุ่มเป้าหมาย น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.83$)

3.4.3 ปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

ตารางที่ 4.56 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

ปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ไม่มีการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน	2.33	1.21	น้อย
2. ไม่มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	2.50	1.38	น้อย
3. ไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน	2.67	1.37	ปานกลาง
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.50	1.32	น้อย

จากตารางที่ 4.56 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$) เมื่อพิจารณาปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลในประเด็นย่อย พบว่า ไม่มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มากที่สุด ($\bar{X} = 2.67$) รองลงมา คือ ปัญหาไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน ($\bar{X} = 2.50$) และไม่มีการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.33$)

ตารางที่ 4.57 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

ปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ไม่มีการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน	1.68	0.65	น้อยที่สุด
2. ไม่มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	1.58	0.90	น้อย
3. ไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน	1.43	0.90	น้อยที่สุด
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	1.56	0.82	น้อย

จากตารางที่ 4.57 พบว่า กศน. ครู ตำบล ระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.56$) เมื่อพิจารณาปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาไม่มีการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด ($\bar{X} = 1.68$) รองลงมา คือ ไม่มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 1.58$) และปัญหาไม่ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.43$)

ตารางที่ 4.58 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

ปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ไม่มีการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน	3.33	0.52	ปานกลาง
2. ไม่มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	3.00	1.27	ปานกลาง
3. ไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน	3.00	1.27	ปานกลาง
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	3.11	1.02	ปานกลาง

ตารางที่ 4.58 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาไม่มีการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมา คือปัญหาไม่มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และ ไม่ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน เท่ากัน ($\bar{X} = 3.00$)

3.4.4 ปัญหาที่ตั้งและบริการ

ตารางที่ 4.59 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาที่ตั้งและบริการเพื่อส่งเสริมนิสัย
รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

ปัญหาที่ตั้งและบริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. บริเวณคับแคบ	2.17	1.17	น้อย
2. ไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ	2.00	1.10	น้อย
3. ขาดห้องน้ำ	2.00	1.10	น้อย
4. โต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ	2.00	1.55	น้อย
5. แสงสว่างไม่เพียงพอ	2.00	1.27	น้อย
6. ไม่มีที่จอดรถ	1.83	1.17	น้อย
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.00	1.22	น้อย

จากตารางที่ 4.59 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$) เมื่อพิจารณาปัญหาที่ตั้งและบริการในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาบริเวณคับแคบ มากที่สุด ($\bar{X} = 2.17$) รองลงมา คือ ปัญหาไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ ขาดห้องน้ำ โต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ แสงสว่างไม่เพียงพอ เท่ากัน ($\bar{X} = 2.00$) และปัญหาไม่มีที่จอดรถ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.83$)

ตารางที่ 4.60 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาที่ตั้งและบริการเพื่อส่งเสริมนิสัย
รักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

ปัญหาด้านที่ตั้งและบริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. บริเวณคับแคบ	1.08	0.30	น้อยที่สุด
2. ไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ	1.58	0.50	น้อยที่สุด
3. ขาดห้องน้ำ	1.33	0.49	น้อยที่สุด
4. โต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ	1.42	0.52	น้อยที่สุด
5. แสงสว่างไม่เพียงพอ	1.33	0.49	น้อยที่สุด
6. ไม่มีที่จอดรถ	1.58	0.52	น้อย
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	1.39	0.47	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 4.60 พบว่า ครู กศน. ตำบลระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.39$) เมื่อพิจารณาปัญหาที่ตั้งและบริการในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาที่ไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ และไม่มีที่จอดรถ มากที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 1.58$) รองลงมา คือ ปัญหาโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 1.42$) และปัญหาบริเวณค้ำแคบน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.08$)

ตารางที่ 4.61 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาที่ตั้งและบริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

ปัญหาที่ตั้งและบริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. บริเวณค้ำแคบ	2.33	0.82	น้อย
2. ไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ	2.50	0.55	น้อย
3. ขาดห้องน้ำ	2.17	1.60	น้อย
4. โต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ	2.33	1.75	น้อย
5. แสงสว่างไม่เพียงพอ	1.83	1.17	น้อย
6. ไม่มีที่จอดรถ	1.83	0.75	น้อย
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.17	1.11	น้อย

จากตารางที่ 4.61 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนระบุว่า ปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$) เมื่อพิจารณาปัญหาที่ตั้งและบริการในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาที่ไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ มากที่สุด ($\bar{X} = 2.50$) รองลงมา คือ ปัญหาบริเวณค้ำแคบ และโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ เท่ากัน ($\bar{X} = 1.83$) และปัญหาแสงสว่างไม่เพียงพอ ไม่มีที่จอดรถ น้อยที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 1.83$)

3.4.5 ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

ตารางที่ 4.62 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย	2.67	1.37	ปานกลาง
2. มีความร่วมมือจากเครือข่ายภาครัฐเท่านั้น	1.83	0.75	น้อย
3. ไม่ได้เชิญชวนให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วม	2.17	1.47	น้อย
4. ไม่ได้เชิญชวนให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม	1.83	1.17	น้อย
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.13	1.17	น้อย

จากตารางที่ 4.62 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอระบุว่า ปัญหาภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$) เมื่อพิจารณาปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย มากที่สุด ($\bar{X} = 2.67$) รองลงมา คือปัญหาไม่ได้เชิญชวนให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.17$) และปัญหาไม่ได้เชิญชวนให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม กับมีความร่วมมือจากเครือข่ายภาครัฐเท่านั้น น้อยที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 1.83$)

ตารางที่ 4.63 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย	1.42	0.67	น้อยที่สุด
2. มีความร่วมมือจากเครือข่ายภาครัฐเท่านั้น	1.17	0.39	น้อยที่สุด
3. ไม่ได้เชิญชวนให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วม	1.67	0.65	น้อย
4. ไม่ได้เชิญชวนให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม	1.58	0.90	น้อย
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	1.46	0.65	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 4.63 พบว่า ครู กศน. ตำบล ระบุว่า ปัญหาภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.46$) เมื่อพิจารณาปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาไม่ได้เชิญชวนให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วม มากที่สุด ($\bar{X} = 1.67$) รองลงมา คือปัญหาไม่ได้เชิญชวน

ให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 1.58$) และปัญหามีความร่วมมือจากเครือข่ายภาครัฐเท่านั้น น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.17$)

ตารางที่ 4.64 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย	2.83	0.75	ปานกลาง
2. มีความร่วมมือจากเครือข่ายภาครัฐเท่านั้น	2.17	0.98	น้อย
3. ไม่ได้เชิญชวนให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วม	2.50	1.23	น้อย
4. ไม่ได้เชิญชวนให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม	2.67	1.66	ปานกลาง
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.54	1.08	น้อย

จากตารางที่ 4.64 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนระบุว่า ปัญหาภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.54$) เมื่อพิจารณาปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายในประเด็นย่อย พบว่า ปัญหาขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย มากที่สุด ($\bar{X} = 2.83$) รองลงมา คือ ปัญหาไม่ได้เชิญชวนให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.67$) และปัญหามีความร่วมมือจากเครือข่ายภาครัฐเท่านั้น น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.17$)

3.5 ความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

จากการสำรวจข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการแนวทางการพัฒนารูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน แสดงดังตารางที่ 4.65 ถึง ตารางที่ 4.69 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.65 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการการบริหารจัดการของ
บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จาก
ความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ความต้องการการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ต้องการความรู้ความเข้าใจหลักการการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	3.73	1.22	มาก
2. ต้องการความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	3.87	0.99	มาก
3. ต้องการงบประมาณสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน	3.73	0.96	มาก
4. ต้องการคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน	3.20	0.86	มาก
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	3.63	1.00	มาก

จากตารางที่ 4.65 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ระบุว่า มีความต้องการการบริหารจัดการโดยเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาความต้องการการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนในประเด็นย่อย พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนต้องการความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมาคือ ต้องการความรู้ความเข้าใจหลักการการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน กับ ต้องการงบประมาณสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน เท่ากัน ($\bar{X} = 3.73$) และต้องการคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชนน้อยที่สุด น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.20$)

ตารางที่ 4.66 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการการจัดกิจกรรมและสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ความต้องการการจัดกิจกรรมและสื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ต้องการได้รับการสนับสนุนสื่อที่หลากหลาย	4.00	1.14	มาก
2. ต้องการได้รับการสนับสนุนหนังสือที่หลากหลาย	4.00	1.13	มาก
3. ต้องการความรู้เกี่ยวกับวิธีจัดกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	3.53	0.83	มาก
4. ต้องการการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก	3.67	0.90	มาก
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	3.80	1.00	มาก

จากตารางที่ 4.66 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ระบุว่า ความต้องการเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาความต้องการการจัดกิจกรรมและสื่อในประเด็นย่อย พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนต้องการได้รับการสนับสนุนสื่อที่หลากหลาย และ ต้องการได้รับการสนับสนุนหนังสือที่หลากหลาย มากที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาต้องการการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.67$) และต้องการความรู้เกี่ยวกับวิถีจัดกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.53$)

ตารางที่ 4.67 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัด เชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ความต้องการการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ต้องการรับการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	2.87	0.92	ปานกลาง
2. ต้องการรับผลการนิเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน	2.93	1.03	ปานกลาง
3. ต้องการความรู้เกี่ยวกับวิธีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	2.93	1.03	ปานกลาง
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.91	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.67 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนมีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) เมื่อพิจารณาความต้องการการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลในประเด็นย่อย พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนต้องการรับผลการนิเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน และต้องการความรู้เกี่ยวกับวิธีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล มากที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 2.93$) รองลงมาต้องการรับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ($\bar{X} = 2.87$)

ตารางที่ 4.68 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการของที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ความต้องการที่ตั้งและบริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ต้องการพื้นที่ที่กว้างขวาง	2.93	0.96	ปานกลาง
2. ต้องการมีมุมพักผ่อนหย่อนใจ	3.00	1.00	ปานกลาง
3. ต้องการมีห้องน้ำ	2.67	1.29	ปานกลาง
4. ต้องการมีโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือเพียงพอ	2.87	0.20	ปานกลาง
5. ต้องการมีที่จอดรถ	2.53	1.13	ปานกลาง
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	2.80	1.06	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.68 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนมีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) เมื่อพิจารณาความต้องการที่ตั้งและบริการในประเด็นย่อย พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนต้องการมีมุมพักผ่อนหย่อนใจมากที่สุด ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมาต้องการพื้นที่ที่กว้างขวาง ($\bar{X} = 2.93$) และต้องการมีที่จอดรถ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.53$)

ตารางที่ 4.69 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการของการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ต้องการให้ประชาชนช่วยวางแผนการจัดกิจกรรมบ้านหนังสือชุมชน	3.73	1.22	มาก
2. ต้องการให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนเข้ามาช่วยเช่นเป็นคณะกรรมการวางแผนกิจกรรม สนับสนุนสื่อ ฯลฯ	3.87	0.99	มาก
3. ต้องการให้หน่วยงานต่าง ๆ มาสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนในด้านต่าง ๆ	3.73	0.96	มาก
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	3.20	0.86	มาก

จากตารางที่ 4.69 พบว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนมีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณาความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายในประเด็นย่อย พบว่า ต้องการให้กรรมการชุมชนเข้ามาช่วยเช่นเป็นคณะกรรมการวางแผนกิจกรรม สนับสนุนสื่อ ฯลฯ มากที่สุด ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมาต้องการให้ประชาชนช่วยวางแผนการจัดกิจกรรมบ้านหนังสือชุมชน กับ ต้องการให้หน่วยงานต่าง ๆ มาสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนในด้านต่าง ๆ เท่ากัน ($\bar{X} = 3.73$)

3.6 แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน.

จากการสำรวจข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน. แสดงดังตารางที่ 4.70 ถึง ตารางที่ 4.84 ต่อไปนี้

3.6.1 แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการบริหารจัดการ

ตารางที่ 4.70 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

ความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ควรมีแผนการจัดทำแผนงานประจำปีในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.33	0.82	0.82
2. ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.50	0.84	มากที่สุด
3. ควรกำหนดผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนเป็นประจำ	4.17	1.17	มาก
4. ควรมีผู้ช่วยในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	4.33	1.21	มาก
5. ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.50	0.84	มากที่สุด
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.34	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.70 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ มีความต้องการแนวทางการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย พบว่า บ้านหนังสือชุมชนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน

มากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ควรมีแผนการจัดทำแผนงานประจำปีในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน กับ ควรมีผู้ช่วยในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เท่ากัน ($\bar{X} = 4.33$) และควรถูกกำหนดผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนเป็นประจำ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.17$)

ตารางที่ 4.71 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ควรมีแผนการจัดทำแผนงานประจำปีในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.50	0.91	มากที่สุด
2. ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.58	0.67	มากที่สุด
3. ควรถูกกำหนดผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนเป็นประจำ	4.50	0.527	มากที่สุด
4. ควรมีผู้ช่วยในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	4.83	0.39	มากที่สุด
5. ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.58	0.52	มากที่สุด
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.60	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.71 พบว่า ครู กศน. ตำบล มีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณาแนวทางการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนในประเด็นย่อย พบว่า บ้านหนังสือชุมชนควรมีผู้ช่วยในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) รองลงมาคือ ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน กับ ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน เท่ากัน ($\bar{X} = 4.58$) และควรมีแผนการจัดทำแผนงานประจำปีในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน กับ ควรกำหนดผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนเป็นประจำ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

ตารางที่ 4.72 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ควรมีแผนการจัดทำแผนงานประจำปีในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.33	0.52	มากที่สุด
2. ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.33	0.52	มากที่สุด
3. ควรกำหนดผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนเป็นประจำ	4.00	0.892	มาก
4. ควรมีผู้ช่วยสนการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	3.67	0.82	มาก
5. ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.67	0.52	มากที่สุด
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.20	0.652	มาก

จากตารางที่ 4.72 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาความต้องการแนวทางการบริหารจัดการของบ้านหนังสือชุมชนในประเด็นย่อย พบว่า บ้านหนังสือชุมชนควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา คือ ควรมีแผนการจัดทำแผนงานประจำปีในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน กับ ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน เท่ากัน ($\bar{X} = 4.33$) และควรกำหนดผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนเป็นประจำ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.00$)

3.6.2 แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมและสื่อ

ตารางที่ 4.73 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมและสื่อเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมและสื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ควรมีการสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายก่อนจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	4.17	0.75	มาก
2. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชนที่จัดควรแยกให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย	4.17	1.17	มาก
3. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ดึงดูดความสนใจเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.33	0.82	มากที่สุด
4. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความหลากหลาย	4.33	0.82	มากที่สุด
5. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.67	0.52	มากที่สุด
6. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง	4.50	0.55	มากที่สุด
7. กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่จัดควรสอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน	4.50	0.55	มากที่สุด
8. ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีหนังสือหลายประเภท	4.50	0.55	มากที่สุด
9. ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีสื่อหลายประเภท	4.17	0.75	มาก
10. ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีคอมพิวเตอร์	3.50	1.38	มาก
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.28	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.73 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ มีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมและสื่อในประเด็นย่อย พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมาคือ ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่จัดควรสอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน และ ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีหนังสือหลายประเภท เท่ากัน ($\bar{X} = 4.50$) และที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีคอมพิวเตอร์น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.50$)

ตารางที่ 4.74 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมและสื่อเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมและสื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ควรมีการสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายก่อนจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	4.58	0.67	มากที่สุด
2. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชนที่จัดควรแยกให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย	4.42	0.67	มากที่สุด
3. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ดึงดูดความสนใจเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.50	0.91	มากที่สุด
4. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความหลากหลาย	4.75	0.45	มากที่สุด
5. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.67	0.49	มากที่สุด
6. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง	4.58	0.67	มากที่สุด
7. กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่จัดควรสอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน	4.58	0.52	มากที่สุด
8. ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีหนังสือหลายประเภท	4.67	0.49	มากที่สุด
9. ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีสื่อหลายประเภท	4.58	0.90	มากที่สุด
10. ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีคอมพิวเตอร์	3.92	1.31	มาก
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.53	0.71	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.74 พบว่า ครู กศน. ตำบล มีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมและสื่อในประเด็นย่อยพบว่า ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความหลากหลาย มากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมาคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชนกับที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีหนังสือหลายประเภท เท่ากัน ($\bar{X} = 4.67$) และที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีคอมพิวเตอร์มี น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.92$)

ตารางที่ 4.75 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมและสื่อของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมและสื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ควรมีการสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายก่อน	4.00	0.63	มาก
2. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชนที่จัดควรแยกให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย	3.67	1.51	มาก
3. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ดึงดูดความสนใจเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.33	0.52	มากที่สุด
4. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความหลากหลาย	4.50	0.55	มากที่สุด
5. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน	4.17	0.41	มาก
6. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง	4.17	0.75	มาก
7. กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่จัดควรสอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน	4.67	0.52	มากที่สุด
8. ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีหนังสือหลายประเภท	4.67	0.52	มากที่สุด
9. ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีสื่อหลายประเภท	4.17	1.17	มาก
10. ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีคอมพิวเตอร์	3.33	1.03	มาก
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.17	0.76	มาก

ตาราง 4.75 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน มีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมและสื่อในประเด็นย่อย พบว่า กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่จัดควรสอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนกับที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีหนังสือหลายประเภท มากที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 4.677$) รองลงมาคือ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความหลากหลาย ($\bar{X} = 4.50$) และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ดึงดูดความสนใจเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน กับที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีคอมพิวเตอร์ น้อยที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 3.33$)

3.6.3 แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

ตารางที่ 4.76 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. กศน. อำเภอ ควรมีการประสานงานกับบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ	4.33	0.82	มากที่สุด
2. กศน. อำเภอ ควรมีแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน	4.17	0.98	มาก
3. กศน. ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านแก่ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน	4.33	0.82	มากที่สุด
4. กศน. อำเภอ ควรมีการติดตามบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ ๆ	4.17	0.98	มาก
5. กศน. อำเภอ ควรให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน	4.33	0.82	มากที่สุด
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.27	0.88	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.76 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ มีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลในประเด็นย่อย พบว่า กศน. อำเภอ ควรมีการประสานงานกับบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ ๆ กศน. อำเภอ ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านแก่ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน และกศน. อำเภอ ควรให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาคือ กศน. อำเภอ ควรมีแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน กับ กศน. อำเภอ ควรมีการติดตามบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ ๆ เท่ากัน ($\bar{X} = 4.17$)

ตารางที่ 4.77 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ
1. กศน. อำเภอ ควรมีการประสานงานกับบ้านหนังสือชุมชนเป็น ระยะ	4.58	0.79	มากที่สุด
2. กศน. อำเภอ ควรมีแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน	4.50	1.00	มากที่สุด
3. กศน. ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริม การอ่านแก่ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน	4.50	0.80	มากที่สุด
4. กศน. อำเภอ ควรมีการติดตามบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ ๆ	4.33	0.99	มากที่สุด
5. กศน. อำเภอ ควรให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน	4.58	0.67	มากที่สุด
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.50	0.85	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.77 พบว่า ครู กศน. ตำบล มีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาความต้องการแนวทางพัฒนา บ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลในประเด็นย่อย พบว่า กศน. อำเภอ ควรมีการประสานงานกับบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะกับ กศน. อำเภอ ควรให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือ กศน. อำเภอ ควรมีแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน กับ กศน. ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านแก่ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน เท่ากัน ($\bar{X} = 4.50$) และกศน. อำเภอ ควรมีการติดตามบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ ๆ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.33$)

ตารางที่ 4.78 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุด

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. กศน. อำเภอ ควรมีการประสานงานกับบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ	4.17	0.983	มาก
2. กศน. อำเภอ ควรมีแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน	4.33	0.82	มากที่สุด
3. กศน. ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านแก่ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน	4.17	0.988	มาก
4. กศน. อำเภอ ควรมีการติดตามบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ ๆ	3.50	1.38	มาก
5. กศน. อำเภอ ควรให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน	4.50	0.55	มากที่สุด
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.13	4.71	มาก

จากตารางที่ 4.78 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมีความต้องการแนวเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาความต้องการทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลในประเด็นย่อย พบว่า กศน. อำเภอ ควรให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ กศน. อำเภอ ควรมีแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน ($\bar{X} = 4.33$) และ กศน. อำเภอ ควรมีการติดตามบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ ๆ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.50$)

3.6.4 แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการ

ตารางที่ 4.79 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. บ้านหนังสือชุมชนควรมีพื้นที่บริเวณที่กว้างขวาง	4.00	0.63	มาก
2. บ้านหนังสือชุมชนควรมีมุมพักผ่อนหย่อนใจ	3.83	1.17	มาก
3. บ้านหนังสือชุมชนควรมีห้องน้ำที่เพียงพอ	4.00	1.27	มาก
4. บ้านหนังสือชุมชนควรมีที่จอดรถที่เพียงพอ	3.67	1.21	มาก
5. บ้านหนังสือชุมชนควรมีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอสำหรับนั่งอ่านหนังสือ	4.67	0.82	มากที่สุด
6. บ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ในบริเวณที่เดินทางไปมาได้สะดวก	4.33	0.8	มาก
7. บ้านหนังสือชุมชนควรสามารถเปิดบริการได้ทุกวัน	4.33	1.21	มาก
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	3.83	1.02	มาก

จากตารางที่ 4.79 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ มีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาคำความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการในประเด็นย่อย พบว่า บ้านหนังสือชุมชนควรมีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอสำหรับนั่งมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมาคือ บ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ในบริเวณที่เดินทางไปมาได้สะดวก กับ บ้านหนังสือชุมชนควรสามารถเปิดบริการได้ทุกวันใน เท่ากัน ($\bar{X} = 4.33$) และบ้านหนังสือชุมชนควรมีที่จอดรถที่เพียงพอ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.67$)

ตารางที่ 4.80 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. บ้านหนังสือชุมชนควรมีพื้นที่บริเวณที่กว้างขวาง	4.58	1.00	มากที่สุด
2. บ้านหนังสือชุมชนควรมีมุมพักผ่อนหย่อนใจ	4.50	1.00	มากที่สุด
3. บ้านหนังสือชุมชนควรมีห้องน้ำที่เพียงพอ	4.83	0.39	มากที่สุด
4. บ้านหนังสือชุมชนควรมีที่จอดรถที่เพียงพอ	4.44	0.67	มากที่สุด
5. บ้านหนังสือชุมชนควรมีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอสำหรับนั่งอ่านหนังสือ	4.75	0.45	มากที่สุด
6. บ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ในบริเวณที่เดินทางไปมาได้สะดวก	4.83	0.58	มากที่สุด
7. บ้านหนังสือชุมชนควรสามารถเปิดบริการได้ทุกวัน	4.58	0.67	มากที่สุด
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.65	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.80 พบว่า ครู กศน. ตำบล มีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) เมื่อพิจารณาความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการในประเด็นย่อย พบว่า บ้านหนังสือชุมชนควรมีห้องน้ำที่เพียงพอ กับ บ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ในบริเวณที่เดินทางไปมาได้สะดวก มากที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 4.83$) รองลงมาคือ บ้านหนังสือชุมชนควรมีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอสำหรับนั่ง ($\bar{X} = 4.75$) และบ้านหนังสือชุมชนควรมีที่จอดรถที่เพียงพอ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.44$)

ตารางที่ 4.81 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของ ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. บ้านหนังสือชุมชนควรมีพื้นที่บริเวณที่กว้างขวาง	3.83	0.98	มาก
2. บ้านหนังสือชุมชนควรมีมุมพักผ่อนหย่อนใจ	4.17	0.98	มาก
3. บ้านหนังสือชุมชนควรมีห้องน้ำที่เพียงพอ	4.33	0.82	มากที่สุด

ตารางที่ 4.81 (ต่อ)

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
4. บ้านหนังสือชุมชนควรมีที่จอดรถที่เพียงพอ	3.83	0.75	มาก
5. บ้านหนังสือชุมชนควรมีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอสำหรับนั่งอ่านหนังสือ	4.17	0.41	มาก
6. บ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ในบริเวณที่เดินทางไปมาได้สะดวก	4.00	0.89	มาก
7. บ้านหนังสือชุมชนควรสามารถเปิดบริการได้ทุกวัน	3.83	0.98	มาก
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.02	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.81 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการในประเด็นย่อย พบว่า บ้านหนังสือชุมชนควรมีห้องน้ำที่เพียงพอ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา คือ บ้านหนังสือชุมชนควรมีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอสำหรับนั่งอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 4.17$) และบ้านหนังสือชุมชนควรมีพื้นที่บริเวณที่กว้างขวาง บ้านหนังสือชุมชนควรมีที่จอดรถที่เพียงพอ และ บ้านหนังสือชุมชนควรสามารถเปิดบริการได้ทุกวัน น้อยที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 3.83$)

3.6.5 แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

ตารางที่ 4.82 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ

แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนบ้านหนังสือชุมชน	4.33	0.82	มาก
2. ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน	4.67	0.82	มากที่สุด

ตารางที่ 4.82 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วม ของชุมชนและเครือข่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ
3. ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนช่วย จัดกิจกรรม	4.50	0.84	มากที่สุด
4. ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนช่วย ประชาสัมพันธ์กิจกรรม	4.50	0.84	มากที่สุด
5. ควรแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนจากเครือข่ายทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานท้องถิ่น	4.83	0.41	มากที่สุด
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.56	0.741	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.82 พบว่า ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ มีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาความต้องการแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายในประเด็นย่อย พบว่า ควรแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนจากเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานท้องถิ่น มากที่สุด ($\bar{X} = 4.8$) รองลงมา คือ ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน ($\bar{X} = 4.67$) และควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนบ้านหนังสือชุมชน น้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.33$)

ตารางที่ 4.83 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของครู กศน. ตำบล

แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วม ของชุมชนและเครือข่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ
1. ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชน มีส่วนร่วมในการวางแผนบ้านหนังสือชุมชน	4.75	0.45	มากที่สุด
2. ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชน มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน	4.92	0.29	มากที่สุด
3. ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชน ช่วยจัดกิจกรรม	4.83	0.39	มากที่สุด

ตารางที่ 4.83 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วม ของชุมชนและเครือข่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ
4. ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนช่วย ประชาสัมพันธ์กิจกรรม	4.83	0.39	มากที่สุด
5. ควรแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนจากเครือข่ายทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานท้องถิ่น	4.67	0.499	มากที่สุด
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.80	0.409	มากที่สุด

ตารางที่ 4.83 พบว่า ครู กศน. ตำบล มีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) เมื่อพิจารณาความต้องการแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายในประเด็นย่อย พบว่า ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$) รองลงมา คือ ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรม กับ ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรม เท่ากัน ($\bar{X} = 4.83$) และควรแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนจากเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานท้องถิ่นให้ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.67$)

ตารางที่ 4.84 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความต้องการแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วม ของชุมชนและเครือข่าย	\bar{X}	ค่า S.D.	ระดับความ ต้องการ
1. ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชน มีส่วนร่วมในการวางแผนบ้านหนังสือชุมชน	4.67	0.52	มากที่สุด
2. ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชน มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน	4.67	0.52	มากที่สุด
3. ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชน ช่วยจัดกิจกรรม	4.50	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 4.84 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วม ของชุมชนและเครือข่าย	\bar{X}	ค่า S.D.	ระดับความ ต้องการ
4. ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชน ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรม	4.50	0.55	มากที่สุด
5. ควรแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนจากเครือข่ายทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานท้องถิ่น	4.50	0.84	มากที่สุด
สรุปภาพรวมโดยเฉลี่ย	4.57	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.84 พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมีความต้องการเฉลี่ยภาพรวมในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาความต้องการแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายในประเด็นย่อย พบว่า ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนบ้านหนังสือชุมชนกับควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด เท่ากัน ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมาคือ ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนช่วยจัดกิจกรรม ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรม และควรแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนจากเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานท้องถิ่น เท่ากัน ($\bar{X} = 4.50$)

ตอนที่ 4 รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัด เชียงใหม่

4.1 สรุปข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม

ผู้วิจัยได้ประมวลข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มมาสังเคราะห์สร้างรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

4.1.1 ข้อมูลจากประชาชนทั่วไป ความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป สรุปได้ดังนี้

1) สภาพการอ่านของประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการอ่านความสนใจในการอ่านหนังสืออยู่ในระดับปานกลาง ประเภทหนังสือที่มีคนสนใจอ่านมากที่สุดคือ ศาสนา รองลงมาเป็นเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์ กับศิลปกรรมและนันทนาการ ช่วงเวลาที่ประชาชนอ่านหนังสือมากที่สุดคือทุกครั้ง ที่มีเวลาว่าง รองลงมาเป็นช่วงกลางคืน อ่านที่บ้านและอ่านตามลำพัง ส่วนใหญ่อ่านหนังสือที่เป็นเล่ม

กระดาษ ระยะเวลาในการประมาณ 1 ชั่วโมง และระยะเวลาในการอ่านหนังสือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ส่วนใหญ่ไม่ถึง 30 นาที

2) ข้อมูลเบื้องต้นในการใช้บริการบ้านหนังสือชุมชนของประชาชนในจังหวัด เชียงใหม่ สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชนมีร้อยละ 66.90 ส่วนผู้ที่ เคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชนมี ร้อยละ 32.10 ประเภทหนังสือที่ประชาชนเคยไปอ่านที่บ้าน หนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็น หนังสือศาสนา รองลงมาเป็น หนังสือวรรณคดี กับ หนังสือศิลปกรรมและ นันทนาการ สื่อที่ประชาชนเคยใช้ในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่เป็นเล่มกระดาษ และ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวผ่านWiFiอินเทอร์เน็ตของบ้านหนังสือชุมชน ระยะเวลาที่อ่านหนังสือของ ประชาชนที่เคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่อ่านน้อยกว่า 1 ชั่วโมง

3) ปัญหาการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา โดยรวมจะอยู่ในระดับที่น้อย ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ อ่านหนังสือแล้วง่วงนอน อยู่ไกล ห้องสมุด ไม่มีแหล่งให้บริการหนังสือที่ใกล้เคียง ไม่มีเวลาอ่าน และหนังสือราคาแพง และอยากอ่านแต่ไม่มี แรงจูงใจ

4) ความต้องการรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของ ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ต้องการกิจกรรมการจัดสัปดาห์การอ่านมากที่สุด ต้องการหนังสือ ประเภทหนังสือศาสนา รองลงมาเป็นหนังสือ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์ สื่อที่ประชาชนต้องการ นอกจากสื่อที่เป็นเล่มกระดาษมากที่สุด คือ คอมพิวเตอร์ การบริการอำนวยความสะดวกประชาชนต้องการ ห้องน้ำมากที่สุด รองลงมาเป็นพัดลม ประชาชนต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมาช่วยดูแลบ้าน หนังสือ ประชาชนต้องการช่วงเวลาเปิดบริการวันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ทั้งวัน ประชาชนต้องการให้ผู้นำ และคณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมกับการบ้านหนังสือชุมชนในการหาทุนสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน และ ประชาชนต้องมีส่วนร่วมกับการบ้านหนังสือชุมชนในการช่วยบริการในบ้านหนังสือชุมชน

4.1.2 ข้อมูลจากเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือ ชุมชน สรุปได้ดังนี้

1) สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายการ จัดตั้งจากหน่วยงาน กศน.อำเภอ มีคณะกรรมการ มีแผนการทำงาน ผู้สนับสนุนงบประมาณบ้านหนังสือ ชุมชนคือ กศน.อำเภอ เป็นหลัก และเหตุผลที่เจ้าของบ้านอาสาเป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน เนื่องจาก อยากช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

สภาพการจัดกิจกรรมและสื่อที่จัดขึ้นที่บ้านหนังสือชุมชนเป็น กิจกรรมการ ประกวดการอ่าน และการจัดสัปดาห์การอ่าน หนังสือส่วนใหญ่เป็นหนังสือศาสนา รองลงมาเป็น สังคมศาสตร์ และปรัชญา จิตวิทยา สื่อที่ใช้ นอกจากหนังสือเล่มกระดาษในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็น

สมาร์ทโฟน ผู้สนับสนุนหนังสือและสื่อในบ้านหนังสือชุมชนมากที่สุด คือ กศน. อำเภอ ช่วงเวลาเปิดบริการ บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็นวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) ทั้งวัน

สภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ไม่ได้รับการนิเทศ ผู้นิเทศบ้านหนังสือชุมชนนั้นส่วนใหญ่เป็นครู กศน. ตำบล มีผู้บริหาร กศน. และ บรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชนเป็นผู้นิเทศ ผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลที่ได้นำมาปรับปรุงบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ ใช้ปรับปรุงสื่อมากที่สุด รองลงมา ใช้ปรับปรุงการให้บริการ

สภาพที่ตั้งและบริการ บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ตั้งอยู่สถานที่สาธารณะ ประจำหมู่บ้าน รองลงมาตั้งอยู่ที่บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ที่จอดรถของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็นบริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน รองลงมาเป็นพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน ปริมาณที่นั่งอ่านหนังสือ มุมพักผ่อนหย่อนใจ ห้องน้ำบริการ และปริมาณแสงสว่างในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีอย่างเพียงพอ

สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายของบ้านหนังสือชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนช่วยบ้านหนังสือชุมชน นอกจากนั้นได้ช่วยบริจาคหนังสือ ช่วยให้งบประมาณ เป็นวิทยากร และให้วัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนส่วนมากไม่มีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชน ในส่วนที่มีการช่วยเหลือกันส่วนใหญ่ช่วยประชาสัมพันธ์ บริจาคหนังสือ หน่วยงานที่ช่วยสนับสนุน บ้านหนังสือชุมชนนอกจากหน่วยงาน กศน. ส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มี ส่วนของหน่วยงานที่ช่วยบ้างนั้นส่วนใหญ่เป็นสาธารณสุข

2) ปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน ปัญหาส่วนใหญ่คือไม่มีคณะทำงานในการดำเนินงาน รองลงมาคือขาดงบประมาณในการสนับสนุน และขาดความรู้ในการจัดทำแผนการดำเนินงาน

ปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อ คือ ประเภทหนังสือและสื่อไม่หลากหลาย

ปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล คือ ไม่มีความรู้เรื่องวิธีการติดตาม ประเมินผล รองลงมาคือไม่ได้รับการนิเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน

ปัญหาที่ตั้งและบริการ คือ โต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ รองลงมาคือบริเวณคับแคบ

ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย คือ ขาดหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะมาสนับสนุน รองลงมาคือกรรมการชุมชนยังไม่ได้เข้ามาช่วยบ้านหนังสือชุมชน

3) ความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ต้องการความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ต้องการความรู้ความเข้าใจหลักการการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน และต้องการคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน

แนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมและสื่อ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ ต้องการได้รับการสนับสนุนหนังสือและสื่อที่หลากหลาย ต้องการการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก

แนวทางพัฒนาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ต้องการรับผลการนิเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน ต้องการความรู้เกี่ยวกับวิธีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

แนวทางพัฒนาที่ตั้งและบริการ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ต้องการมีมุมพักผ่อนหย่อนใจ ต้องการพื้นที่ที่กว้างขวาง ต้องการมีโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือเพียงพอ ต้องการมีห้องน้ำ และต้องการมีที่จอดรถ

แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย คือ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนต้องการให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนเข้ามาช่วย เช่น เป็นคณะกรรมการวางแผนกิจกรรมและสนับสนุนสื่อ ต้องการให้ประชาชนช่วยวางแผนการจัดกิจกรรมบ้านหนังสือชุมชน และ ต้องการให้หน่วยงานต่าง ๆ มาสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนในด้านต่าง ๆ

4.1.3 ข้อมูลจากบุคลากร กศน. ความคิดเห็นของบุคลากร กศน. สรุปได้ดังนี้

1) สภาพการดำเนินงาน บุคลากรกศน. มีความเห็นว่า บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน และมีแผนการดำเนินงาน มีเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และเจ้าหน้าที่ กศน. เป็นผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ผู้สนับสนุนงบประมาณบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็น กศน. อำเภอ งบประมาณบางส่วนมาจากเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และงบประมาณที่ชาวบ้านบริจาค

สภาพการจัดกิจกรรมและสื่อ บุคลากรกศน. มีความเห็นว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดขึ้นที่บ้านหนังสือชุมชน มีทุกกิจกรรม กิจกรรมที่จัดมากที่สุดคือ การเล่านิทาน การประกวดการอ่าน ประเภทหนังสือส่วนใหญ่เป็นหนังสือศาสนา รองลงมาเป็นหนังสือศิลปกรรมและนันทนาการ หนังสือสังคมศาสตร์ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์ วรรณคดีภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และหนังสือวรรณคดี บ้านหนังสือชุมชนได้รับการสนับสนุนหนังสือเป็นเล่มมากที่สุด รองลงมา เป็นโต๊ะเก้าอี้ และชั้นวางเอกสาร มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชนผ่านการแจ้งในที่ประชุมหมู่บ้านและแผ่นพับใบปลิว

สภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า บ้านหนังสือชุมชนมีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชนโดย กศน. อำเภอ มีผู้นิเทศบ้านหนังสือชุมชนเป็นครูกศน. ตำบล บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ซึ่งอาจเป็น ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ และครูอาสาสมัครพื้นที่ปกติบ้าง ผลการนิเทศส่วนใหญ่นำไปใช้ปรับปรุงสื่อ และปรับปรุงกิจกรรม

สภาพที่ตั้งและบริการ บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า ที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน เป็นพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน และบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ที่จอดรถของบ้านหนังสือชุมชนเป็น บริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และเป็นพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน ปริมาณโต๊ะ เก้าอี้ ห้องน้ำ ที่จอดรถ และแสงสว่างในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีอย่างเพียงพอ เวลาปิด-เปิด เป็นวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) ทั้งวัน

สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า บ้านหนังสือชุมชนมีหน่วยงาน/องค์กรและประชาชนช่วยให้บริการยืมหนังสือ ช่วยดูแลความสะอาด และ แนะนำเรื่องสื่อ ซึ่งหน่วยงาน/องค์กรที่เป็นเครือข่ายบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ อบต. และ สาธารณสุข นอกจากนี้ยังเป็นพัฒนาชุมชน ร้านค้าในชุมชน หน่วยงานเอกชน วัด /โบสถ์/ มัสยิด และบ้านหนังสือชุมชน บางแห่งไม่มีเครือข่าย กับหน่วยงาน / องค์กรใด ๆ ความช่วยเหลือที่เครือข่าย/องค์กรได้ช่วยบ้านหนังสือ ชุมชนชุมชน เป็นการบริจาคหนังสือ วัสดุ - อุปกรณ์ และ บริจาคสื่อ แต่มีบางแห่งไม่มีความช่วยเหลือจาก เครือข่าย หน่วยงาน / องค์กรใด ๆ

2) ปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า ปัญหาที่มากที่สุด คือ ขาดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยตรง และไม่ได้รับการ สนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า ปัญหาที่มากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมที่จัดไม่ดึงดูดความสนใจ กิจกรรมไม่มีความหลากหลาย ขาดการจัด กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และขาดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรัก การอ่าน ขาดการสำรวจความต้องการของประชาชน กิจกรรมที่จัดเป็นภาพรวมไม่แยกกลุ่มเป้าหมาย

ปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า ปัญหาที่มากที่สุดคือ ไม่ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือ และ บางแห่งไม่มีการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน

ปัญหาที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือชุมชน บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด คือบริเวณคับแคบ ไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ และไม่มีที่จอดรถ

ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย ไม่ได้เชิญชวนให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน มีส่วนร่วม

3) แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการบริหารจัดการ บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า บ้านหนังสือชุมชนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือ ชุมชน ควรมีแผนการจัดทำแผนงานประจำปี ควรมีผู้ช่วยในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน และควร ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการจัดกิจกรรมและสื่อ บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยบ้านหนังสือชุมชน ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความหลากหลาย กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่จัดควรสอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง และบ้านหนังสือชุมชนควรมีหนังสือหลายประเภทและคอมพิวเตอร์

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า กศน. อำเภอ ควรมีการประสานงานกับบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ กศน. อำเภอ ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านแก่ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน กศน. อำเภอ ควรให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน กศน. อำเภอ ควรมีแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน และกศน. อำเภอ ควรมีการติดตามบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ ๆ

แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านที่ตั้งและบริการ บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า บ้านหนังสือชุมชนควรมีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอสำหรับนั่ง บ้านหนังสือชุมชนควรมีห้องน้ำที่เพียงพอ และบ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ในบริเวณที่เดินทางไปมาได้สะดวก บ้านหนังสือชุมชนควรสามารถเปิดบริการได้ทุกวัน

แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย บุคลากร กศน. มีความเห็นว่า ควรแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนจากเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน และควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนบ้านหนังสือชุมชน

4.2 ร่างรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัด เชียงใหม่

เมื่อได้พิจารณาผลการวิเคราะห์และสรุปผลจากการสำรวจข้อมูลของประชาชนทั่วไป เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และบุคลากร กศน. ผู้วิจัยได้นำเสนอร่าง รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ กำหนดเป็นรายด้านได้ 5 ด้าน ดังนี้

4.2.1 ด้านการบริหารจัดการ

- 1) ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน
- 2) ควรมีการจัดทำแผนงานในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับบ้านหนังสือชุมชน
- 3) ควรมีรับผิดชอบดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน
- 4) บ้านหนังสือชุมชนควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

5) กศน. อำเภอกว๊านใหญ่ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการดำเนินงานแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

6) กศน. อำเภอกว๊านใหญ่ ควรให้ความรู้ความเข้าใจหลักการในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

7) ควรมีคณะกรรมการของบ้านหนังสือชุมชน

8) ควรมีการจัดตั้งงบประมาณสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน

4.2.2 ด้านการจัดกิจกรรมและสื่อ

1) ควรมีการประชุมสัมพันธภาพให้ประชาชนรับรู้เรื่องแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน

2) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความหลากหลาย

3) กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่บ้านหนังสือชุมชนจัดควรสอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน

4) ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง

5) ควรมีการสนับสนุนสื่อที่หลากหลายแก่บ้านหนังสือชุมชน

6) ควรมีการสนับสนุนหนังสือที่หลากหลายแก่บ้านหนังสือชุมชน

7) ควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกแก่บ้านหนังสือชุมชน

8) กศน. อำเภอกว๊านใหญ่ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

4.2.3 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

1) กศน. อำเภอกว๊านใหญ่ ควรมีการประสานงานกับบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ

2) กศน. อำเภอกว๊านใหญ่ ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

3) กศน. อำเภอกว๊านใหญ่ ควรมีแผนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน

4) กศน. อำเภอกว๊านใหญ่ ควรให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

5) กศน. อำเภอกว๊านใหญ่ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

6) ควรมีการแจ้งผลการนิเทศให้แก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนได้รับทราบเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการดำเนินงาน

7) กศน. อำเภอกว๊านใหญ่ ควรมีการติดตามบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ ๆ

4.2.4 ด้านที่ตั้งและบริการ

- 1) บ้านหนังสือชุมชนควรมีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอสำหรับนั่งอ่านหนังสือ
- 2) บ้านหนังสือชุมชนควรมีห้องน้ำที่เพียงพอ
- 3) บ้านหนังสือชุมชนควรรอยู่ในบริเวณที่เดินทางไปมาได้สะดวกที่สุด
- 4) บ้านหนังสือชุมชนควรมีสามารถเปิดบริการได้ทุกวันโดยเฉพาะวัน ธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) ทั้งวัน
- 5) บ้านหนังสือชุมชนควรมีพื้นที่บริเวณที่กว้างขวาง
- 6) บ้านหนังสือชุมชนควรมีมุมพักผ่อนหย่อนใจ
- 7) บ้านหนังสือชุมชนควรมีที่จอดรถ

4.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

- 1) กศน. อำเภอ ควรแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนจาก เครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) กศน. อำเภอ ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็น คณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน
- 3) กศน. อำเภอ ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการ วางแผนบ้านหนังสือชุมชน
- 4) ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็น คณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน
- 5) ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนช่วยจัดกิจกรรม
- 6) ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนช่วยประชาสัมพันธ์ กิจกรรม

4.3 ผลการประชุม Focus group

หลังจากที่ผู้วิจัยได้จัดทำร่างรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของ ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จึงได้เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คนร่วมประชุม Focus group เพื่อ ปรึกษาหารือร่างรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ผล ดังต่อไปนี้

4.3.1 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 กล่าวว่า งานวิจัยฉบับนี้ เป็นงานวิจัยที่ดีมีประโยชน์อย่าง

ยิ่งในการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยและการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตตามภารกิจของสำนักงาน กศน. งานวิจัยได้สะท้อนให้เห็นถึงผลการปฏิบัติงานของ กศน. ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดในหลายๆด้าน จะเห็นได้ว่า ตัวสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมบ้านหนังสือชุมชน มีดังนี้

1) ด้านงบประมาณ กศน. ไม่มีงบประมาณจัดสรรมาเพื่อใช้สำหรับกิจกรรมบ้านหนังสือโดยเฉพาะ ทำให้เกิดปัญหาเรื่องบุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจมากพอ ปัญหาเรื่องสื่อ หรือหนังสือที่เหมาะสม ทันสมัย ตอบโจทย์ทุกช่วงวัยมีไม่มาก หากมีการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในพื้นที่และต้นสังกัด ของกศน. ก็จะช่วยให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่โซนเหนือยังเป็นภาคเกษตรกรรม ดังนั้น จึงให้ความสำคัญกับอาชีพตนเอง ไม่สนใจเข้าไปอ่านหนังสือในบ้านหนังสือชุมชนทำให้กลายเป็นไม่สนใจหนังสือ ใช้แต่โทรศัพท์ในการอ่าน/ศึกษาข้อมูลข่าวสาร จึงกลายเป็นชุมชนไม่ได้ให้ความสำคัญกับการอ่านมากนัก ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ หากประชาชนรวมไปถึงผู้นำในพื้นที่ตระหนักถึงความสำคัญกับการอ่าน เห็นปัญหาที่จะตามมา จากการที่ประชาชนมีอัตราการอ่านน้อยลงไปเรื่อย ๆ จะทำให้ชุมชนร่วมกันคิด ร่วมมือกันพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนให้มีความสมบูรณ์แบบ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมต่างๆที่ตอบโจทย์ของชุมชนได้ เช่น การให้ความรู้เรื่องอาชีพที่ชุมชนประกอบกิจกรรมอยู่ หรือการให้ความรู้เรื่องสุขภาพ อนามัยของคนในชุมชน ฯลฯ โดยอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ ชี้แนะนำ ก็จะทำให้บ้านหนังสือชุมชนเกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง

3) ด้านสถานที่ เนื่องจากบ้านหนังสือชุมชนในปัจจุบันยังตั้งอยู่ในสถานที่ของส่วนบุคคลไม่ใช่ที่สาธารณะ ดังนั้น จึงทำให้มีโอกาสที่ประชาชนจะมีความเคลือบแคลงสงสัยในการนำสิ่งของ สื่อ งบประมาณ หรือสิ่งต่าง ๆ ไปสนับสนุนในบ้านหนังสือ เนื่องจากโอกาสที่จะกลายเป็นของส่วนบุคคลมีมาก การช่วยเหลือและแก้ปัญหาด้านสื่อ งบประมาณต่าง ๆ จากหน่วยงานหรือเครือข่ายจึงไม่มี

4.3.2 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 กล่าวว่า งานวิจัยนี้

1) เป็นงานวิจัยที่มีแนวคิดน่าสนใจมาก น่าจะนำไปสู่วิธีการแก้ไขปัญหาการอ่านของทั้งเยาวชนและคนไทยทุกช่วงวัยเป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นรูปแบบวิธีการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นในเยาวชนที่ดีด้วย หากได้ใช้วิธีนี้อย่างเป็นทางการแล้วเห็นว่าจะทำให้สถิติการอ่านออกเขียนได้ของคนไทยมีความจริงมากขึ้น

2) ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านที่แท้จริงของคนไทยได้เป็นอย่างดี หากได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาพัฒนาต่อยอด และยกระดับความรู้ของคนในสังคมได้เป็นอย่างดี

3) ควรมีการนำเสนอปัญหา และผลของงานวิจัยที่พบต่อภาครัฐเพื่อสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา

4) ควรสร้างเครือข่ายพัฒนาอย่างจริงจัง สร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

5) ควรมีหนังสือที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย เพศ อาชีพของทุกคนในชุมชน

6) การสร้างความเข้มแข็งจากชุมชนเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึง โดยเฉพาะผู้นำชุมชน คนที่มีกำลังสนับสนุนด้านอื่น ๆ ควรเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ดังนั้นควรได้มีการประสานงานและ ศึกษาแนวคิดของกลุ่มนั้นด้วยเพราะเป็นกำลังขับเคลื่อนสำคัญ

4.3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 กล่าวว่า งานวิจัยนี้

1) จากการวิเคราะห์ผลการวิจัย มีแนวคิดที่ดี มีประโยชน์อย่างยิ่งในบ้านหนังสือ ชุมชน บ้านหนังสือชุมชนที่ตั้งอยู่ที่ร้านกาแฟ ซึ่งประชาชนเข้าไปใช้บริการได้ง่าย มีหนังสือหลากหลาย โดยอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านเป็นผู้มาสับเปลี่ยนหนังสือโดยตรง ซึ่งตรงกับงานวิจัยของท่านในด้านที่ตั้ง และบริการ

2) จากบทสรุปงานวิจัย รูปแบบบ้านหนังสือชุมชน งานวิจัยนี้สามารถเป็น แนวทางที่ดีในการจัดรูปแบบบ้านหนังสือชุมชน

4.3.4 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 4 กล่าวว่า

1) เป็นงานวิจัยที่ดีเพราะเป็นงานวิจัยที่สะท้อนให้เห็นสภาพการอ่านหนังสือของ ประชาชน ปัญหาการอ่านและความต้องการในการส่งเสริมการอ่านบ้านหนังสือชุมชนที่ผ่านมาของ ประชาชน เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแนวทางและรูปแบบที่ชัดเจน

2) ข้าพเจ้าเห็นว่า งานวิจัยฉบับนี้มีประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับจัดกิจกรรม การศึกษาตามอัธยาศัย และการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตตามภารกิจของสำนักงานกศน. งานวิจัยสะท้อน ให้เห็นถึงผลการปฏิบัติงานของกศน. ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ซึ่งมีปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดในหลาย ๆ ด้าน และข้าพเจ้าเห็นว่า การสะท้อนปัญหาเหล่านี้ให้แก่ชุมชนได้ทราบ รับฟัง เพื่อให้มีความสำคัญกับการอ่าน การปลูกฝังให้ชุมชนตระหนักถึงปัญหาที่จะตามมา หากประชาชนยังมีอัตราการอ่านที่น้อยลงไปเรื่อย ๆ รวมทั้งการแสวงหาเครือข่ายหรือแนวร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้หรือบ้านหนังสือชุมชนในแต่ละพื้นที่ให้ มีความสมบูรณ์แบบ เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างจริงจัง การจัดกิจกรรมที่เหมาะสม หรือ เป็นประโยชน์ต่อ ชุมชนในบ้านหนังสือชุมชนก็จะเป็นอีกแนวทางหนึ่ง

4.3.5 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 5 กล่าวว่า

1) การวิจัยเป็นงานวิจัยที่ดี มีประโยชน์ สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามอัธยาศัยให้เกิดเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นได้ โดยต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชน ทุกคน และมีหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่ต้องขับเคลื่อนไปพร้อมกัน เพื่อให้เกิดนิสัยรักการอ่านขึ้นในชุมชน ทุกชุมชน และควรขยายบ้านหนังสือชุมชนให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นในทุกหมู่บ้าน ตำบล ให้เกิดการเรียนรู้ตลอด ชีวิต

4.3.6 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 6 กล่าวว่า

1) เป็นงานวิจัยที่ดีมาก มีประโยชน์ต่อชุมชน เพื่อให้บ้านหนังสือชุมชนได้มีการพัฒนา ได้รับความสนใจต่อประชาชน โดยเฉพาะเรื่องการจัดกิจกรรมในบ้านหนังสือชุมชนที่หลากหลาย และการจัดสถานที่อย่างเหมาะสม

2) จากการพิจารณางานวิจัย เป็นงานวิจัยที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบ บ้านหนังสือชุมชนเป็นอย่างมาก ในเรื่องการบริหารจัดการ และการบริการบ้านหนังสือชุมชน และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

4.3.7 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 7 กล่าวว่า

1) เป็นแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนสำหรับบริการประชาชนในพื้นที่ได้

2) เห็นสมควรอย่างยิ่ง ก้บวิธีการดำเนินการวิจัยที่ทำให้ได้ความชัดเจนในการดำเนินงานและการบริหาร

4.3.8 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 8 กล่าว

1) เป็นงานวิจัยที่ดี มีประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย บ้านหนังสือชุมชนของหน่วยงานกศน. ซึ่งในการขับเคลื่อนงานนั้น มีปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานหลายด้าน เช่น ด้านงบประมาณ ซึ่งทางสำนักงาน กศน. ไม่มีงบประมาณจัดสรรในการจัดกิจกรรมบ้านหนังสือชุมชน

2) บ้านหนังสือชุมชนบางแห่งจะตั้งอยู่ในบ้านของบุคคลซึ่งไม่ใช่ที่สาธารณะ ทำให้ประชาชนไม่กล้าเข้าไปใช้ หรือบางแห่งเป็นที่สาธารณะ เช่น ศาลาเอนกประสงค์หมู่บ้าน วัด ทำให้ประชาชนไม่มีจิตอาสาในการช่วยดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นต้น

4.3.9 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 9 กล่าวว่า

ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นวิจัยที่ดีเพราะทำให้ได้รู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการขาดการดูแลจากภาครัฐและความไม่พร้อมบางอย่างของผู้ที่ทำบ้านหนังสือชุมชน และงานวิจัยนี้ได้นำเสนอแนวคิดที่จะทำให้บ้านหนังสือดีขึ้นได้ในอนาคต จึงขอเสนอแนะว่า

1) ควรมีการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม ตัวอย่างเช่น ควรจะมีหน่วยงานโดยเฉพาะที่เข้ามาจัดการปัญหาการไม่อ่านหนังสือของคนในชุมชน เพราะเป็นสาเหตุหลักของการไม่รู้หนังสือ

2) ควรมีการจูงใจให้คนทำบ้านหนังสือขึ้นเอง ไม่จำเป็นต้องเป็นจิตอาสาที่สมัครใจในการทำบ้านหนังสือเท่านั้น แต่อาจถึงผู้ประกอบการร้านค้าทั่วไปในเชิงธุรกิจด้วย เช่น ร้านกาแฟหรือร้านขายสินค้าตามที่สาธารณะ โดยจูงใจให้ผู้ประกอบการเหล่านั้นเข้าโครงการทำบ้านหนังสือชุมชน ด้วยข้อเสนอเชิงธุรกิจจากภาครัฐ ซึ่งเมื่อโครงการนี้เป็นที่รู้จักแพร่หลายแล้ว อาจจะมีผู้ประกอบการบางราย

ติดต่อใช้พื้นที่โฆษณาสินค้า และอาจจัดเป็นมุมขายหนังสืออื่น ๆ ได้ด้วย ก่อเกิดเป็นรายได้ให้กับผู้ประกอบการที่ลงทะเบียนด้วย

4.3.10 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 10 กล่าวว่า

1) เป็นวิจัยที่ดี ทำให้ทราบถึงลักษณะและความสำคัญของโครงการ ปัญหาและแนวทางการปรับปรุงบ้านหนังสือชุมชนที่มีอยู่ในปัจจุบัน จากแต่ละมุมมองของผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประชาชนทั่วไป ข้าพเจ้าคิดว่าจะดีเป็นอย่างยิ่งถ้ามีการวิจัยต่อยอดเกี่ยวกับเรื่องการเพิ่มจำนวนบ้านหนังสือชุมชนที่ตีสมบูรณ์แบบมากขึ้น ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดสังคมเรียนรู้และเป็นศูนย์รวมให้ประชาชนมาร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันสานสัมพันธ์มากยิ่งขึ้น

2) ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าต้องการส่งเสริมให้ประชาชนอ่านหนังสือให้มากขึ้น ที่เป็นลักษณะเป็นการรวมกลุ่มทำกิจกรรมในชุมชน จำเป็นอย่างมากที่จะต้องเพิ่มจำนวนบ้านหนังสือชุมชนให้ประชาชนได้เข้าถึงง่ายขึ้น แต่ในอีกทางหนึ่ง ถ้ามีการปรับปรุงให้ประชาชนเข้าถึงหนังสือได้ผ่านสมาร์ทโฟน เช่น การจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์อ่านหนังสือฟรี (application) ให้ดาวน์โหลดอ่านหนังสือออนไลน์ได้ ก็จะช่วยทำให้ประชาชนเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลาโดยไม่ต้องเดินทาง แต่ผู้คนอาจจะขาดปฏิสัมพันธ์กับคนในชุมชนและขาดการทำกิจกรรมที่น่าสนใจอื่น ๆ ต่างจากบ้านหนังสือชุมชน แต่ถ้าสามารถทำแอปพลิเคชันฟรีควบคู่กับบ้านหนังสือชุมชนของจิตอาสาได้ก็น่าจะเป็นโครงการที่ดีไม่น้อย

3) งบประมาณสนับสนุนเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่ง นอกจากภาครัฐควรให้การสนับสนุนงบประมาณที่เหมาะสมแล้ว ควรประชาสัมพันธ์โครงการนี้ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นและตั้งกองทุนให้ภาคประชาชนได้ร่วมกันสนับสนุน การมีงบประมาณที่เพียงพอจะช่วยพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนได้รวดเร็ว มีคุณภาพ และยั่งยืน นอกจากนี้ยังจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของจิตอาสาด้วย

4) การประชาสัมพันธ์ ควรใช้สื่อสังคม(Social Media) ให้มากขึ้นในการประชาสัมพันธ์ หนังสือ กิจกรรม การรับบริจาคและเพื่อรับข้อเสนอแนะของคนในชุมชน และเพื่อเชิญชวนให้ใช้บริการ เช่น ควรมี เฟซบุ๊ก (Facebook) ของบ้านชุมชนแต่ละแห่ง เป็นต้น

5) นอกเหนือจากข้อเสนอแนะในวิจัยแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าบ้านหนังสือชุมชน ควรมีการดูแลเรื่องความปลอดภัยของสถานที่ ความสะอาดของสถานที่ ระบบป้องกันหนังสือหาย และการดูแลรักษาหนังสือให้คงสภาพดีเพื่อนำไปหมุนเวียนให้บ้านชุมชนอื่นต่อไปด้วย

4.4 รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจัดเชิงใหม่ ซึ่งได้ปรับจากผลการ Focus group

เมื่อได้พิจารณาผลการวิเคราะห์และสรุปผลจากการสำรวจข้อมูลของประชาชนทั่วไป เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน บุคลากร กศน. และการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน สามารถสรุปรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจัดเชิงใหม่ ได้เป็นรายด้านได้ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

4.4.1 ด้านการบริหารจัดการ

- 1) หน่วยงาน กศน.มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และมีกรกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการบ้านหนังสือชุมชนโดยตรง
- 2) หน่วยงาน กศน.มีการจัดทำแผนการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับบ้านหนังสือชุมชน
- 3) บ้านหนังสือชุมชนควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม
- 4) หน่วยงาน กศน. ควรให้บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน และอาสาสมัครมีส่วนร่วมในการช่วยดูแลบ้านหนังสือชุมชน
- 5) หน่วยงาน กศน.มีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการดำเนินงาน และการจัดทำแผนการดำเนินงานแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน
- 6) หน่วยงาน กศน.มีการวิเคราะห์ทิศทางการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในชุมชน โดยการสำรวจความต้องการเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
- 7) หน่วยงาน กศน. มีการจัดทำนโยบายจูงใจให้ผู้ประกอบการเหล่านี้นำค่าเช่าโครงการทำบ้านหนังสือชุมชน ด้วยข้อเสนอเชิงธุรกิจนำเสนอโอกาสในการเพิ่มรายได้ การโฆษณาสินค้า และชื่อเสียงในการสร้างประโยชน์ต่อชุมชนผ่านการมีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชน
- 8) หน่วยงาน กศน.มีการจัดทำโครงการตั้งกองทุนให้ภาคประชาชนได้ร่วมกันสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
- 9) หน่วยงาน กศน. มีการปรับใช้ สื่อสังคม (Social Media) ในการดำเนินงาน เพื่อความสะดวกสบายในการติดต่อประสานงานระหว่างผู้รับผิดชอบส่วนต่างๆและรองรับเปิดกว้างเพื่อรับข้อเสนอแนะของคนในชุมชนที่เข้ามาเยี่ยมชม เช่น ควรมี เพจเฟซบุ๊ก (Facebook) ของบ้านหนังสือชุมชนแต่ละแห่ง

4.4.2 ด้านการจัดกิจกรรมและสื่อ

- 1) หน่วยงาน กศน.มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของบ้านหนังสือชุมชนอ่านผ่านการใช้สื่อสังคม (Social Media) เพื่อให้เข้าถึงความสนใจของประชาชนได้ง่ายและเหมาะสมกับยุคสมัย
- 2) หน่วยงาน กศน.มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น ประชาชนต้องการกิจกรรมการจัดสัปดาห์การอ่านมากที่สุด เป็นต้น

3) หน่วยงาน กศน.มีการสนับสนุนหนังสือและสื่ออื่น ๆ อย่างหลากหลายให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการหนังสือประเภทศาสนา มากที่สุด หน่วยงานกศน. ก็ทำการจัดหาหนังสือประเภทศาสนามาให้บริการตามความต้องการ

4) หน่วยงาน กศน.มีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่บ้านหนังสือชุมชน เช่น บ้านหนังสือชุมชนบางแห่งที่มีความพร้อมอาจมีการจัดหาคอมพิวเตอร์มาใช้

5) หน่วยงาน กศน.มีการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

6) หน่วยงาน กศน.มีการพัฒนาปรับปรุงแบบให้ประชาชนเข้าถึงหนังสือในบ้านหนังสือชุมชนได้ง่าย เช่น ผ่านสมาร์ตโฟน การจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์อ่านหนังสือฟรี (application) ให้ดาวน์โหลดอ่านหนังสือออนไลน์ได้ เป็นต้น

4.4.3 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

1) หน่วยงาน กศน.มีการประสานงานกับบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ
2) หน่วยงาน กศน.มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

3) หน่วยงาน กศน.มีแผนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน

4) หน่วยงาน กศน.ให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลให้แก่เจ้าของบ้านชุมชนได้รับทราบเพื่อให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน

5) หน่วยงาน กศน.นำผลการนิเทศมาให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนหลังจากมีการ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลบ้านหนังสือชุมชน

6) หน่วยงาน กศน.มีการดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ ๆ

4.4.4 ด้านที่ตั้งและบริการ

- 1) บ้านหนังสือชุมชนมีโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอสำหรับนั่งอ่านหนังสือ
- 2) บ้านหนังสือชุมชนมีห้องน้ำที่เพียงพอ
- 3) บ้านหนังสือชุมชนอยู่ในบริเวณที่เดินทางไปมาได้สะดวก
- 4) บ้านหนังสือชุมชนสามารถเปิดบริการได้ทุกวัน โดยเฉพาะวันธรรมดา (วันจันทร์ - ศุกร์) ทั้งวัน
- 5) บ้านหนังสือชุมชนมีพื้นที่บริเวณที่กว้างขวาง มีพื้นที่เพียงพอสำหรับจอดรถ

6) บ้านหนังสือชุมชนจัดระบบการดูแลเรื่องความปลอดภัยของสถานที่ ความสะอาดของสถานที่ ระบบป้องกันหนังสือหาย และการดูแลรักษาหนังสือให้คงสภาพดีเพื่อนำไป หมุนเวียนให้บ้านชุมชนอื่นต่อไปด้วย

7) หน่วยงาน กศน. มีการวางแผนมาตรการรองรับสำหรับสถานที่ในการจัดบ้าน หนังสือชุมชนให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน ซึ่งบางแห่งจะตั้งอยู่ในบ้านของบุคคลซึ่งไม่ใช่ที่สาธารณะ ที่อาจส่งผลทำให้ประชาชนไม่กล้าเข้าไปใช้ หรือบางแห่งเป็นที่สาธารณะ เช่น ศาลาเอนกประสงค์หมู่บ้าน วัด แต่ไม่มีจิตอาสาในการช่วยดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นต้น

8) หน่วยงาน กศน. เชิญชวนให้ร้านค้าที่เป็นสถานที่ที่ประชาชนเข้าไปใช้บริการ ได้ง่าย มีผู้ดูแลและมีระบบการจัดการที่ดีมาร่วมเป็นบ้านหนังสือชุมชน เช่น ร้านกาแฟ ร้านก๋วยเตี๋ยว ร้านขายของชำ เป็นต้น

9) หน่วยงาน กศน. หาทางขยายบ้านหนังสือชุมชนให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นในทุก หมู่บ้าน ตำบล เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

10) หากหน่วยงาน กศน. สามารถปรับรูปแบบให้ตอบสนองการอ่านผ่านสมาร์ต โฟน ด้วยการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์อ่านหนังสือฟรี (application) ให้ดาวน์โหลดอ่านหนังสือออนไลน์ ได้ จะสามารถลดปัญหาการเดินทาง ปัญหาที่จอดรถ และการจัดหาพื้นที่ที่กว้างขวางได้

4.4.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

1) หน่วยงาน กศน. แสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนจาก เครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) หน่วยงาน กศน. ส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็น คณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน

3) หน่วยงาน กศน. ส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการ วางแผนบ้านหนังสือชุมชน

4) หน่วยงาน กศน. ส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน

5) หน่วยงาน กศน. ส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

6) หน่วยงาน กศน. สร้างเครือข่ายพัฒนาอย่างจริงจังเพื่อสร้างความร่วมมือจาก ทุกภาคส่วนในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

7) หน่วยงาน กศน. มีการประสานงาน และมีการศึกษาแนวคิดของกลุ่มกรรมการ หมู่บ้าน/ชุมชนเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและบ้านหนังสือชุมชนเพราะเป็นกำลังขับเคลื่อนสำคัญ ในการขยายเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ยั่งยืน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยนำเสนอ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการอ่านและความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชนของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

1.1.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

1.1.3 เพื่อเสนอรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ 1) ประชาชนทั่วไปอายุ 15 – 60 ปี ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1,044,454 คน 2) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ 552 คน 3) บุคลากร กศน. ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 25 คน ครู กศน.ตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 205 คน บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 25คน 4) ผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดเชียงใหม่

2) กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่ายอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่มา 6 อำเภอ แล้วทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ได้แก่ 1) ประชาชนทั่วไปอายุ 15 – 60 ปี จำนวน 420 คน จาก 6 ตำบลโดยสุ่ม อย่างง่าย ตำบลละ 70 คน 2) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจาก 6 ตำบล จำนวน 15 คน 3) บุคลากร กศน. จาก 6 อำเภอซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ จำนวน 6 คน ครู กศน.ตำบล จำนวน 12 คน บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 459 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ได้แก่ 1) แบบสอบถามสำหรับประชาชน เกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน 2) แบบสอบถามสำหรับเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน 3) แบบสอบถามสำหรับบุคลากร กศน. ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ครู กศน. ตำบล และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนเกี่ยวกับสภาพปัญหา และแนวทางพัฒนารูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ 2 เป็นแบบสนทนากลุ่ม

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยขอความร่วมมือจาก กศน.อำเภอ 6 อำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้รับการสุ่มเป็นพื้นที่ที่ศึกษา ให้ช่วยแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนทั่วไป และเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน กำหนดเวลาในการจัดเก็บเป็นเวลา 1 เดือน
- 2) ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างจากบุคลากร กศน. โดยตรง ในการทำแบบสอบถาม
- 3) ผู้วิจัยติดตาม รวบรวม ตรวจสอบจำนวนแบบสอบถาม เมื่อพบว่า จำนวนแบบสอบถามยังไม่ครบตามจำนวน ผู้วิจัยจึงทำการลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเพิ่มเติมด้วยตนเอง ใช้เวลาอีก 1 เดือน

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งมาจากข้อคำถามที่เกี่ยวกับสภาพการอ่านของประชาชน สภาพการดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน ปัญหาการอ่านของประชาชน ปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน ความต้องการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน และแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่ในแบบสอบถามทั้งสามฉบับ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดย หาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดอันดับ แล้วนำเสนอเป็นตารางข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาจัดทำเป็นร่างรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่แล้ว นำมาเสนอต่อที่ประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องจำนวน 10 คน เพื่อรับการวิพากษ์และเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ให้มีความสมบูรณ์ต่อไป

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 สภาพและปัญหาในการอ่านและความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยบ้านหนังสือชุมชนของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่

1) สภาพการอ่านของประชาชนทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

ประชาชนสนใจอ่านหนังสือในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่อ่านหนังสือศาสนา มากที่สุด รองลงมาเป็นเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์ ศิลปกรรมและนันทนาการ ประชาชนอ่านหนังสือ ทุกครั้งที่มีเวลาว่างในช่วงกลางคืน อ่านที่บ้าน และอ่านตามลำพังเป็นส่วนใหญ่ ประชาชนอ่านหนังสือ ที่เป็นเล่มกระดาษ ระยะเวลาในการอ่านประมาณ 1 ชั่วโมง และระยะเวลาในการอ่านหนังสือผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่ไม่ถึง 30 นาที

การใช้บริการบ้านหนังสือชุมชนของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ ไม่เคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชนมีร้อยละ 66.90 ส่วนผู้ที่เคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชนมี ร้อยละ 32.10 ประเภทหนังสือที่ประชาชนเคยไปอ่านที่บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็นหนังสือศาสนา รองลงมาเป็น หนังสือวรรณคดีกับหนังสือศิลปกรรมและนันทนาการ สื่อที่ประชาชนเคยใช้ในบ้านหนังสือ ชุมชนส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่เป็นเล่มกระดาษ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวผ่าน WIFI อินเทอร์เน็ตของ บ้านหนังสือชุมชน ระยะเวลาที่อ่านหนังสือของประชาชนที่เคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่อ่านน้อยกว่า 1 ชั่วโมง

2) สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้าน หนังสือชุมชนระบุถึงการบริหารจัดการว่า บ้านหนังสือชุมชนได้รับมอบหมายการจัดตั้งจาก กศน. อำเภอ มีคณะกรรมการ มีแผนการทำงาน ผู้สนับสนุนงบประมาณบ้านหนังสือชุมชนคือ กศน. อำเภอ เป็นหลัก และเหตุผลที่เจ้าของบ้านอาสาเป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน เนื่องจาก อยากช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

การจัดกิจกรรมและสื่อที่บ้านหนังสือชุมชนเป็น เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ระบุถึงสภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและสื่อว่า ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรม การประกวดการอ่าน และการจัดสัปดาห์การอ่าน หนังสือส่วนใหญ่เป็นหนังสือศาสนา รองลงมาเป็น สังคมศาสตร์ และปรัชญา จิตวิทยา สื่อที่ใช้้นอกจากหนังสือเล่มกระดาษในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็น สมาร์ทโฟน ผู้สนับสนุนหนังสือและสื่อในบ้านหนังสือชุมชนมากที่สุด คือ กศน. อำเภอ ช่วงเวลาเปิดบริการ บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็นวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) ทั้งวัน

การการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุถึง สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลว่า บ้านหนังสือ ชุมชนส่วนใหญ่ไม่ได้รับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ผู้นิเทศบ้านหนังสือชุมชนนั้นส่วนใหญ่เป็นครู กศน. ตำบล รองลงมาเป็นผู้บริหารกศน. และ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนเป็นผู้นิเทศ ผลการนิเทศ

ติดตามและประเมินผลที่ได้นำมาปรับปรุงบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ ใช้ปรับปรุงสื่อมากที่สุด และรองลงมา ใช้ปรับปรุงการให้บริการ

ที่ตั้งและบริการ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุถึงสภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือชุมชนว่า ส่วนใหญ่ตั้งอยู่สถานที่สาธารณะประจำหมู่บ้าน รองลงมาตั้งอยู่ที่บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ที่จอดรถของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็นบริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน รองลงมาเป็นพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน ปริมาณที่นั่งอ่านหนังสือ มุมพักผ่อนหย่อนใจ ห้องน้ำบริการ และปริมาณแสงสว่างในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีอย่างเพียงพอ

การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุถึงสภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายของบ้านหนังสือชุมชนว่า ส่วนใหญ่ประชาชนไม่มีส่วนช่วยบ้านหนังสือชุมชน ประชาชนบางส่วนได้ช่วยบริจาคหนังสือช่วยใ้ทั้งงบประมาณ เป็นวิทยากร และให้วัสดุ-อุปกรณ์ ตามลำดับ กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนส่วนมากไม่มีส่วนช่วยบ้านหนังสือชุมชน ในส่วนที่มีการช่วยเหลือบางส่วนนั้นคือช่วยประชาสัมพันธ์ และบริจาคหนังสือหน่วยงานที่ช่วยสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนนอกจากหน่วยงาน กศน. ส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มี ในส่วนของบางหน่วยงานที่ช่วยนั้นเป็นสาธาณสุข

3) สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน. ระบุถึงการบริหารจัดการว่า บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน และมีแผนการดำเนินงาน ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนเป็นส่วนใหญ่เป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ผู้สนับสนุนงบประมาณบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็นงบประมาณจาก กศน.อำเภอ งบประมาณบางส่วนมาจากเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และงบประมาณที่ชาวบ้านบริจาค

การจัดกิจกรรมและสื่อ บุคลากร กศน. ระบุถึงสภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและสื่อว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดขึ้นที่บ้านหนังสือชุมชนมีทุกกิจกรรม กิจกรรมที่จัดมากที่สุดคือ การเล่านิทาน การประกวดการอ่าน สื่อในบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่เป็นหนังสือศาสนา รองลงมาเป็นหนังสือศิลปกรรมและนันทนาการ สังคมศาสตร์ หนังสือสังคมศาสตร์ กับเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์ วรรณคดี ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และหนังสือวรรณคดี บ้านหนังสือชุมชนได้รับการสนับสนุนเป็นหนังสือเล่มมากที่สุด รองลงมา เป็นโต๊ะเก้าอี้ และชั้นวางเอกสาร มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชนผ่านการแจ้งในที่ประชุมหมู่บ้านและแผ่นพับใบปลิว

การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล บุคลากร กศน. ระบุถึงสภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลว่า บ้านหนังสือชุมชนมีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชนโดยกศน. อำเภอ ผู้ที่ทำการนิเทศบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ คือ

ครู กศน. ตำบล บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอาจเป็นผู้อำนวยความสะดวก กศน. อำเภอ และ ครูอาสาสมัครพื้นที่ ปกติบ้าง ผลการนิเทศนำไปใช้ปรับปรุงสื่อ และนำผลการนิเทศไปปรับปรุงกิจกรรมมากที่สุด

ที่ตั้งและบริการ บุคลากร กศน. ระบุถึงสภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือ ชุมชนเกี่ยวกับที่ตั้งและบริการว่า บ้านหนังสือชุมชนตั้งอยู่ในพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน และที่บ้านของ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ที่จอดรถของบ้านหนังสือชุมชนเป็นบริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และเป็นพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน ที่บ้านหนังสือชุมชนมีปริมาณโต๊ะเก้าอี้ ห้องน้ำ ที่จอดรถ และแสงสว่าง อย่างเพียงพอ เวลาเปิด-ปิด เป็นวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) ทั้งวัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย บุคลากร กศน. ระบุถึงสภาพการ ดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายว่า บ้านหนังสือชุมชนมี หน่วยงาน/องค์กรและประชาชนช่วยให้บริการยืมหนังสือ ช่วยดูแลความสะอาด และแนะนำเรื่องสื่อ ซึ่งหน่วยงาน/องค์กรที่เป็นเครือข่ายบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ อบต. และ สาธารณสุข นอกจากนั้นเป็น พัฒนาชุมชน ร้านค้าในชุมชน หน่วยงานเอกชน วัด/โบสถ์/มัสยิด และบ้านหนังสือชุมชนบางแห่งไม่มี เครือข่ายกับหน่วยงาน/องค์กรใด ๆ ความช่วยเหลือที่เครือข่าย/องค์กรได้ช่วยบ้านหนังสือชุมชนชุมชน เป็นการบริจาคหนังสือ วัสดุอุปกรณ์ และบริจาคสื่อ แต่มีบางแห่งไม่มีความช่วยเหลือจากเครือข่าย หน่วยงาน / องค์กรใด ๆ

4) ปัญหาการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับ ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ อ่านหนังสือแล้วง่วงนอน อยู่ไกล ห้องสมุด ไม่มีแหล่งให้บริการหนังสือที่ใกล้เคียง ไม่มีเวลาอ่าน และหนังสือราคาแพง และอยากอ่านแต่ไม่มี แรงจูงใจ

5) ปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน จากความคิดเห็นของเจ้าของ บ้านหนังสือชุมชนระบุถึงปัญหาการบริหารจัดการว่า ส่วนใหญ่ของบ้านหนังสือชุมชนไม่มีคนทำงานใน การดำเนินงาน รองลงมาคือ ขาดงบประมาณในการสนับสนุน และขาดความรู้ในการจัดทำแผนการ ดำเนินงาน ปัญหาการจัดกิจกรรมและสื่อ คือ ประเภทหนังสือและสื่อไม่หลากหลาย ปัญหาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล คือ ไม่มีความรู้เรื่องวิธีการติดตามประเมินผล รองลงมาคือ ไม่ได้รับผลการนิเทศมา ปรับปรุงการดำเนินงาน ปัญหาที่ตั้งและบริการ คือ โต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ รองลงมาคือ บริเวณคับแคบ ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย คือ ขาดหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะมาสนับสนุน รองลงมาคือ กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนยังไม่ได้เข้ามาช่วยบ้านหนังสือชุมชน

6) ปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน. ระบุถึงปัญหาการบริหารจัดการว่า ปัญหาที่มากที่สุด คือ ขาดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานส่งเสริม นิยัรการอ่านโดยตรง และไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การจัดกิจกรรมและสื่อ บุคลากร กศน. ระบุถึงปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและสื่อว่ามีปัญหาการจัดกิจกรรมที่จัดไม่ดึงดูดความสนใจ กิจกรรมไม่มีความหลากหลาย ขาดการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และขาดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ขาดการสำรวจความต้องการของประชาชน กิจกรรมที่จัดเป็นภาพรวมไม่แยกกลุ่มเป้าหมาย

การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล บุคลากร กศน. ระบุถึงปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ไม่ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือ และไม่มีการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน

ที่ตั้งและบริการ บุคลากร กศน. ระบุถึงปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับที่ตั้งและบริการว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ บริเวณคับแคบ ไม่มีที่พักรถยนต์จอด ไม่มีที่จอดรถ

การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย บุคลากร กศน. ระบุถึงปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ขาดการแสวงหาเครือข่าย ไม่ได้เชิญชวนให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วม และขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย

7) ความต้องการรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ต้องการกิจกรรมการจัดสัปดาห์การอ่านมากที่สุด ต้องการหนังสือประเภทหนังสือศาสนา มากที่สุด รองลงมาเป็นหนังสือ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์ สื่อที่ประชาชนต้องการนอกจากสื่อที่เป็นเล่มกระดาษมากที่สุด คือ คอมพิวเตอร์ การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชนประชาชนต้องการห้องน้ำมากที่สุด รองลงมาเป็นพัดลม ต้องการให้บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมาช่วยดูแลบ้านหนังสือ ต้องการช่วงเวลาเปิดบริการวันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ทั้งวัน ประชาชนต้องการให้คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน มีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชนในการหาทุนในการสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน และต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชนในการช่วยบริการในบ้านหนังสือชุมชน

8) ความต้องการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุถึงการบริหารจัดการว่าเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ต้องการความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการดำเนินงานโดยบ้านหนังสือชุมชน เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนต้องการความรู้ความเข้าใจหลักการการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน และต้องการคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน

การจัดกิจกรรมและสื่อ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุถึงความต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและสื่อว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่

ต้องการได้รับการสนับสนุนหนังสือและสื่อที่หลากหลาย และการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก

การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุถึงความ ต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่ต้องการรับผลการนิเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน และต้องการความรู้เกี่ยวกับวิธีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

ที่ตั้งและบริการ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุถึงความต้องการแนวทาง พัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับที่ตั้งและบริการว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนต้องการให้บ้านหนังสือชุมชนมีมุมพักผ่อนหย่อนใจ ต้องการให้บ้านหนังสือชุมชนมีพื้นที่ที่กว้างขวาง ต้องการมีโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือเพียงพอ ต้องการให้มีห้องน้ำบริการ และต้องการให้มีที่จอดรถ

การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนระบุถึงความ ต้องการแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายว่า เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนต้องการให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนเข้ามาช่วย เช่น เป็นคณะกรรมการวางแผนกิจกรรมและสนับสนุนสื่อ ต้องการให้ประชาชนช่วยวางแผนการจัดกิจกรรมบ้านหนังสือชุมชน และ ต้องการให้หน่วยงานต่าง ๆ มาสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนในด้านต่าง ๆ

1.3.2 แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

บุคลากร กศน. เสนอว่า การบริหารจัดการบ้านหนังสือชุมชนควรมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน ควรมีแผนการจัดทำแผนงานประจำปี ควรมีผู้ช่วยในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน และควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน

การจัดกิจกรรมและสื่อ บุคลากร กศน. ระบุถึงแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและสื่อว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้แผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความหลากหลาย และมีความต่อเนื่อง และกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่จัดควรสอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน

การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล บุคลากร กศน. ระบุถึงแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ว่า กศน. อำเภอกอ ควรมีการประสานงานกับบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ กศน. อำเภอกอ ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านแก่ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน กศน. อำเภอกอ ควรให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน กศน. อำเภอกอ ควรมีแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน และ กศน. อำเภอกอ ควรมีการติดตามบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ ๆ

ที่ตั้งและบริการ บุคลากร กศน. ระบุถึงแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับที่ตั้งและบริการว่า บ้านหนังสือชุมชนควรมีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอสำหรับนั่ง บ้านหนังสือชุมชนควรมีห้องน้ำที่เพียงพอ บ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ในบริเวณที่เดินทางไปมาได้สะดวกมากที่สุด และบ้านหนังสือชุมชนควรสามารถเปิดบริการได้ทุกวัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย บุคลากร กศน. ระบุถึงแนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายว่า ควรแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนจากเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงาน ควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน และควรส่งเสริมให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนบ้านหนังสือชุมชน

1.3.3 รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากผลการวิจัย สามารถกำหนดลักษณะเป็นรายด้านได้ 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการบ้านหนังสือชุมชนมีส่วนประกอบต่าง ๆ ได้แก่

- (1) มีคณะกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนโดยตรง
- (2) มีแผนการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน
- (3) มีงบประมาณสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนที่มีความเหมาะสม
- (4) มีบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน และอาสาสมัครเข้ามาช่วยดูแลบ้านหนังสือชุมชน
- (5) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนมีความรู้เรื่องหลักการดำเนินงาน และการจัดทำแผนการดำเนินงาน
- (6) มีการทำการสำรวจความต้องการเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
- (7) มีนโยบายที่จูงใจให้ผู้ประกอบการร้านค้าให้เข้าร่วมโครงการจัดตั้งบ้านหนังสือชุมชน
- (8) มีกองทุนให้ภาคประชาชนได้ร่วมกันสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
- (9) ปรับใช้สื่อสังคมในการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชนและเปิดรองรับข้อเสนอแนะของคนในชุมชนที่เข้ามาเยี่ยมชม เช่น ควรมี เพจ Facebook ของบ้านหนังสือชุมชนแต่ละแห่ง

3.2 ด้านการจัดกิจกรรมและสื่อ การจัดกิจกรรมและสื่อในบ้านหนังสือชุมชนมีส่วนประกอบต่าง ๆ ได้แก่

- 1) มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของบ้านหนังสือชุมชนผ่านการใช้สื่อสังคม
- 2) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการของประชาชน
- 3) มีการสนับสนุนหนังสือและสื่ออื่น ๆ อย่างหลากหลายให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน
- 4) มีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่บ้านหนังสือชุมชน
- 5) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
- 6) มีการพัฒนาปรับรูปแบบให้ประชาชนเข้าถึงหนังสือในบ้านหนังสือชุมชนได้ง่าย เช่น ผ่านสมาร์ทโฟน การจัดทำแอปพลิเคชันอ่านหนังสือฟรี ให้ดาวน์โหลดอ่านหนังสือออนไลน์ได้ เป็นต้น

3.3 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลในบ้านหนังสือชุมชนมีส่วนประกอบต่าง ๆ ได้แก่

- 1) มีการประสานงานจาก กศน. อำเภอ กับบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ
- 2) มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน
- 3) มีแผนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน
- 4) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
- 5) มีการดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ
- 6) มีการนำผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลมาให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

3.4 ด้านที่ตั้งและบริการ ที่ตั้งและบริการของบ้านหนังสือชุมชนมีส่วนประกอบต่าง ๆ ได้แก่

- 1) บ้านหนังสือชุมชนมีการจัดโต๊ะ เก้าอี้ ให้เพียงพอสำหรับนั่งอ่านหนังสือในบ้านหนังสือชุมชน
- 2) บ้านหนังสือชุมชนมีห้องน้ำบริการอย่างเพียงพอ
- 3) บ้านหนังสือชุมชนตั้งอยู่ในบริเวณที่เดินทางไปมาได้สะดวก
- 4) บ้านหนังสือชุมชนสามารถเปิดบริการได้ทุกวัน โดยเฉพาะวันธรรมดา (วันจันทร์ - ศุกร์) ทั้งวัน
- 5) บ้านหนังสือชุมชนมีพื้นที่บริเวณที่กว้างขวาง และเพียงพอสำหรับจอดรถ

6) มีการจัดระบบการดูแลเรื่องความปลอดภัย ระบบป้องกันหนังสือหาย ความสะอาดของสถานที่ และการดูแลรักษาหนังสือของบ้านหนังสือชุมชนให้คงสภาพดี

7) หน่วยงาน กศน. อำเภอ หามาตรการรองรับสำหรับการปรับปรุงแบบการจัดสถานที่ในบ้านหนังสือชุมชนให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน

8) หน่วยงาน กศน. อำเภอ เชิญชวนผู้ประกอบการที่เป็นสถานที่ที่ประชาชนเข้าไปใช้บริการได้ง่าย มีผู้ดูแลและมีระบบการจัดการที่ดีมาร่วมเป็นบ้านหนังสือชุมชน

9) หน่วยงาน กศน. อำเภอ ควรขยายบ้านหนังสือชุมชนให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น

10) ปรับรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนให้ตอบสนองการอ่านผ่านสมาร์ทโฟน ด้วยการจัดทำแอปพลิเคชันอ่านหนังสือฟรี ให้ดาวน์โหลดอ่านหนังสือออนไลน์ของบ้านหนังสือชุมชนได้

3.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายมีส่วนประกอบต่าง ๆ ได้แก่

1) หน่วยงาน กศน. อำเภอ แสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนจากเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน

3) กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน

4) กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน

5) กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน

6) บ้านหนังสือชุมชนได้รับความร่วมมือจากเครือข่าย และทุกภาคส่วน

7) หน่วยงาน กศน. อำเภอ ประสานงานและศึกษาแนวคิดของกลุ่มกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและบ้านหนังสือชุมชนเพราะเป็นกำลังขับเคลื่อนสำคัญในการขยายเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. อภิปรายผล

ผลการวิจัยในประเด็นสำคัญสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 สภาพการอ่านของประชาชนทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่

ประชาชนมีความสนใจอ่าน และอ่านหนังสือในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่สนใจอ่านหนังสือประเภทศาสนา อ่านทุกครั้งที่มีความว่าง อ่านที่บ้านโดยลำพัง อ่านในช่วงเวลาว่างคืนเป็นส่วนใหญ่ ใช้เวลาในการอ่านประมาณ 1 ชั่วโมง ประชาชนเชื่อว่าบ้านหนังสือชุมชนสามารถส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยวิเคราะห์ว่าประชาชนยังให้ความสำคัญกับการอ่านไม่มากนัก เห็นได้จากระดับความสนใจและระดับการอ่านหนังสืออยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญโชค พลดาหาร (2556) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่องการส่งเสริมการอ่านหนังสือของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเลย ผลการวิจัย พบว่า ก่อนที่ กศน. อำเภอเมืองเลยจะเข้ามาส่งเสริมการอ่านหนังสือ ประชาชนมีระดับการอ่านหนังสือ และ ระดับความสนใจอ่านหนังสืออยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือ ระดับปานกลาง ระยะเวลาในการอ่านหนังสือ เฉลี่ย 30 นาทีต่อวัน รองลงมา คือ 30 -59 นาทีต่อวัน และพบว่ายังมีความสอดคล้องกับสภาพการอ่านของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์ (2559) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่องรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักศึกษาการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษา:ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาอ่านหนังสือทุกครั้งที่มีความว่าง และส่วนใหญ่อ่านที่บ้าน

2.2 ปัญหาการอ่านของประชาชนทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่

ปัญหาการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยซึ่งพบว่าส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่ไม่มีแหล่งบริการหนังสือที่ใกล้เคียง อยู่ไกลห้องสมุด อ่านหนังสือแล้ววงนอน ไม่มีเวลาอ่าน และหนังสือราคาแพง ปัญหานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์ (2559) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่องรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักศึกษาการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษา:ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการอ่านของกลุ่มตัวอย่างคือ สถานที่ไม่เอื้อต่อการอ่าน ไม่มีหนังสือที่ต้องการอ่าน ไม่มีเวลาอ่านหนังสือ ไม่มีสมาธิในการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีน้อย ไม่หลากหลาย เป็นต้น

2.3 ความต้องการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ประชาชนต้องการหนังสือประเภทศาสนา และเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ประยุกต์ต้องการกิจกรรมการจัดสัปดาห์การอ่าน เป็นส่วนใหญ่ บริการที่ต้องการมากที่สุดคือห้องน้ำและพัดลม นอกจากนั้น ต้องการให้กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนหาทุนสนับสนุน ช่วยบริการ และมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม

ต้องการให้มีการเปิดบริการบ้านหนังสือชุมชน วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ทั้งวัน และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือ ต้องการมูมอ่านหนังสือแบบสวนหย่อม สัญญาณWIFI และบ้านหนังสือชุมชนที่มีร้านกาแฟ

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันทา กิ่งบุตร (2554) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนามูมบ้านหนังสือเพื่อบริการแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาตลอดชีวิตในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้ระบุในหัวข้อสรุปความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนามูมบ้านหนังสือของผู้ใช้บริการมูมบ้านหนังสือไว้ว่า ผู้ใช้บริการมูมบ้านหนังสือมีความคิดเห็นว่า ควรมีบริการแนะนำหนังสือใหม่ หนังสือดีที่คนไทยควรอ่าน ควรมีบริการประจำมูมบ้านหนังสือต่อเนื่องตลอดเวลาที่เปิดบริการและทุกวัน ควรมีการสนับสนุนกิจการของ มูมบ้านหนังสือ ควรมีพื้นที่สำหรับการอ่านหนังสือโดยรอบ และคณะกรรมการมูมบ้านหนังสือต้องมีส่วนร่วมตัดสินใจในการเลือกซื้อหนังสือใหม่

2.4 สภาพการดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

บ้านหนังสือชุมชนได้รับมอบหมายและจัดตั้งจาก กศน. มีคณะกรรมการ มีผู้ดูแลบ้าน ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก กศน. อำเภอเป็นหลัก การสนับสนุนจากเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีน้อย ทั้งทางด้านงบประมาณ หนังสือ และสื่อ เป็นต้น

ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สถิต ทองเหลา (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินการที่เป็นเลิศของบ้านหนังสืออัจฉริยะของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอำนาจเจริญ ผลการวิจัย พบว่า มีบุคลากรในการจัดกรรมส่งเสริมการอ่าน แต่การส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมน้อย

2.5 ปัญหาการดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ปัญหาด้านการดำเนินการส่งเสริมการอ่านพบว่าอยู่ในระดับที่น้อย ได้แก่ ไม่มีคณะทำงานผู้รับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินงาน ขาดงบประมาณสนับสนุน และเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนขาดความรู้ในการจัดทำแผน ขาดการสำรวจความต้องการของประชาชนตามกลุ่มเป้าหมาย ขาดความหลากหลายและความต่อเนื่อง กิจกรรมไม่ดึงดูดความสนใจ ไม่ได้นิเทศบ้านหนังสือชุมชน และไม่ได้นำผลการนิเทศไปใช้ในการปรับปรุงงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน บางแห่งได้ะเก้าอี้ที่ไม่เพียงพอและมีบริเวณที่คับแคบ ขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย ไม่ได้มีการเชิญชวนให้คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมทำให้ขาดการสนับสนุนเท่าที่ควร

ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรดี วิภักดิ์ (2559) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนตามแนวนโยบายประชารัฐของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาเรื่อง การกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของกลุ่มเป้าหมาย ความเข้าใจในวิธีการหรือรูปแบบการจัด

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงสามารถทำได้ตามแนวทางที่สถานศึกษากำหนดได้อย่างสะดวก ความเอกเทศและส่งเสริมการอ่าน มีปัญหาวัสดุที่ใช้ในการจัดกิจกรรมชำรุดหรือเก่าเกินไป มีปัญหาเรื่องตำราหรือคู่มือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ปัญหาการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา ปัญหาการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม และขาดการนิเทศติดตามและประเมินผลร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

2.6 ความต้องการแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนต้องการความรู้ในการจัดทำแผนการดำเนินงาน หลักการบ้านหนังสือชุมชน และความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ต้องการสื่อและหนังสือที่มีความหลากหลาย ต้องการรับผลการนิเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน ต้องการมีมุมพักผ่อนหย่อนใจและพื้นที่ที่กว้างขวาง ต้องการให้กรรมการชุมชนเข้ามาช่วยเป็นคณะกรรมการการวางแผนกิจกรรม สนับสนุนสื่อ ฯลฯ ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน และต้องการให้หน่วยงานต่าง ๆ มาสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน

ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันทา กิ่งบุตร (2559) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนามุมบ้านหนังสือเพื่อบริการแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาตลอดชีวิตในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ด้านการให้บริการ ผู้ให้บริการเห็นว่าควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ในการบริหารจัดการห้องสมุด ควรให้ผู้ที่จะด้านบรรณารักษ์โดยตรงมาเป็นผู้ให้บริการห้องสมุด ด้านการจัดกิจกรรม ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะช่วงปิดเทอม ให้บริการหนังสือกระดาษหรือห้องสมุดเคลื่อนที่ ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และทรัพยากรห้องสมุด ผู้ให้บริการเห็นว่าควรมีการปรับทัศนียภาพโดยรอบห้องสมุดให้ร่มรื่น สะอาดสวยงาม ควรมีม้าหินอ่อนสำหรับนั่งรอบห้องสมุดเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการอ่าน และอยากให้มีลานเอนกประสงค์สำหรับเล่นกีฬา และเป็นสถานที่ที่คนในชุมชนสามารถใช้ประโยชน์และทำกิจกรรมร่วมกัน ด้านความสัมพันธ์ เห็นว่ามุมบ้านหนังสือควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชน และติดต่อสื่อสารกับผู้นำชุมชน กรรมการชุมชนตลอดเวลาเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีและมีการติดต่อกันอย่างต่อเนื่องตลอด ด้านอื่น ๆ ได้เสนอแนะว่าต้องการได้งบประมาณในการบริหารจัดการมุมบ้านหนังสือเพิ่มขึ้น อยากได้สถานที่ตั้งถาวร และต้องการให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุน

2.7 สภาพการดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของบ้านหนังสือชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน.

บ้านหนังสือชุมชนได้รับมอบหมายและจัดตั้งจาก กศน. มีคณะกรรมการ มีแผนการทำงาน มีแผนการนิเทศ มีผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน มีกศน. อำเภอก่อเป็นผู้สนับสนุนหลักในด้านงบประมาณ

หนังสือส่วนใหญ่เป็นหนังสือประเภทศาสนา กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการประกวดการอ่านและจัดสัปดาห์การอ่าน โดยมีกศน.อำเภอเป็นผู้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สื่อ และหนังสือ การประชาสัมพันธ์บ้านหนังสือชุมชนจะผ่านการแจ้งในที่ประชุมหมู่บ้านเป็นหลัก ผู้นิเทศ ติดตาม และประเมินผลเป็นครู กศน. ตำบล แล้วนำผลการนิเทศไปปรับปรุงสื่อ

ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุประณีต ยศกลาง (2555) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ทุกพื้นที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดสกลนครนั้น ในการดำเนินการมีความเหมาะสม บุคลากรที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีอย่างหลากหลายคุณวุฒิ หลากหลายทักษะความสามารถ และพร้อมที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยห้องสมุดประชาชน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดย กศน.ตำบล

2.8 ปัญหาการดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน.

ปัญหาการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนได้แก่ การที่ไม่มีคณะทำงาน ขาดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานโดยตรง ขาดงบประมาณสนับสนุน ขาดการสำรวจความต้องการของประชาชนตามกลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมและสื่อขาดความหลากหลายและความต่อเนื่อง กิจกรรมไม่ดึงดูดความสนใจ การประชาสัมพันธ์ไม่ทันสมัย ไม่ได้นิเทศบ้านหนังสือชุมชน และไม่ได้นำผลการนิเทศไปใช้ในการปรับปรุงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน บางแห่งโต๊ะเก้าอี้ที่ไม่เพียงพอและมีบริเวณที่คับแคบ ขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลายเพื่อที่จะสร้างให้เกิดความร่วมมือ ไม่ได้มีการเชิญชวนให้คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมทำให้ขาดการสนับสนุน

ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุประณีต ยศกลาง (2555) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า งบประมาณที่ได้รับเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม แม้จะมีการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายเพื่อให้การจัดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการโดยแท้จริงซึ่งสามารถให้ผู้รับบริการเข้าร่วมกิจกรรมและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ แต่ต้องใช้งบประมาณค่อนข้างมาก ขาดความต่อเนื่องและใช้บุคลากรจำนวนมาก

2.9 แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่จากความคิดเห็นของบุคลากร กศน.

กศน. อำเภอ ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการและผู้ช่วยดำเนินการที่รับผิดชอบ ควรมีการจัดทำแผนการดำเนินงาน ควรหางบประมาณสนับสนุน ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งควรจัดให้สอดคล้องกับปัญหาของชุมชน และควรสำรวจความต้องการของประชาชนแต่ละ

กลุ่มเป้าหมาย โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ควรมีสื่อและหนังสือที่หลากหลายให้เลือกตามความต้องการให้ผู้ใช้บริการบ้านหนังสือชุมชนควรมีการประสานงานกับบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะๆ สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการนิเทศ ติดตามและประเมินผลแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และควรให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และบ้านหนังสือชุมชนควรมีห้องน้ำ โต้ะ แก้ว อี ที่เพียงพอ มีพื้นที่บริเวณที่กว้างขวาง เดินทางไปมาได้สะดวก เปิดบริการทุกวัน มีมุมพักผ่อนหย่อนใจ และพื้นที่ที่กว้างขวาง กศน. ควรแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนจากเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการ มีส่วนร่วมในการวางแผนบ้านหนังสือชุมชน ส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนช่วยจัดกิจกรรม ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรม เป็นต้น

ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุประณีต ยศกลาง (2555) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัย สรุปว่า ผู้บริหารทุกระดับ และบุคลากรต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ควรมีการวางกรอบกิจกรรมเพื่อพัฒนารูปแบบให้สอดคล้องกับสภาพของกลุ่มเป้าหมาย และชุมชน จัดให้มีการอบรมบุคลากร เครือข่าย ให้มีทักษะในการส่งเสริมการอ่าน จัดกิจกรรมให้มีความต่อเนื่องและครอบคลุมทุกพื้นที่ เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ จัดให้มีอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านและอบรมพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบต่าง ๆ

2.10 รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

จากผลการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ และแนวทางส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อนำมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ทำให้ได้ รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย รายด้าน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลรับผิดชอบหลัก การให้ความรู้แก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน การสนับสนุนด้านงบประมาณและใช้ สื่อสังคม (Social Media) ในการประชาสัมพันธ์
- 2) ด้านการจัดกิจกรรมและสื่อ ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านต่าง ๆ การจัดหาสื่อและหนังสืออย่างหลากหลายให้แก่บ้านหนังสือชุมชน การสร้างแรงจูงใจที่ชัดเจน ตอบสนองความต้องการของประชาชน และการความรู้เรื่องการจัดกิจกรรม แก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน
- 3) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ได้แก่ การวางแผนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การให้ความรู้เรื่องการนิเทศแก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน การนำผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลมาใช้ และการดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล บ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ

4) ด้านที่ตั้งและบริการ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกของ โต๊ะ เก้าอี้ ห้องน้ำ ที่จอดรถ อย่างเพียงพอ การจัดบริเวณที่กว้างขวาง เดินทางไปมาได้สะดวกและปลอดภัย การพัฒนา รูปแบบการตอบสนองการอ่านผ่านสื่อสังคม (Social Media) รองรับการอ่านในอนาคต และควรเปิดบริการได้ทุกวัน

5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ได้แก่ การสร้างเครือข่ายแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน การส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็น คณะกรรมการ ร่วมการวางแผน ร่วมการจัดกิจกรรม และประชาสัมพันธ์กิจกรรม

เมื่อพิจารณา รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่แล้ว พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ของสถาบัน ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ สำนักงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป.) ที่ได้กำหนดองค์ประกอบของบ้านหนังสือชุมชนไว้ 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ ภารกิจของหน่วยงาน/สถานศึกษา การจัดหางบประมาณ การเลือก ที่ตั้งให้มีความเหมาะสม การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการอ่านหนังสือและมีความสะดวกสบาย 2) ด้านสื่อส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เช่น มีสื่อที่ตรงกับความต้องการของคนในชุมชน การจัดหาสื่อ สำหรับบริการในบ้านหนังสือชุมชน 3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เพื่อตอบสนอง กลุ่มเป้าหมายและเหมาะสมกับสภาพวิถีชีวิตของชุมชน 4) ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวก เช่น การบริการการอ่าน การยืม-คืน การหมุนเวียนสื่อ การเปิด-ปิดบริการ เป็นต้น 5) ด้านการมีส่วนร่วม ของชุมชนและเครือข่าย เช่น การดำเนินงานควรเกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายในทุก ขั้นตอนของการดำเนินงาน 6) ด้านการนิเทศ ทำให้ทราบสภาพที่เป็นอยู่ เพื่อให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

นอกจากนั้น พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนามุมบ้านหนังสือของ สุนันทา กิ่งบุตร (2559) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนามุมบ้านหนังสือเพื่อบริการแหล่งเรียนรู้เพื่อ การศึกษาตลอดชีวิตในเขตกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดองค์ประกอบของมุมบ้านหนังสือไว้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้บริการ เกี่ยวกับรูปแบบการให้บริการ 2) ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับกิจกรรมการส่งเสริมการ อ่านและพัฒนาการเรียนรู้ 3) ด้านอาคารสถานที่และทรัพยากรห้องสมุด เกี่ยวกับบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม หนังสือและสื่อ 4) ด้านความสัมพันธ์ของชุมชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 หน่วยงาน กศน. ควรพิจารณานำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบ้าน หนังสือชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่

3.1.2 หน่วยงาน กศน.ควรให้ความรู้ในการวางแผนพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน แก่เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัคร

3.1.3 หน่วยงาน กศน. ควรช่วยเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนหาทางพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้ทันสมัยเพื่อให้บ้านหนังสือชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อสังคมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จัก เผยแพร่ผลงานและการสร้างสายสัมพันธ์ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

3.1.4 หน่วยงาน กศน. ควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งจะได้ประโยชน์ในการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลายเพื่อ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ ทั้งการจัดกิจกรรม การประชาสัมพันธ์และการจัดหางบประมาณ

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การวิจัยในลักษณะนี้ควรมีการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้ลึกลงไปในแต่ละอำเภอหรือตำบล เนื่องจากบริบทของสังคมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผลจากการสำรวจและการวิจัยที่ทันสมัยจะช่วยให้สามารถจัดบ้านหนังสือชุมชนให้บรรลุผลได้เป็นอย่างดี ไม่ตกยุคและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

3.2.2 ควรดำเนินการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งอาจมีบริบทที่แตกต่างจากจังหวัดเชียงใหม่

3.2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบบ้านหนังสือชุมชน สำหรับชุมชนเมือง กับ ชุมชนชนบท ซึ่งอาจมีบริบทที่แตกต่างกันออกไป

3.2.4 ควรศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบ้านหนังสือชุมชนในแต่ละตำบลและอำเภอต่าง ๆ เพื่อให้สามารถประสานความร่วมมือกัน และได้แลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ในการพัฒนารูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงวัฒนธรรม.(2560). *คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ แผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ตั้งเป้า ระยะเวลา 5 ปี คนไทยใช้เวลาในการอ่านเฉลี่ย 90 นาทีต่อวัน กระตุ้น-ส่งเสริมวัฒนธรรม การอ่าน-สร้างสังคมไทยสู่สังคมแห่งการเรียนรู้*.สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 .สืบค้นจาก https://www.m-culture.go.th/th/article_view.php?nid=7778
- กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่.(ม.ป.ป.). *ข้อมูล ทัวไปของจังหวัดเชียงใหม่*.สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564. สืบค้นจาก <https://www.chiangmai.go.th/managing/public/D8/8D01Feb2017150134.pdf>
- ณัฐนิภา เณรทรัพย์. (2548). *การพัฒนานิสัยรักการอ่านด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตาม กระบวนการตามแนวคิดของแคทโวลและคอมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธัญพร สิทธิราช (2555). *การส่งเสริมการอ่านของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วน ประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. *วารสารการวัดผลการศึกษา มศว มหาสารคาม*, 3(1), 22-25.
- บุญโชค พลตาหาญ. (2556). *การส่งเสริมการอ่านหนังสือของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย* (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล ไม่ได้ ตีพิมพ์). สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา, นครปฐม.
- เปลื้อง ณ นคร. (ม.ป.ป.). *ความหมายของการอ่าน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2561.สืบค้น จาก <https://dictionary.sanook.com/search/dict-th-th-pleang/>
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *ระบบค้นหาคำศัพท์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2561.สืบค้นจาก <https://dictionary.orst.go.th/>
- เมืองเชียงใหม่. (ม.ป.ป.). *เศรษฐกิจเมืองเชียงใหม่*.สืบค้นเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2564. สืบค้นจาก. <https://sites.google.com/site/monneppo/home/sersthkic>

- วิทยากร เชียงกุล. (2560). *ไทยแลนด์ 4.0 จะเป็นไปได้ คนไทยต้องรักการอ่านก่อน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/639944>
- วิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์. (2559). *รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักศึกษาการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา* (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, นครปฐม.
- สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ. (2557). *คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านห้องสมุดประชาชน*. กรุงเทพฯ: อั้นลิมิต พรีนติ้ง.
- สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้. (ม.ป.ป.). *แนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2562. สืบค้นจาก <file:///C:/Users/Admin/Downloads/Documents/ComunityBookHouse.pdf>
- สถิต ทองเหลา. (2556). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินการที่เป็นเลิศ ของบ้านหนังสืออัจฉริยะของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอำนาจเจริญ*. (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, กรุงเทพฯ.
- สุนันทา กิ่งบุตร. (2554). *แนวทางการพัฒนามุมบ้านหนังสือเพื่อบริการแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาตลอดชีวิต ในเขตกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุประณีต ยศกลาง. (2555). *การศึกษาผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. จังหวัดสกลนคร* (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, นครปฐม.
- สุรพงษ์ คงสัตย์ และ ชีรชาติ ธรรมวงศ์. (2551). *การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2562. สืบค้นจาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/14329>.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2555). *การประเมินผลการนำนโยบายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสู่การปฏิบัติระดับประถมศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกระบบ*. กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ.

- สุรติ วิภักดิ์. (2559). *แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนตามแนวนโยบายประชารัฐของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมุกดาหาร* (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, นครปฐม.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2564). *บ้านหนังสือชุมชน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564. สืบค้นจาก <http://cbh.nfe.go.th/book/>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2562). *ผลสำรวจการอ่านของประชากร-2561*. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2562. สืบค้นจาก https://www.tkpark.or.th/tha/articles_detail/407/
- _____. (2553). *จำนวนประชากรและบ้าน จำแนกเป็นรายอำเภอ และรายตำบล จังหวัดเชียงใหม่ ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2553*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2561. สืบค้นจาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/districtList/S010107/th/29.htm>
- สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park). (2555). *อ่านข้ามชาติสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนด้วยการอ่าน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562. สืบค้นจาก <https://www.tkpark.or.th/stocks/extra/000951.pdf>
- _____. (2553). *การศึกษาสถานการณ์การอ่านและดัชนีการอ่านของไทย ปี2553: การพัฒนาดัชนีการอ่านและการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อดัชนีการอ่าน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2561. สืบค้นจาก <https://www.tkpark.or.th/stocks/extra/00046e.pdf>
- K.pair. (2561). *มาตรวัดของลิเคิร์ต*. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2562. สืบค้นจาก <https://greedisgoods.com/likert-scale>
- Pariwat Kuankaew. (2019). *การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยโปรแกรม SPSS (A)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2562. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=QeF5A2Floy8>
- Salim Mia. (2020). *The role of community libraries in the alleviation of Information poverty for sustainable development*. Central Library, Noakhali Science and Technology University, Bangladesh.
- Sylvester O. Anie . (2014). *Improving Public Library Services for Rural Community Development*. Delta State Polytechnic Library, Ozoro, Nigeria.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือชุดที่ 1

แบบสอบถามสำหรับประชาชนทั่วไป

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน

ตอนที่ 2 สภาพการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ปัญหาการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 4 ความต้องการในการส่งเสริมการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน

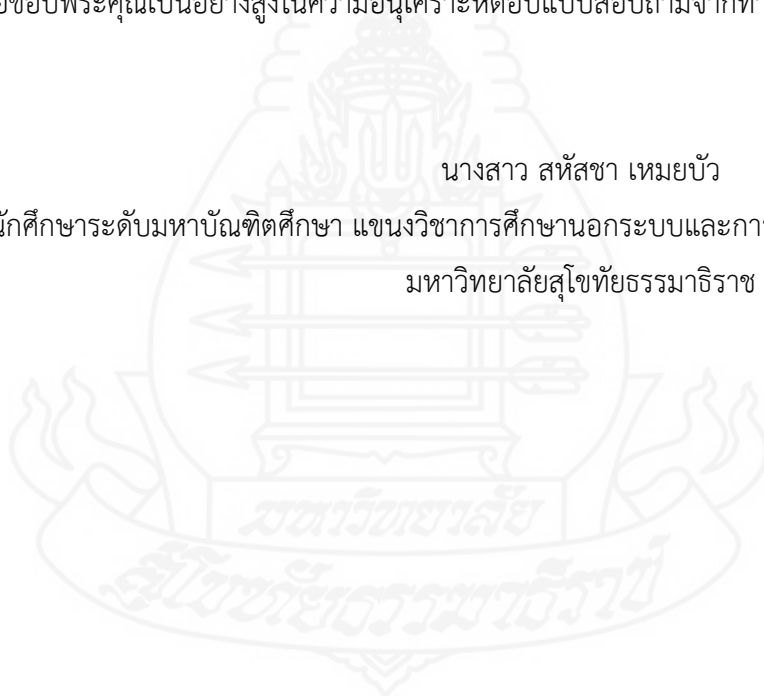
2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านไว้เป็นความลับและนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากท่าน มา ณ โอกาสนี้

นางสาว สหัสชา เหมยบัว

นักศึกษาระดับมหาบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. อายุ
 - อายุ 15-24 ปี
 - อายุ 25 – 34 ปี
 - อายุ 35 – 60 ปี
3. สถานภาพสมรส
 - โสด
 - สมรส
 - หย่าร้าง
 - หม้าย
4. อาชีพ
 - รับราชการ
 - รัฐวิสาหกิจ
 - ค้าขาย
 - เจ้าของธุรกิจ
 - รับจ้างทั่วไป
 - พนักงานบริษัท
 - เกษตรกรรมของตนเอง
 - รับจ้างทำเกษตรกรรม
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
 - ต่ำกว่า 5,000 บาท
 - 5,000 - 10,000 บาท
 - 10,001- 15,000 บาท
 - 15,001-20,000
 - 20,001 บาทขึ้นไป
6. ระดับการศึกษา
 - ประถมศึกษา
 - มัธยมศึกษาตอนต้น
 - มัธยมศึกษาตอนปลาย
 - อนุปริญญา
 - ปริญญาตรีขึ้นไป
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. เขตที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

ตำบล..... อำเภอ จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 2 สภาพการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○ หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับการปฏิบัติจริงของท่านมากที่สุด

1. ในชีวิตประจำวันท่านอ่านหนังสือบ้างหรือไม่
 - ไม่อ่านเลย
 - ค่อนข้างน้อย
 - อ่านปานกลาง
 - อ่านมาก
 - อ่านมากที่สุด
2. ท่านมีความสนใจการอ่านหนังสือมากน้อยเพียงใด
 - น้อยที่สุด
 - น้อย
 - ปานกลาง
 - มาก
 - มากที่สุด

3. ท่านสนใจอ่านสารหนังสือประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ ปรัชญา จิตวิทยา	☐ ศาสนา
☐ สังคมศาสตร์	☐ ภาษาศาสตร์
☐ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	☐ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์
☐ ศิลปกรรมและนันทนาการ	☐ วรรณคดี
☐ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์	
4. ท่านอ่านหนังสือเวลาใดมากที่สุด
☐ ช่วงเช้า	☐ ช่วงกลางวัน	☐ ช่วงบ่าย
☐ ช่วงเย็น	☐ ช่วงกลางคืน	☐ อ่านทุกครั้งเมื่อมีเวลาว่าง
5. ท่านอ่านหนังสือที่ไหนมากที่สุด
☐ ที่บ้าน	☐ ที่ทำงาน	☐ ที่ห้องสมุด
☐ ที่ร้านหนังสือ	☐ ที่สวนสาธารณะ	☐ ศูนย์เรียนรู้ต่างๆ
☐ บ้านหนังสือชุมชน	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	
6. ปกติท่านอ่านหนังสือกับใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ อ่านลำพัง	☐ อ่านกับครอบครัว
☐ อ่านกับเพื่อน	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
7. ท่านอ่านหนังสือจากสื่ออะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ หนังสือเป็นเล่มกระดาษ	☐ คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ก
☐ ไอแพดหรือแท็บเล็ต	☐ สมาร์ทโฟน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	
8. ช่วงเวลาที่ท่านอ่านหนังสือที่เป็นเล่มกระดาษแต่ละครั้งใช้เวลาประมาณเท่าใด
☐ ไม่ถึง 30 นาที	☐ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 1 - 2 ชั่วโมง	☐ ไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง
10. ช่วงเวลาที่ท่านอ่านหนังสือจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณเท่าใด
☐ ไม่ถึง 30 นาที	☐ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 1 - 2 ชั่วโมง	☐ ไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง

[4]

11. ท่านเคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชนหรือไม่ (ถ้าตอบว่า ไม่เคย ให้ข้ามไปตอบข้อ 5)
- เคย ไม่เคย
12. ถ้าเคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชน ท่านเคยได้อ่านหนังสือประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ปรัชญา จิตวิทยา ศาสนา
 สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์
 วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์
 ศิลปกรรมและนันทนาการ วรรณคดี
 ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์
13. ถ้าเคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชน ท่านเคยได้อ่านหนังสือผ่านสื่อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- หนังสือที่เป็นเล่มกระดาษ
 DVD, VCD
 คอมพิวเตอร์
 เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวผ่าน WIFI อินเทอร์เน็ต ของบ้านหนังสือชุมชน
 เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวผ่าน WIFI อินเทอร์เน็ตส่วนตัว แต่ใช้สถานที่ของบ้านหนังสือชุมชน
14. ถ้าเคยไปอ่านหนังสือที่บ้านหนังสือชุมชน ท่านใช้บริการแต่ละครั้งนานเท่าไร
- น้อยกว่า 1 ชั่วโมง 1 – 2 ชั่วโมง
 มากกว่า 2 – 3 ชั่วโมง มากกว่า 3 – 4 ชั่วโมง
 ทั้งวัน อื่นๆ (โปรดระบุ).....
15. ท่านคิดว่าบ้านหนังสือชุมชนสามารถส่งเสริมการอ่านให้ประชาชนเพียงใด
- น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง
 มาก มากที่สุด

[5]

ตอนที่3 ปัญหาการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียดและพิจารณาว่า ท่านมีความคิดเห็นตามข้อความต่อไปนี้มาก

น้อยเพียงใดโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการอ่านของท่าน

5 หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง เป็นปัญหามาก

3 หมายถึง เป็นปัญหาปานกลาง

2 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย

1 หมายถึง เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ท่านคิดว่าปัญหาเกี่ยวกับการอ่านของท่าน (ไม่ว่าจะเป็นการอ่านหนังสือเป็นเล่มหรือจากเครื่อง

อิเล็กทรอนิกส์)ในข้อต่อไปนี้อยู่ในระดับใด

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็น ต่อปัญหา					ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
1	อ่านไม่ออก						
2	อ่านไม่คล่อง						
3	สายตาไม่ดี						
4	สุขภาพไม่ดี						
5	ไม่มีหนังสืออ่าน						
6	ไม่มีเวลาอ่าน						
7	หนังสือราคาแพง						
8	อยู่ไกลห้องสมุด						
9	ไม่มีแหล่งให้บริการหนังสือที่ใกล้เคียง						
10	อ่านหนังสือแล้วง่วงนอน						
11	อยากอ่านแต่ไม่มีแรงจูงใจ						
12	ยังไม่เห็นประโยชน์ของการอ่านหนังสือ						
13	ไม่มีเครื่องสื่อสารเพื่ออ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์						
14	มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แต่ใช้ในการอ่านไม่เป็น						
15	คลื่นอินเทอร์เน็ตไม่เอื้ออำนวยในการอ่านผ่าน เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์						

[6]

ตอนที่ 4 ความต้องการในการส่งเสริมการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○ หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับการปฏิบัติจริง หรือความต้องการของท่านมากที่สุด

- ท่านต้องการให้บ้านหนังสือชุมชนในตำบลของท่านมีหนังสือประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ปรัชญา จิตวิทยา	☐ ศาสนา	☐ สังคมศาสตร์
☐ ภาษาศาสตร์	☐ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	☐ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์
☐ ศิลปกรรมและนันทนาการ	☐ วรรณคดี	☐ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์
- นอกจากสื่อที่เป็นหนังสือเล่มกระดาษแล้ว ท่านต้องการให้บ้านหนังสือชุมชนมีสื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ DVD, VCD	☐ คอมพิวเตอร์	☐ สมาร์ทโฟน
- ท่านต้องการให้บ้านหนังสือชุมชนของท่านมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การเล่านิทาน	☐ การประกวดการอ่าน	☐ การจัดสัปดาห์การอ่าน
☐ การอ่านแบบคาราโอเกะ	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	
- ท่านคิดว่าบ้านหนังสือชุมชนควรมีบริการความสะดวกอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ห้องน้ำ	☐ ร้านค้า	☐ ที่จอดรถ
☐ พัดลม	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	
- ท่านคิดว่าใครควรเป็นผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนมากที่สุด

☐ เจ้าของบ้าน	☐ อาสาสมัครโดยชาวบ้าน
☐ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- ท่านต้องการให้บ้านหนังสือชุมชนเปิดบริการช่วงเวลาใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ทั้งวัน	☐ วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ภาคเช้า
☐ วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ภาคบ่าย	☐ วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ภาคค่ำ
☐ วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ทั้งวัน	☐ วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ภาคเช้า
☐ วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ภาคบ่าย	☐ วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ภาคค่ำ
☐ เฉพาะวันเสาร์ ทั้งวัน	☐ เฉพาะวันเสาร์ ภาคเช้า
☐ เฉพาะวันเสาร์ ภาคบ่าย	☐ เฉพาะวันเสาร์ ภาคค่ำ
☐ เฉพาะวันอาทิตย์ ทั้งวัน	☐ เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคเช้า
☐ เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคบ่าย	☐ เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคค่ำ

[7]

7. ท่านคิดว่าผู้นำและกรรมการชุมชนควรมีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชนอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน	☐ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรม
☐ ช่วยบริการในบ้านหนังสือชุมชน	☐ หาทุนสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน
☐ ช่วยหาหนังสือมาไว้ที่บ้านหนังสือชุมชน	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. ท่านคิดว่าประชาชนในชุมชนควรมีส่วนร่วมกับบ้านหนังสือชุมชนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน	☐ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรม
☐ ช่วยบริการในบ้านหนังสือชุมชน	☐ หาทุนสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน
☐ ช่วยหาหนังสือมาไว้ที่บ้านหนังสือชุมชน	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ภาคผนวก ข

เครื่องมือชุดที่ 2

แบบสอบถามสำหรับเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สำหรับ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

เรื่อง รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

ตอนที่ 2 สภาพการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน

ตอนที่ 3 ปัญหาของบ้านหนังสือชุมชน

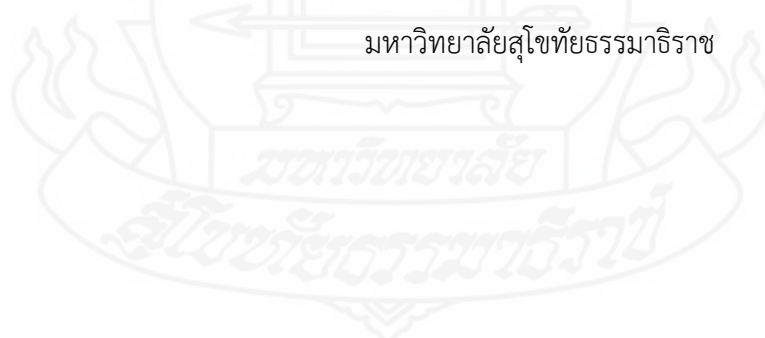
ตอนที่ 4 ความต้องการรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชน
ในจังหวัดเชียงใหม่

2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านไว้เป็น
ความลับและนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการ
อ่านสำหรับประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากท่าน มา ณ
โอกาสนี้

นางสาว สหัชชา เหมยบัว

นักศึกษาระดับมหาบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

[2]

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

15-25 ปี 26 – 35 ปี
 36 – 60 ปี อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป

3. อาชีพ

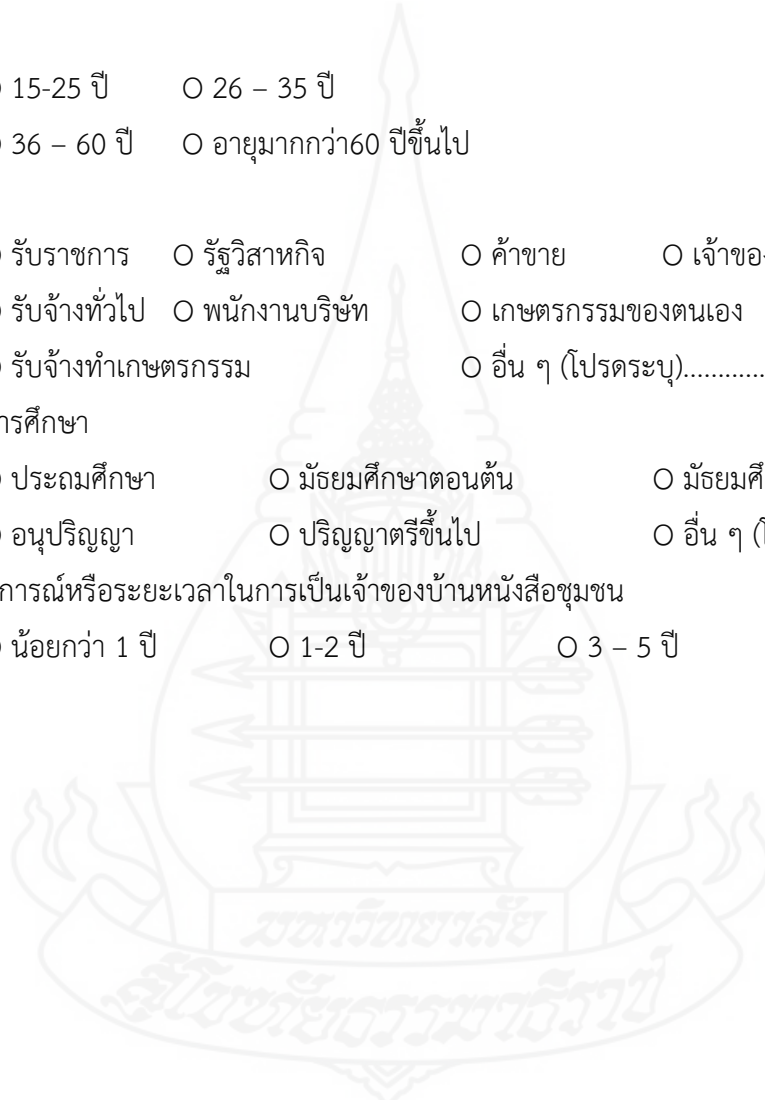
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ ค้าขาย เจ้าของธุรกิจ
 รับจ้างทั่วไป พนักงานบริษัท เกษตรกรรมของตนเอง
 รับจ้างทำเกษตรกรรม อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 อนุปริญญา ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ประสบการณ์หรือระยะเวลาในการเป็นเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

น้อยกว่า 1 ปี 1-2 ปี 3 – 5 ปี 5 ปีขึ้นไป

[3]

ตอนที่ 2 สภาพการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○ หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับการปฏิบัติจริงของท่านมากที่สุด

1. ด้านการบริหารจัดการ

1.1 บ้านหนังสือชุมชนของท่านได้รับมอบหมายการจัดตั้งจาก กศน.ใช่หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่

1.2 บ้านหนังสือชุมชนของท่านมีคณะทำงานหรือไม่

มี ไม่มี

1.3 บ้านหนังสือชุมชนของท่านมีแผนดำเนินการหรือไม่

มี ไม่มี

1.4 ใครเป็นผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนของท่าน

ตัวท่านเอง ชาวบ้านมาเป็นอาสาสมัคร
 บรรณารักษ์จากห้องสมุด อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.5 บ้านหนังสือชุมชนของท่านได้งบประมาณจากที่ไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ของท่านเอง จาก กศน. จาก อบต.
 ชาวบ้านบริจาค อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.6 เหตุใดจึงเลือกบ้านของท่านเป็นบ้านหนังสือชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อยากช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
 หน่วยงาน กศน. ขอความร่วมมือ
 มีความพร้อมในการให้ความสะดวกในการช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ

2.1 บ้านหนังสือชุมชนของท่านมีหนังสือสาระเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ปรัชญา จิตวิทยา ศาสนา สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์
 วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์
 ศิลปกรรมและนันทนาการ วรรณคดี ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์

[4]

- 2.2 บ้านหนังสือชุมชนของท่านมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- การเล่านิทาน การประกวดการอ่าน การจัดสัปดาห์การอ่าน
- การอ่านแบบคาราโอเกะ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 2.3 บ้านหนังสือชุมชนของท่านนอกจากสื่อที่เป็นหนังสือเล่มกระดาษแล้ว มีสื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- DVD, VCD คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน
- 2.4 บ้านหนังสือชุมชนของท่านได้รับหนังสือจากที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ท่านจัดหาเอง กศน.อำเภอ
- ห้องสมุดประชาชน สำนักงาน กศน.จังหวัด
- หน่วยงานหรือบุคคลทั่วไป อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 2.5 บ้านหนังสือชุมชนของท่านได้รับการสนับสนุนสื่อจากที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ท่านจัดหาเอง กศน.อำเภอ
- ห้องสมุดประชาชน สำนักงาน กศน.จังหวัด
- หน่วยงานหรือบุคคลทั่วไป อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 2.6 บ้านหนังสือชุมชนของท่านมีเวลาเปิดบริการช่วงเวลาใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ทั้งวัน วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ภาคเช้า
- วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ภาคบ่าย วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ภาคค่ำ
- วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ทั้งวัน วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ภาคเช้า
- วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ภาคบ่าย วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ภาคค่ำ
- เฉพาะวันเสาร์ ทั้งวัน เฉพาะวันเสาร์ ภาคเช้า
- เฉพาะวันเสาร์ ภาคบ่าย เฉพาะวันเสาร์ ภาคค่ำ
- เฉพาะวันอาทิตย์ ทั้งวัน เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคเช้า
- เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคบ่าย เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคค่ำ

[5]

3 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

3.1 บ้านหนังสือชุมชนของท่านได้รับการนิเทศและติดตามผลการประเมินหรือไม่

ได้รับ ไม่ได้รับ

3.2 หากบ้านหนังสือชุมชนของท่านได้รับการนิเทศ ใครเป็นผู้นิเทศ

- บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน
- ครู กศน.ตำบล
- ผู้บริหาร กศน.อำเภอ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3.3 บ้านหนังสือชุมชนของท่านได้นำผลจากการนิเทศติดตามและประเมินผลมาปรับปรุงบ้านหนังสือชุมชนอย่างไร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ปรับปรุงสื่อ ปรับปรุงกิจกรรม
- ปรับปรุงการให้บริการ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ด้านที่ตั้งและบริการ

4.1 บ้านหนังสือชุมชนของท่านที่จัดทำอยู่ ตั้งอยู่ที่ใด

- บ้านของท่านเอง
- สถานที่สาธารณะในหมู่บ้าน
- วัด
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4.2 บ้านหนังสือชุมชนของท่านมีที่จอดรถบริเวณใด

- ในบริเวณบ้านของท่านเอง
- พื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน
- มีลานจอดรถบริการในบริเวณใกล้เคียง
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4.3 บ้านหนังสือชุมชนของท่านมีที่นั่งอ่านหนังสือเพียงพอแก่ประชาชนที่มาใช้บริการหรือไม่

เพียงพอ ไม่เพียงพอ

4.4 บ้านหนังสือชุมชนของท่านมีมุมพักผ่อนหย่อนใจหรือไม่

มี ไม่มี

4.5 บ้านหนังสือชุมชนของท่านมีห้องน้ำหรือไม่

มี ไม่มี

[6]

4.6 บ้านหนังสือชุมชนมีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- เพียงพอ ไม่เพียงพอ

5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

5.1 ประชาชนมีส่วนช่วยบ้านหนังสือชุมชนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เป็นวิทยากร ให้งบประมาณ ช่วยประชาสัมพันธ์
 ให้อุปกรณ์ บริจาคหนังสือ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
 ไม่มี

5.2 กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน มีส่วนช่วยบ้านหนังสือชุมชนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เป็นวิทยากร ให้งบประมาณ ช่วยประชาสัมพันธ์
 ให้อุปกรณ์ บริจาคหนังสือ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
 ไม่มี

5.3 นอกจากหน่วยงาน กศน. แล้วมีหน่วยงานใดอีกบ้างที่ช่วยสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- อบต. สาธารณสุข หน่วยงานเอกชน
 พัฒนาชุมชน วัด/มัสยิด/โบสถ์ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
 ไม่มี

5.4 หน่วยงานในข้อ 5.3 ได้เข้ามาช่วยบ้านหนังสือชุมชนอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เป็นวิทยากร ให้งบประมาณ ช่วยประชาสัมพันธ์
 ให้อุปกรณ์ บริจาคหนังสือ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
 ไม่มี

ตอนที่3 ปัญหาของบ้านหนังสือชุมชน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียดและพิจารณาว่า ท่านมีความคิดเห็นตามข้อความต่อไปนี้
 มากน้อยเพียงใด โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นต่อปัญหาของบ้านหนังสือชุมชน
 โดยแต่ละช่องมีน้ำหนัก ดังนี้

- 5 หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด
- 4 หมายถึง เป็นปัญหามาก
- 3 หมายถึง เป็นปัญหาปานกลาง
- 2 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นต่อปัญหา					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
1.ด้านการบริหารจัดการ							
1	ไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อหลักการการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน						
2	ขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผน						
3	ขาดงบประมาณสนับสนุน						
4	ไม่มีคณะกรรมการในการดำเนินงาน						
2. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ							
1	ประเภทหนังสือไม่หลากหลาย						
2	สื่อไม่หลากหลาย						
3	ไม่ทราบว่า จะจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างไร						
4	วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ						
3. ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล							
1	ไม่ได้รับการนิเทศติดตามและประเมินผล						
2	ไม่ได้รับผลการนิเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน						
3	ไม่มีความรู้เรื่องวิธีการติดตามประเมินผล						

[8]

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นต่อ ปัญหา					ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
4. ด้านที่ตั้งและบริการ							
1	บริเวณคับแคบ						
2	ไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ						
3	ขาดห้องน้ำ						
4	โต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านไม่เพียงพอ						
5	ไม่มีที่จอดรถ						
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย							
1	ประชาชนยังไม่ได้เข้ามาช่วยบ้านหนังสือชุมชน						
2	กรรมการชุมชนยังไม่ได้เข้ามาช่วยบ้านหนังสือชุมชน						
3	ขาดหน่วยงานต่างๆที่จะมาสนับสนุน						

**ตอนที่ 4 ความต้องการรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนใน
จังหวัดเชียงใหม่**

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียดและพิจารณาว่า ท่านมีความต้องการตามข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นต่อความต้องการของบ้านหนังสือชุมชน โดยแต่ละช่องมีน้ำหนัก ดังนี้

5 หมายถึง ต้องการมากที่สุด

4 หมายถึง ต้องการมาก

3 หมายถึง ต้องการปานกลาง

2 หมายถึง ต้องการน้อย

1 หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น ต่อปัญหา					ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
1. ด้านการบริหารจัดการ							
1	ต้องการความรู้ความเข้าใจต่อหลักการการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน						
2	ต้องการความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผน						
3	ต้องการงบประมาณสนับสนุน						
4	ต้องการคณะทำงาน						
2. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ							
1	ต้องการการสนับสนุนสื่อที่หลากหลาย						
2	ต้องการการสนับสนุนประเภทหนังสือที่หลากหลาย						
3	ต้องการความรู้เกี่ยวกับวิธีจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน						
4	ต้องการการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก						

[9]

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น ต่อปัญหา					ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
3. ด้านการนิเทศ ติดตามและการประเมิน							
1	ต้องการรับการนิเทศติดตามและประเมินผล						
2	ต้องการรับผลการนิเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน						
3	ต้องการความรู้เกี่ยวกับวิธีการติดตามประเมินผล						
4. ที่ตั้งและบริการ							
1	ต้องการพื้นที่ที่กว้างขวาง						
2	ต้องการมีมุมพักผ่อนหย่อนใจ						
3	ต้องการมีห้องน้ำ						
4	ต้องการมีโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือเพียงพอ						
5	ต้องการมีที่จอดรถ						
5. การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย							
1	ต้องการให้ประชาชนในหมู่บ้านเข้ามาช่วยวางแผน และจัดกิจกรรมบ้านหนังสือชุมชน						
2	ต้องการให้กรรมการชุมชนเข้ามาช่วย เช่น เป็น คณะกรรมการ วางแผนจัดกิจกรรม สนับสนุนสื่อ ฯลฯ						
3	ต้องการให้หน่วยงานต่างๆ มาสนับสนุนบ้านหนังสือ ชุมชนในด้านต่างๆ						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ภาคผนวก ค

เครื่องมือชุดที่ 3

แบบสอบถามสำหรับ บุคลากร กศน.

เรื่อง รูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนในอำเภอ/ตำบลของท่าน

ตอนที่ 3 ปัญหาของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่ประชาชนในจังหวัด
เชียงใหม่

ตอนที่ 4 แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

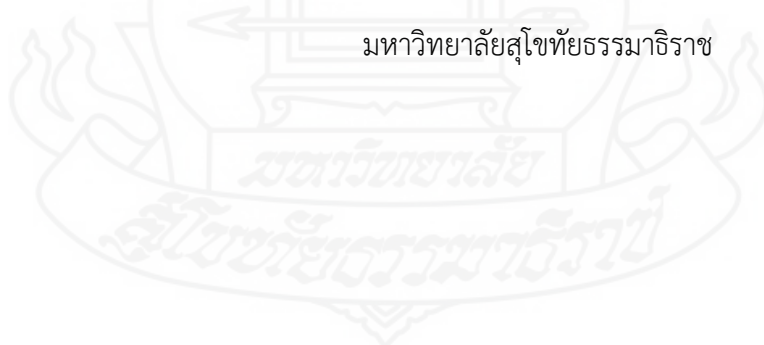
2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านไว้เป็น
ความลับ และนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอรูปแบบบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการ
อ่านสำหรับประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้นผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์
ตอบแบบสอบถามจากท่าน มา ณ โอกาสนี้

นางสาว สหัสชา เหมยบัว

นักศึกษาระดับมหาบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและ

การศึกษาตามอัธยาศัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

- ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ ครู กศน. บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

2. เพศ

- ชาย หญิง

3. อายุ

- 18-25 ปี 26 – 35 ปี 36 – 60 ปี

4. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา
 ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

- น้อยกว่า 1 ปี 1 - 3 ปี 4 - 6 ปี
 7 - 10 ปี มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชนในอำเภอ/ตำบลของท่าน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ○ หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับการปฏิบัติจริงของท่านให้มากที่สุด

1 ด้านการบริหารจัดการ

1.1 บ้านหนังสือชุมชนมีคณะกรรมการดำเนินงานหรือไม่

- มี ไม่มี

1.2 บ้านหนังสือชุมชนมีการจัดทำแผนการดำเนินงานหรือไม่

- มี ไม่มี

1.3 ส่วนใหญ่ใครเป็นผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน

- เจ้าของบ้าน เจ้าหน้าที่ กศน.
 อาสาสมัคร อื่นๆ (โปรดระบุ).....

1.4 บ้านหนังสือชุมชนได้รับงบประมาณสนับสนุนจากที่ไหนบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- จากเจ้าของบ้าน จาก กศน. จาก อบต.
 จากชาวบ้านบริจาค อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

(3)

2. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ

2.1 บ้านหนังสือชุมชนของท่านมีหนังสือสาระเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ปรัชญา จิตวิทยา ศาสนา สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์
 วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ประยุกต์
 ศิลปกรรมและนันทนาการ วรรณคดี ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์

2.2 หน่วยงาน กศน.มีกิจกรรมอะไรส่งเสริมการอ่านให้บ้านหนังสือชุมชนบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การเล่านิทาน การประกวดการอ่าน การจัดสัปดาห์การอ่าน
 การอ่านแบบคาราโอเกะ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2.3 หน่วยงาน กศน.ให้การสนับสนุนอะไรแก่บ้านหนังสือชุมชนบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางเอกสาร โทรทัศน์ หนังสือเป็นเล่ม
 คอมพิวเตอร์ CD/VCD อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2.4 หน่วยงาน กศน. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้เกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- โดยแผ่นพับใบปลิว โดยป้ายโฆษณา โดยผ่านวิทยุท้องถิ่น
 โดยแจ้งในที่ประชุมหมู่บ้าน โดยเสียงตามสาย โดยหอกระจายข่าว
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

3.1 หน่วยงาน กศน. มีการจัดทำแผนนิเทศบ้านหนังสือชุมชนหรือไม่

- มี ไม่มี

3.2 หน่วยงาน กศน.มอบให้ใครเป็นผู้นิเทศบ้านหนังสือชุมชน

- บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ครู กศน.ตำบล
 ผู้บริหาร กศน.อำเภอ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3.3 หน่วยงาน กศน.ทำการนิเทศบ้านหนังสือชุมชนอย่างไร

- ทุกเดือน ทุก 3 เดือน ทุก 6 เดือน
 ปีละครั้ง อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3.4 หน่วยงาน กศน.มีการนำผลการนิเทศไปปรับปรุงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชนอย่างไร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ปรับปรุงสื่อ ปรับปรุงกิจกรรม ปรับปรุงการให้บริการ
 ปรับปรุงสิ่งพิมพ์ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

(4)

4. ด้านที่ตั้งและบริการ

4.1 บ้านหนังสือชุมชนตั้งอยู่ที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน
- สถานที่สาธารณะในหมู่บ้าน
- วัด/มัสยิด/โบสถ์
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4.2 บ้านหนังสือชุมชนส่วนใหญ่มีที่จอดรถบริเวณใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ในบริเวณบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน
- พื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน
- มีลานจอดรถบริการในบริเวณใกล้เคียง
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4.3 บ้านหนังสือชุมชนมีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอหรือไม่

- เพียงพอ
- ไม่เพียงพอ

4.4 บ้านหนังสือชุมชนมีห้องน้ำหรือไม่

- มี
- ไม่มี

4.5 บ้านหนังสือชุมชนมีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- เพียงพอ
- ไม่เพียงพอ

4.6 บ้านหนังสือชุมชนมีเวลา เปิด-ปิด เวลาใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ทั้งวัน	☐ วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ภาคเช้า
☐ วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ภาคบ่าย	☐ วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ภาคค่ำ
☐ วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ทั้งวัน	☐ วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ภาคเช้า
☐ วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ภาคบ่าย	☐ วันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ภาคค่ำ
☐ เฉพาะวันเสาร์ ทั้งวัน	☐ เฉพาะวันเสาร์ ภาคเช้า
☐ เฉพาะวันเสาร์ ภาคบ่าย	☐ เฉพาะวันเสาร์ ภาคค่ำ
☐ เฉพาะวันอาทิตย์ ทั้งวัน	☐ เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคเช้า
☐ เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคบ่าย	☐ เฉพาะวันอาทิตย์ ภาคค่ำ

(5)

5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

5.1 ประชาชนในชุมชนเข้ามาช่วยงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ช่วยให้บริการยืมหนังสือ ช่วยบริการสื่อ ช่วยบริการกิจกรรม
 ช่วยดูแลความสะอาด อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5.2 บ้านหนังสือชุมชนมีเครือข่ายกับหน่วยงาน/องค์กรใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- อบต. สาธารณสุข หน่วยงานเอกชน
 พัฒนาชุมชน วัด/มัสยิด/โบสถ์ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
 ไม่มี

5.3 เครือข่าย/องค์กรได้ช่วยบ้านหนังสือชุมชนอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เป็นวิทยากร ใช้งบประมาณ ช่วยประชาสัมพันธ์
 ให้วัสดุ-อุปกรณ์ บริจาคหนังสือ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
 ไม่มี

ตอนที่ 3 ปัญหาของบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยการอ่านแก่ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่
 คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียดและพิจารณาว่า ท่านมีความคิดเห็นตามข้อความต่อไปนี้มาก
 น้อยเพียงใดโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
 โดยบ้านหนังสือชุมชนโดยแต่ละช่องมีน้ำหนัก ดังนี้

- 5 หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด
 4 หมายถึง เป็นปัญหามาก
 3 หมายถึง เป็นปัญหาปานกลาง
 2 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย
 1 หมายถึง เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นต่อปัญหา					ความ คิดเห็น เพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
1. ด้านการบริหารจัดการ							
1	ไม่มีการจัดทำแผนงานประจำปี						
2	ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อส่งเสริม นิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน						

(6)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิด เห็นต่อปัญหา					ความ คิดเห็น เพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
3	ไม่มีความรู้ ความเข้าใจต่อแนวทางการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน						
4	ขาดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยตรง						
5	ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน						
2. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ							
1	ขาดการสำรวจความต้องการของประชาชน						
2	กิจกรรมที่จัด เป็นภาพรวม ไม่แยกให้กับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย						
3	กิจกรรมไม่ดึงดูดความสนใจ						
4	กิจกรรมไม่มีความหลากหลาย						
5	ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรม						
6	ขาดการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง						
7	กิจกรรมไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน						
8	ขาดความเข้าใจ ในวิธีการและแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน						
9	หนังสือในบ้านหนังสือชุมชนมีน้อย						
10	ขาดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน						
3. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล							
1	ไม่มีการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน						
2	ไม่มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน						
3	ไม่ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน						

(7)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิด เห็นต่อปัญหา					ความ คิดเห็น เพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
4. ด้านที่ตั้งและบริการ							
1	บริเวณคับแคบ						
2	ไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ						
3	ขาดห้องน้ำ						
4	โต๊ะเก้าอี้ย่านหนังสือไม่เพียงพอ						
5	แสงสว่างไม่เพียงพอ						
6	ไม่มีที่จอดรถ						
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย							
1	ขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย						
2	มีความร่วมมือจากเครือข่ายภาครัฐเท่านั้น						
3	ไม่ได้เชิญชวนให้กรรมการชุมชนมีส่วนร่วม						
4	ไม่ได้เชิญชวนให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม						

(7)

ตอนที่ 4 แนวทางพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียดและพิจารณาว่า ท่านมีความคิดเห็นตามข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใดโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นต่อความต้องการรูปแบบในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยบ้านหนังสือชุมชน โดยแต่ละช่องมีน้ำหนัก ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
1. ด้านการบริหารจัดการ							
1	ควรมีการจัดทำแผนงานประจำปี ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน						
2	ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน						
3	ควรถูกกำหนดผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชนเป็นประจำ						
4	ควรมีผู้ช่วยในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน						
5	ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน						
2. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ							
1	ควรมีการสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายก่อนจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน						
2	กิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชนที่จัดควรแยกให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย						

(8)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
3	ควรจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน						
4	ควรจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย						
5	ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยบ้านหนังสือชุมชน						
6	ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง						
7	กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่จัดควรสอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน						
8	ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีหนังสือหลายประเภท						
9	ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีสื่อหลากหลายประเภท						
10	ที่บ้านหนังสือชุมชนควรมีคอมพิวเตอร์						
3. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล							
1	กศน.อำเภอควรมีการประสานกับบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ						
2	กศน.อำเภอควรมีแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน						
3	กศน.อำเภอควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านแก่ผู้ดูแลบ้านหนังสือชุมชน						
4	กศน.อำเภอควรมีการติดตามผลบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะๆ						
5	กศน.อำเภอควรให้คำแนะนำในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน						
4. ด้านที่ตั้งและบริการ							
1	บ้านหนังสือชุมชนควรมีพื้นที่บริเวณที่กว้างขวางพอสมควร						
2	บ้านหนังสือชุมชนควรมีมุมพักผ่อนหย่อนใจ						
3	บ้านหนังสือชุมชนควรมีห้องน้ำที่เพียงพอ						

(9)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
4	บ้านหนังสือชุมชนควรมีที่จอดรถที่เพียงพอ						
5	บ้านหนังสือชุมชนควรมีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอสำหรับนั่งอ่านหนังสือ						
6	บ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ในบริเวณที่เดินทางไปมาได้สะดวก						
7	บ้านหนังสือชุมชนควรสามารถเปิดบริการได้ทุกวัน						
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย							
1	ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนบ้านหนังสือชุมชน						
2	ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน						
3	ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนช่วยจัดกิจกรรม						
4	ควรส่งเสริมให้กรรมการชุมชนและประชาชนช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรม						
5	ควรแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนจากเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานท้องถิ่น						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ภาคผนวก ง
หน่วยงานที่ประสานงาน

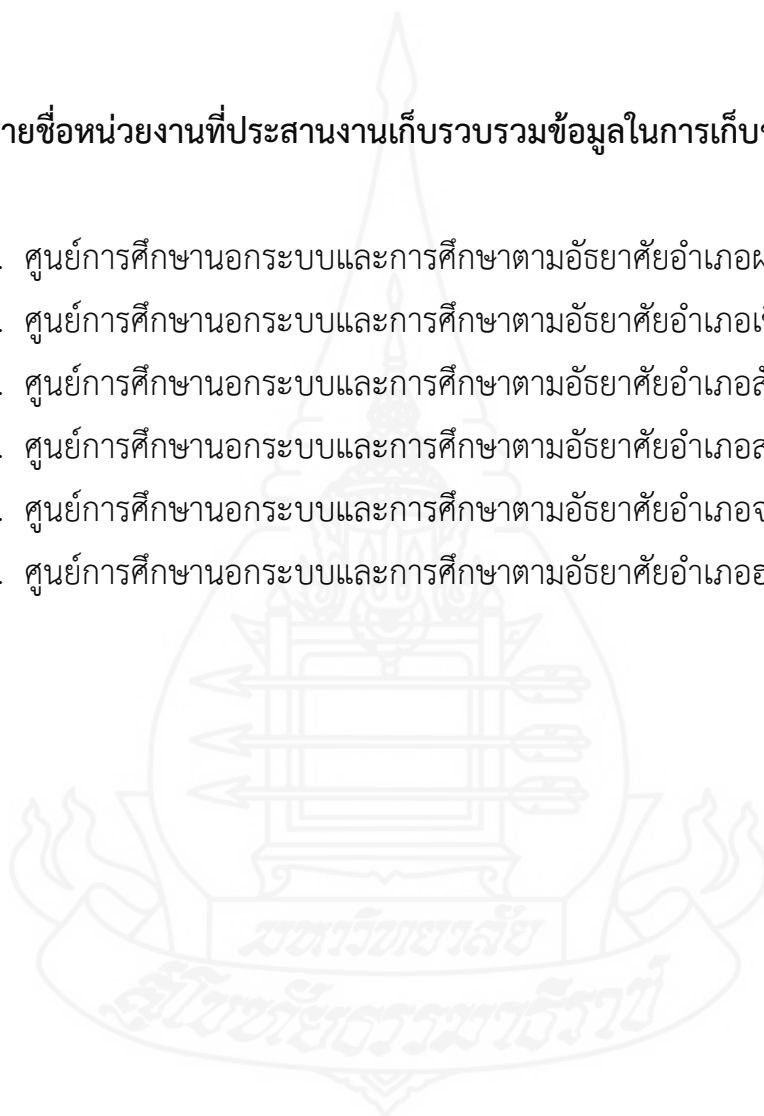

รายชื่อหน่วยงานที่ประสานงานเก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้เครื่องมือ

1. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่เมาะ

รายชื่อหน่วยงานที่ประสานงานเก็บรวบรวมข้อมูลในการเก็บข้อมูลจริง

1. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอฝาง
2. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเชียงดาว
3. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสันทราย
4. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสарภี
5. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอจอมทอง
6. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอฮอด

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสหัสชา เหมยบัว
วัน เดือน ปีเกิด	26 สิงหาคม 2521
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 100 หมู่ 4 มิตรอรุณ ต.ปงต่า อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา โปรแกรมวิชา เคมี สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ พ.ศ. 2543
สถานที่ทำงาน	บ้านเลขที่ 100 หมู่ 4 มิตรอรุณ ต.ปงต่า อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่

